Gjerstad kommune

Handlingsprogram 2027-2030

Årsplan 2027

Sommer i Sandåkerhølen. Foto Hege Aasbø

Kommunedirektørens forslag 23. november 2026

Innhold

1.0 KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING 3
2.0 SENTRALE UTVIKLINGSOMRÅDER I 4-ÅRS PERSPEKTIV 2027-2030 5
2.1 Bærekraftige helse- og omsorgstjenester 6
2.2 Innsats for barn og unge – oppvekst og utdanning 6
2.3 Senter- og boligutvikling 7
2.4 Næringsutvikling 8
2.5 Befolkningsutvikling 10
2.6 Folkehelse og levekår 10
2.7 Klima og energi 11
2.8 Samfunnssikkerhet og beredskap 12
3.0 KOMMUNEN SOM ORGANISASJON 13
3.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og heltidskultur 13
3.2 Likestilling og mangfold 13
3.3 HMS, sykefravær og nærværsarbeid 13
3.6 IKT og digitalisering 14
4.0 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER 15
4.1 Innledning 15
4.2 Generelle rammebetingelser 15
4.2.1 Statsbudsjettet 15
4.2.2 Befolkningsutvikling 15
4.3 Gjerstad kommunes økonomiske situasjon 17
4.4 Disposisjonsfond 18
4.5 Finansielle måltall 18
4.6 Utbytte Å Energi (tidligere Agder Energi) 18
4.7 Driftsbudsjett og rammer til enhetene 20
5.0 INVESTERINGSPROGRAMMET 23
6.0 DRIFTSDEL – RESULTATENHETENES PLANER 24
6.1 Stab 24
6.2 Politisk virksomhet 25
6.3 Abel skole med helsestasjon/skolehelsetjeneste 27
6.4 Visedal barnehage 39
6.5 Enhet for helse og omsorg 44
6.6 Plan og Samfunnsutvikling 49
6.7 Kommunalteknikk 59
6.8 Barnevernstjenesten Øst i Agder 64
7.0 VEDLEGG 68

Vedlegg 1 Barnehage – betalingssatser 2027 68
Vedlegg 2 SFO (skolefritidsordningen) – betalingssatser 2027 69
Vedlegg 3 Helse og omsorg – betalingssatser 2027 70
Vedlegg 4 Borgerlig vigsel i Gjerstad kommune 2027 71
Vedlegg 5 Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2027 72
Vedlegg 6 Gebyrer/leiepriser/tomtekostnader i Gjerstad kommune 2027 75
6.1 Utleie 2027 75
6.2 Kommunale gebyrer 2027 78
6.3 Næringstomter og boligtomter 2027 79
6.4 Plan, bygg og eiendom 2027 80

1.0 KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING

Vekst, investeringer og samarbeid i en stram økonomisk ramme

Småkommunen mot strømmen
Dette er kommunedirektørens forslag til årsplan for 2027 og handlingsprogram for perioden 2027-2030 for Gjerstad kommune.

Gjerstad går inn i 2027 med både vekstmuligheter og krevende prioriteringer. Vi er på flere vis «småkommunen mot strømmen»: Mange mindre kommuner opplever befolkningsnedgang, mens innbyggertallet i Gjerstad vokser jevnt. Særlig gledelig er utviklingen i fødselstallene. Fødselskullene de siste tre årene er nær 50 prosent over normalen i tiårsperioden før dette.

Veksten styrker framtidstroen, men gjør også planleggingen mer krevende. Kapasitet i barnehage, skole, boligtilbud, teknisk infrastruktur og kommunale tjenester må utvikles i takt med befolkningen.

Befolkningsveksten kommer samtidig med en økende andel eldre og flere innbyggere med omfattende tjenestebehov. Gjerstad må derfor planlegge for vekst i begge ender av aldersskalaen. Det er en positiv utfordring, men den forutsetter tydelige prioriteringer, langsiktighet og vilje til å investere før kapasitetsproblemene blir akutte.

Boliger som bygger lokalsamfunn
Boligutvikling er ikke bare byggeprosjekter. Det er et strategisk virkemiddel for befolkningsvekst, næringsutvikling og gode lokalsamfunn. I 2027 planlegges et løft i boligbygginga på Brokelandsheia. Kommunen arbeider med etablering av 40 nye omsorgsboliger, tilpasset framtidens behov for trygghet, fellesskap og effektive helse- og omsorgstjenester. Boligene planlegges med gode fellesfunksjoner, samlokaliseres med ny base for deler av våre hjemmebaserte tjenester. Målet er både å gi innbyggerne et bedre botilbud, og å legge til rette for en mer bærekraftig organisering av tjenestene.

Parallelt legger kommunen til rette for et privat boligprosjekt med opp mot 70 boligenheter, der første byggetrinn omfatter 24 leiligheter. Prosjektet skal bidra til et mer variert boligmarked, gjøre det lettere å etablere seg i kommunen, og gi flere mulighet til å bli boende i Gjerstad gjennom ulike livsfaser.

Stram økonomisk ramme = stram økonomistyring
Den økonomiske rammen for 2027 vil oppleves som trang for virksomhetsområdene våre. Kommunens inntekter øker ikke i samme takt som behovene og kostnadene. Det blir derfor nødvendig å holde fast ved stram økonomistyring, tydelige prioriteringer og kontinuerlig forbedring. Nye tiltak må vurderes opp mot eksisterende oppgaver. Vi må være åpne om at ikke alle ønsker kan innfris samtidig.

Samtidig finnes det områder der kapasitetsøkning ikke kan utsettes. Innen helse og omsorg må det tas høyde for vekst i ressurskrevende tjenester og hjemmebaserte tjenester. I barnehagen må kapasiteten tilpasses de større fødselskullene. Barnevernet står overfor flere omfattende tiltak som både er faglig nødvendige og økonomisk krevende. Dette legger press på den samlede rammen og reduserer handlingsrommet i andre deler av organisasjonen.

Det bygges videre på resultatene av godt omstillingsarbeid i helse og omsorg i perioden 2024-2026. TØRN-metodikken er forankret i arbeidsplanleggingen og bidrar til bedre bruk av kompetanse, mer

hensiktsmessig oppgavedeling og større kontinuitet i tjenestene. Samtidig går sykefraværet langsiktig i riktig retning. Dette er resultat av godt og målrettet arbeid fra medarbeidere, tillitsvalgte, vernetjeneste og ledere, og viser at omstilling kan gi både bedre tjenester og et mer bærekraftig arbeidsmiljø. Arbeidet må videreføres med styrke i 2027.

Brokelandsheia Nord gir nye muligheter
Næringsvirksomheten som er i ferd med å bli etablert på Brokelandsheia Nord, kan åpne for mange nye arbeidsplasser. Det er en mulighet Gjerstad må gripe. Nye arbeidsplasser kan gi nye innbyggere, sterkere lokalt næringsliv og et bredere grunnlag for kommunens tjenester. For å lykkes må næringsutvikling, boligbygging, infrastruktur, kompetanse og omdømme sees i sammenheng.

Kommunen skal være en aktiv og forutsigbar tilrettelegger for etableringene. Samtidig må vi sørge for at veksten gir varige positive ringvirkninger i Gjerstadsamfunnet. Attraktive boliger, gode oppvekstvilkår, velfungerende tjenester og korte avstander er blant kommunens viktigste konkurransefortrinn. Boligprosjektene som planlegges i 2027, er derfor også en del av kommunens næringsstrategi.

Viktig at 3K-samarbeidet lykkes
I en liten kommune er samarbeid ikke et tillegg til ordinær drift, men en forutsetning for å kunne levere forsvarlige og effektive tjenester over tid. Det er derfor nødvendig å lykkes med 3K-samarbeidet mellom Gjerstad, Tvedestrand og Risør.

Samarbeidet bidrar til å styrke fagmiljøene, gi bedre kapasitet og redusere sårbarhet på områder der hver kommune alene blir for liten. Et velfungerende 3K-samarbeid vil ruste Gjerstad til å opprettholde evnen til å levere gode tjenester til befolkningen, også når kravene øker og konkurransen om kvalifisert arbeidskraft blir sterkere.

Samarbeidet kan gjøre kommunene mer attraktive som arbeidsgivere, fordi større fagmiljøer gir bedre muligheter for kompetanseutvikling, spesialisering og kollegial støtte. Dette krever tillit, tydelig styring og vilje til å finne løsninger som er gode for helheten.

Balansegang som legger til rette
Årsplanen for 2027 handler om å håndtere en stram økonomisk virkelighet med vilje til å investere i utvikling. Gjerstad skal møte veksten med nøkternhet, handlekraft og langsiktig planlegging. Vi skal ta vare på kvaliteten i tjenestene, bruke medarbeidernes kompetanse klokt, og samarbeide mer der det gir bedre og mer robuste løsninger. Slik kan vi bygge videre på Gjerstad som småkommunen mot strømmen – et lokalsamfunn der flere ønsker å bo, arbeide og leve gode liv.

Gjerstad, 28. oktober 2026

Per Gunnar Johnsen
kommunedirektør

2.0 SENTRALE UTVIKLINGSOMRÅDER I 4-ÅRS PERSPEKTIV 2027-2030

Hovedhensikten med kommuneplanens samfunnsdel, er å få en helhetlig planlegging for en bærekraftig samfunnsutvikling. Den er kommunens viktigste styringsverktøy for langsiktig og strategisk planlegging. I kommuneplanens samfunnsdel har Gjerstad kommune disse fire hovedsatsingsområdene:

- Befolkningsutvikling
- Senter- og næringsutvikling
- Omsorg og helse
- Oppvekst og utdanning

Samfunnsdelen har gjennomgående fokusområder som setter preg på hovedsatsingsområdene, planer og valg som tas i kommunen:

1. Tema og områder som er sektorovergripende og altomfattende, og som er styrt av lovverk og statlige retningslinjer;
   - folkehelse (sosial bærekraft),
   - klima- og miljø
   - naturhensyn

2. Tema og områder som er sentrale når vi planlegger og gjennomfører, ut ifra kommunens politiske vedtak, levekårsindikatorer, folkehelseprofil og oversiktsdokument:
   - levekår, trivsel og sosial utjevning
   - balansert befolkningssammensetning
   - digitalisering
   - strategisk bolig-, hytte- og funksjonsplassering
   - innovasjon

Dette er områder som politiske organ, kommuneorganisasjonen, frivilligheten og våre partnere må samarbeide godt omkring. For hvert av hovedsatsingsområdene framkommer det utvalgte hovedmålsetninger med tiltak, som handlingsprogrammet for 4-årsperioden 2027-30, og årsplan for 2027, skal bygge på.

FNs bærekraftsmål nummer 17; «Samarbeid om å nå målene», er en grunnleggende forutsetning for å skape utviklingen vi ønsker for Gjerstad-samfunnet.

Kommuneplanens arealstrategi er med på å binde samfunnsdelen sammen med arealdelen.

I tillegg til hovedtema og -mål i kommuneplanen, har samfunnsberedskap blitt aktualisert i kjølvannet av Russlands invasjon av Ukraina. Den etterfølgende endringen i den internasjonale sikkerhetspolitiske situasjonen, påvirker i betydelig omfang også kommunene på Agder, Samfunnsberedskap er et sektorovergripende tema som vil kreve betydelige ressurser nå og i årene framover.

2.1 Bærekraftige helse- og omsorgstjenester

Mål for 4-årsperioden 2027-2030

- Bo trygt hjemme-reformen med fokus på aldersvennlig bolig- og nærmiljøutvikling.
- Effektive og bærekraftige tjenester, blant annet kanalisert gjennom 3K-samarbeidet.
- Forebygging gjennom tidlig innsats, helsefremming, raskere innføring av helseteknologi, innbyggerdialog og hverdagsmestring som bærende element i tjenesteutøvelse.
- Bruke nye interkommunale samarbeid for å opprettholde riktig kompetanse.

Hovedtiltak for 2027

- Etablere fremtidsrettede boliger og boformer på Brokelandsheia.
- Opprette base for hjemmetjenesten nært nye boliger på Brokelandsheia.
- Videreføre Frisklivssentralen med veiledning og støtte til innbyggere med behov for livsstilsendringer
- Videreutvikle TØRN-metodikken i institusjon og hjemmebaserte tjenester.
- Etablere konkrete oppgavesamarbeid under 3K-paraplyen.
- Skape realistiske forventninger til omfang og leveranse av helse- og omsorgstjenester.
- Økt omfang av helse- og velferdsteknologi.
- Revidere kommunens velferdsteknologiplan.
- Ta i bruk kunstig intelligens der det kan bidra til effektiv oppgaveløsning i sektoren.

2.2 Innsats for barn og unge – oppvekst og utdanning

Mål for 4-årsperioden 2027-2030

- Ivareta et barnehagetilbud som opplever sterk behovsvekst.
- Forebygging av utenforskap gjennom inkludering og individuell oppfølging.
- Inkluderende foreldresamarbeid gjennom samhandling.

Hovedtiltak for 2027

- Oppdatere utredning om renovering eller nybygg for barnehagen under endrede forutsetninger pga. sterk økning i småbarnskullene.
- Videreutvikle SUPER- og MOT-satsingen på alle trinn i grunnskolen.
- Sikre ansvar og fremdrift i «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge» og at erfaringer blir implementert som praksis.
- Etablere Kvalifiserende møteplass på interkommunal basis som et virkemiddel som bidrar til at ungdom som har mistet kontakt med skole og yrkespraksis får en arena der de kan gjenoppta sin utdanning og yrkeskvalifisering.
- Utnytte mulighetene som ligger i tilskuddsordningen “Kollektiv kompetanseutvikling i skole og barnehage”.
- Dialog med barn og unge (f eks Ungdomsrådet) som bidrar til gjensidig forventningsavklaring.
- Gjennom FAU, foreldremøter og foreldresamtaler arbeide aktivt med utvikling av samhandling og medvirkning i foreldrerollen.
- Videreutvikle MOT-satsingen gjennom implementering av programmet på mellomtrinnet.

- Ungdomsveileder jobber aktivt i ungdomsmiljøet og individbasert for å forhindre utenforskap bl.a. gjennom prosjektet “Inn i jobb”.
- Videreutvikle psykisk helsetjeneste for barn og unge, som har vært i drift siden 01.01.2026, med vekt på tidlig innsats, forebygging og tverrfaglig samarbeid
- “Ung Aktiv” videreføres for å bidra til aktiv fritid for barn.

2.3 Senter- og boligutvikling

Mål for 4-årsperioden 2027-2030

- fremme sentrumsnær boligutvikling i tilknytning til Brokelandsheia og Kirkebygda, samt i tilknytning til Abel skole – følge opp den kommunale boligstrategien
- tilbud med nye boformer etableres med starthjelp fra kommunen på Glimmeråsen
- bolig- og næringsattraktivitet ses i sammenheng, da dette påvirker hverandre gjensidig og forsterker hverandre – det legges opp til varierte og attraktive bolig- og næringstomter for en fremtidig utvikling i regionen
- få på plass økt energikapasitet, for å kunne utvikle Brokelandsheia videre som ladesentrum langs E18, og for å etablere nye (grønne) næringer og utvidelser av eksisterende virksomheter
- fullføre stedsutviklingsprosjekt i Kirkebygda, med Aktivitetshuset som base
- etablere inkluderende møteplasser inne og ute, som fremmer trivsel og helse på tvers av generasjoner

Hovedtiltak for 2027

- fullføre regulering av Glimmeråsen 2, og starte reguleringsprosess for Lindvollheia 2
- prosjektere og realisere nye boformer for varierte bruker- og aldersgrupper, med livsløpsstandard, gode fellesløsninger og fellesfunksjoner på Brokelandsheia, gjennomført i samarbeid med private aktører der det er mulig
- bruke selskapet Gjerstad Vekst AS som et verktøy for å skape næringsaktivitet gjennom partnerskap omkring tomteutvikling
- målrettet arealdisponering som bidrar til fortetting og gjenbruk av areal på Brokelandsheia, i tråd med utviklingsplanen og områdereguleringa
- samarbeide med private aktører i regionen og på Brokelandsheia for å realisere utvikling av nye næringsområder
- innsats overfor relevante beslutningstakere for å øke energikapasiteten for fremtidige etableringer
- planlegge for at all infrastruktur er tilpasset og dimensjonert for påregnelig fremtidig utbygging
- gjennomføre i størst mulig grad, i henhold til mulighetsstudiet for stedsutviklingsprosjektet i Kirkebygda, med Aktivitetshuset som base
- utarbeide en plan og legge til rette for møteplasser i kommunen

2.4 Næringsutvikling

Faktaopplysninger

Næringssjefen skal bidra til økt lokal og regional verdiskaping. Dette skal skje gjennom målrettet utvikling og profilering av Brokelandsheia som handelssentrum, markedsføring av Gjerstad som etableringssted og tilrettelegging for salg av bolig- og næringstomter i hele kommunen. Fagområdet er organisatorisk plassert i kommunedirektørens stab. For å sikre helhetlig planlegging, effektiv saksbehandling og koordinert gjennomføring skal næringssjefen samarbeide tett med enhetene Plan og samfunnsutvikling og Kommunalteknikk.

Tilrettelegging for et innovativt og aktivt næringsliv

Mål: Styrke rammevilkårene slik at flere virksomheter kan etablere seg, utvikle seg, vokse og samarbeide i Gjerstad.

Tiltak:

- Delta aktivt i regionalt samarbeid om næringsutvikling, primært gjennom Østre Agder Næringsforum.
- Utnytte besøksvolumet på Brokelandsheia til å tiltrekke flere aktører innen handel og service.
- Utarbeide en målrettet markedsføringsstrategi som posisjonerer Brokelandsheia som et moderne nærings- og boligområde med god infrastruktur.
- Videreutvikle samarbeidet mellom Gjerstad kommune og Sentrumsforeningen på Brokelandsheia.
- Legge til rette for innovasjon, vekst og samarbeid mellom etablerte virksomheter gjennom Gjerstad Næringsforening.
- Veilede nye og etablerte virksomheter i bruken av det regionale virkemiddelapparatet.
- Synliggjøre lokale og regionale arbeids- og utdanningsmuligheter innen både studieforberedende og yrkesfaglige løp, samt arrangere jobb- og utdanningstreff for ungdom.
- Stimulere næringslivet til å ta inn flere lærlinger.
- Sikre effektiv, forutsigbar og løsningsorientert saksbehandling.

Nye partnerskap for næringsetableringer

Mål:

- Inngå partnerskap som styrker utviklingen og salget av næringsarealer og bidrar til flere næringsetableringer, særlig på Brokelandsheia.

Tiltak:

- Benytte Gjerstad Vekst AS som et strategisk virkemiddel for å inngå avtaler med eksterne utviklere og investorer om utvikling og salg av kommunale tomter.
- Sikre tydelig og forutsigbar eierstyring fra kommunestyret.

Styrket markedstilpasning og lønnsomhet i primærnæringene

Mål:

- Styrke primærnæringene i Gjerstad gjennom bedre markedstilpasning, økt lønnsomhet og mer bærekraftig drift og utvikling.

Tiltak:

- Følge opp primærnæringene med initiativer som fremmer markedstilpasning, lønnsomhet og bærekraft.
- Gi landbruket særskilt oppmerksomhet i kommunens næringsutvalg og følge opp prioriteringene gjennom tiltak i strategisk næringsplan.
- Involvere Gjerstad Næringsforening i arbeidet med å øke interessen for landbruk blant både etablerte og nye aktører.

Gjerstad som attraktiv bosettingskommune

Mål:

- Gjøre Gjerstad mer attraktiv som bostedskommune ved å koble nye arbeidsplasser til relevante bomuligheter og øke salget av boligtomter.

Tiltak:

- Koble etableringen av nye arbeidsplasser til relevante bomuligheter.
- Markedsføre og selge boligtomter i regulerte boligfelt gjennom Finn.no og sosiale medier, samt vurdere andre målrettede profileringskanaler.

Videreutvikling av Brokelandsheia

Mål:

- Videreutvikle Brokelandsheia som et helhetlig og attraktivt område der handel, boliger, ladeinfrastruktur og offentlige tjenester støtter opp under hverandre.

Tiltak:

- Benytte arealplanen og Utviklingsplanen for Brokelandsheia aktivt som styringsverktøy for videre utbygging.
- Bidra til salg og markedsføring av Brokelandsheia Park som et trygt og trivelig bosted gjennom hele livet.
- Posisjonere Brokelandsheia som landsdelens største ladedestinasjon og det foretrukne stoppestedet mellom Oslo og Kristiansand.
- Vurdere strategiske eiendomskjøp når det oppstår muligheter, herunder eiendommer som i dag ligger utenfor områder avsatt til næring, bolig og offentlig infrastruktur.
- Følge opp det pågående reguleringsarbeidet på Brokelandsheia i tett dialog med Enhet Plan og samfunnsutvikling.

2.5 Befolkningsutvikling

Mål for 4-årsperioden 2027-2030

- følge opp kommunens omdømmestrategi
- få på plass sentrumsnære boligområder, med effektive tilførselsveier/kommunikasjonslinjer til barnehage, skole, fritidstilbud og private og offentlige tjenestetilbud
- få vekst i næringslivet, som fører til vekst i bosetting
- vellykket integrering av flyktninger som bosettes i kommunen

Hovedtiltak for 2027

- aktiv markedsføring, basert på kvalitetene i lokalsamfunnet
- planlegge og tilrettelegge for sentrumsnære boligområder, med gang- og sykkelvei som kobler boligområdet og sentrumsfunksjoner, barnehage og skole sammen
- fullføre regulering av Glimmeråsen 3-4.
- oppstart regulering av nytt boligfelt på Lindvollheia.
- påvirke relevante beslutningstakere for at fylkeskommunens plan om etablering av gang- og sykkelvei mellom Brokelandsheia og Grytingskrysset blir realisert i 2027-2028
- opprettholde påvirkning overfor fylkeskommunen om etablering av;
- gang- og sykkelvei mellom Sundebru og Gjerstad stasjon
- gatelyssetting av Gjerstadveien, fra Dalen til Holmen Gård, som et minimum til øvre Røed
- etablere to-felts vei med gangfelt og gatelys langs FV417 fra Grytingkrysset (FV417/FV418) og opp til Renstøl Barnehage
- videreutvikle den kommunale ungdomsklubben med varierte og attraktive tilbud
- videreføre Aktivitetshuset og Frivilligsentralen som møteplass og drivkraft i frivillighetsarbeidet
- utvide samarbeidet mellom NAV/flyktningetjenesten og frivillig sektor i kommunen

2.6 Folkehelse og levekår

Mål for 4-årsperioden 2027-2030

- utjevne sosial ulikhet i befolkningen.
- minske andelen unge og unge voksne i aldergruppen 18-40 år som er utenfor jobb og skole – skape rom og mulighet for deltakelse, og legge til rette for inkludering
- tettere samarbeid med frivillig sektor for å skape arenaer for utsatte/marginale grupper
- kommunen som god tilrettelegger for friluftsliv og fysisk aktivitet
- formalisere tiltak som er kommet fram fra brukergrupper, i arbeidet med «Generasjonsgleding»
- økt mobilitet og tilgjengelighet som kommer sårbare/utsatte grupper til hjelp
- 100 % gjennomføringsgrad i videregående skole.
- få på plass skjermer med relevant info om aktivitetstilbud og nøkkelinformasjon på strategiske steder i kommunen

Hovedtiltak for 2027

- opprettholde og videreutvikle en bærekraftig administrativ folkehelsegruppe

- videreføre arbeidet med innsatstrappa på politisk og administrativt nivå, og ta i bruk ressurskalkulatoren
- støtte og utvikle lavterskeltilbud i samarbeid med frivillig sektor, Frisklivsentralen og Frivilligsentralen
- ferdigstille kommunens Frivillighetspolitikk
- opprettholde og videreutvikle «Ung aktiv» som en arbeidsmetodikk – se på muligheten for å kunne videreføre arbeidet også til 7./8. og 8./9.klasse – formalisere samarbeidet med «Aktivt med»
- vedlikeholde kommunens aktivitetskalender med alle aktivitetstilbud i kommunen – videreutvikle foreningsportalen.no
- videreutvikle Frisklivsentralen som arena for innbyggere med behov for råd, veiledning og støtte til livsstilsendringer
- etablerer nye boformer og livsløpstilpassede boliger på Brokelandsheia
- enhetene prioriterer og viderefører den kommunale samhandlingsarenaen «Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge»
- koble oppvekst- og helsesektoren med landbruksnæringen der det er hensiktsmessig for å øke livskvalitet og samfunnsdeltakelse, f.eks. “Inn på tunet” el.l.
- samarbeid mellom Visedal barnehage, Abel skole og Frivilligsentralen for å utnytte potensialet «Generasjonsgleding»
- ungdomsveileder jobber aktivt i ungdomsmiljøet og individbasert for å forhindre utenforskap
- kartlegge hva som er beste plassering av infoskjermer, gjøre avtaler der det er nødvendig og produsere og vedlikeholde informasjonstilfang

2.7 Klima og energi

Mål for 4-årsperioden 2027-2030

- rullere vedtatt klima- og energiplan 2020-2032.
- ha fått på plass kultur for klima- og miljøvennlige løsninger i alle nybygginger og renoveringer, der det er mulig, samt funksjonelle og klimavennlige energiformer i kommunale bygg
- et arealregnskap som dokumenterer at kommunen ivaretar natur og naturverdier
- ha fått på plass økt energikapasitet i kommunen, som tilrettelegging for grønn næringsutvikling

Hovedtiltak for 2027

- gjennomføre tiltakene i klima- og energiplanen – få alle enheter til å ta eierskap til sine ansvarsområder
- sertifisere kommunale enheter som miljøfyrtårnvirksomheter når det er hensiktsmessig
- utrede muligheter for nye energiformer i kommunale bygg
- stille som krav at alle nye offentlige bygg skal etablere grønn energi, og motivere næringslivet til det samme
- innsats overfor relevante beslutningstakere for å øke tilgjengelig energikapasitet i kommunen generelt og på Brokelandsheia spesielt.

2.8 Samfunnssikkerhet og beredskap

Mål for 4-årsperioden 2027–2030

- Helhetlig ROS-analyse og overordnet beredskapsplan holdes oppdatert. De gjennomgås årlig og revideres fullt ut minst hvert fjerde år.
- Planverket ivaretar scenarier knyttet til sikkerhetspolitisk krise og krig.
- Kommunen har en egen ROS-analyse for Brokelandsheia.
- Beredskapsplanene i enhetene er oppdatert og samordnet med den overordnede beredskapsplanen.
- Kriseledelsen og annet personell med ansvar for krisehåndtering øver årlig. Øvelsene evalueres skriftlig, og funnene følges opp.
- Kommunen har god kunnskap om og brukerferdighet i Rayvn, ServiceAlert (tidligere Varsling24) og Nødnett.
- Kommunen kan nå innbyggerne med informasjon også ved langvarig bortfall av strøm og ekom.
- Samfunnssikkerhet og beredskap ivaretas i den kommunale planleggingen, og innbyggerne har god kunnskap om egenberedskap.

Hovedtiltak for 2027

- Vedta og implementere revidert overordnet beredskapsplan med hendelsesspesifikke tiltakskort. Atomhendelse, bortfall av strøm og ekom og svikt i vannforsyningen prioriteres først
- Utarbeide øvingsplan og handlingsplan for beredskapsarbeidet som vedlegg til den overordnede beredskapsplanen
- Gjennomføre minst to beredskapsøvelser for kriseledelsen, hvorav minst én sammen med eksterne samarbeidspartnere
- Innarbeide rodesystemet og informasjonspunkter med satellittsamband i beredskapsplanverket, og gjennomføre en ny test av rodesystemet
- Sikre at alle nøkkelroller i kriseorganisasjonen har stedfortreder
- Sikre kriseledelsen tilgang til og opplæring i Nødnett
- Gjennomføre jevnlige korte øvinger i Rayvn og ServiceAlert, og oppdatere roller og varslingslister årlig
- Ferdigstille ROS-analysen for Brokelandsheia
- Delta i det interkommunale beredskapssamarbeidet i Østre Agder, samt fagutvalget for beredskap
- Følge opp revisjonen av enhetenes delplaner, med PLIVO-scenarier i beredskapsplanene for barnehage og skole
- Gjennomføre beredskapsaktiviteter etter årshjulet, blant annet aktiviteter for innbyggerne i Egenberedskapsuka

3.0 KOMMUNEN SOM ORGANISASJON

3.1 Personalarbeid, arbeidsgiverpolitikk og heltidskultur

Gjerstad kommune skal ha en helhetlig personalpolitikk som gir gode arbeidsvilkår for alle ansatte. Gjennom personalpolitikken skal kommunen framstå som en attraktiv arbeidsgiver hvor de ansatte føler seg verdsatt og tatt vare på. Gjerstad kommune må vise at vi setter pris på våre medarbeidere samtidig som det må forventes at medarbeiderne tar ansvar, viser vilje til samhandling og bidrar til et godt fellesskap. Vi skal alle ønske å dra i samme retning!
Det vil være et fokus for Gjerstad kommune å sørge for å få rekruttert, eller beholde ansatte med riktig kompetanse.

Våre medarbeidere
Gjerstad kommune skal være en attraktiv og utviklingsorientert arbeidsgiver. Pr oktober 2026 har kommunen 288 fast ansatte som utgjør 235 årsverk, i tillegg kommer vikarer og midlertidig ansatte. For å sikre gode og bærekraftige tjenester må vi rekruttere og beholde kompetente medarbeidere, utvikle kompetansen i organisasjonen og legge til rette for heltidskultur. Hovedregelen i Gjerstad kommune er tilsetting i heltidsstilling. Endringer i samfunnet, digitalisering og nye arbeidsformer stiller samtidig nye krav til både at ledere og medarbeidere ruster seg for de endringene som kommer.

Gjerstad kommune er som de fleste andre kommuner en kvinnedominert arbeidsplass. Det som er verd å merke seg er mange ansatte med høyere utdanning (tall fra PAI registeret per 1.12.2025). Det jobbes aktivt med heltidskultur og vi ser at andelen er økt fra 62,4 % til 64 %.

Turnover i Gjerstad er lav, men statistikk for 2025 viser at det er høyrer turnover bland de ufaglærte enn de med fagbrev, lavest turnover finner vi blant de ansatte med høyere utdannelse. For mer statistikk de: https://www.ks.no/nye-kartregioner/norge-i-tall/statistikk-om-kommuneansatte/region?r=4211

3.2 Likestilling og mangfold

I Gjerstad kommune er det administrasjonsutvalget som fungerer som likestillingsutvalg og dermed har ansvar for å fremme likestilling og likeverd. Etter likestillings- og diskrimineringsloven § 24 har hele offentlig sektor en plikt til å jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i all sin virksomhet. Gjerstad kommune skal arbeide aktivt for å fremme likestilling, inkludering og mangfold, i tråd med mål og føringer i regional LIM-plan for Agder.

3.3 HMS, sykefravær og nærværsarbeid

“Gjerstad kommune skal ha et helsefremmende og inkluderende arbeidsmiljø der arbeidet i seg selv er helsefremmende, og der ingen blir utsatt for skader eller blir syke som følge av arbeidsmiljøet.” (Målformulering vedtatt av kommunestyret).

For å oppnå fortsatt høyt jobbnærvær og trivsel på jobb, må Gjerstad kommune arbeide systematisk med arbeidsmiljøtiltak. Det legges vekt på systematisk og kontinuerlig arbeid med HMS. I Gjerstad kommune tas det ut kvartalsvis sykefraværsrapporter, og enhetene rapporterer status i sin enhet med sine betraktninger om sykefraværet. Sykefraværet i 2026 er lavere enn 2025.

Gjerstad benytter Compilo som kvalitets-, avviks og internkontroll system med forhåndsdefinerte rapporteringslinjer. Via dette kan alle ansatte fortløpende sende melding om uønskede hendelser, men også forslag til tiltak som er positivt for arbeidsmiljøet. Vernerunder blir utført med påfølgende rapportering til Hoved Arbeidsmiljøutvalget og Administrasjonsutvalget. Det er i 2026 prioritert ressurser for å gi opplæring ute i organisasjonen i bruk og oppdatering av dokumenter i Compilo. Denne jobben vil fortsette i 2027.

En ny runde med kommunens egenutviklede medarbeiderundersøkelse er under planlegging for gjennomføring vinteren 2027.

3.6 IKT og digitalisering

Gjerstad kommune er en del av IKT Agder IKS, Gjerstads andel av kostnadene øker, og kommunedirektøren foreslår å øke rammen med ca 1 mill til totalt 9 mill for 2027 i henhold til mottatt budsjett fra IKT Agder. IKT Agder leverer A-Å tjenester med blandt annet brukersupport, drift av utstyr, systemforvaltning, prosjektfremdrift, rådgivning mm. Gjerstad kommune vil ha fokus på å utnytte potensialet som ligger i allerede anskaffede programmer.

Både hjemmesiden, intranett, facebook og kommune-TV er viktige arenaer for formidling av informasjon til ansatte og publikum. Gjerstad kommune etterstreber å gi god og riktig informasjon, til rett tid.

4.0 ØKONOMISKE RAMMEBETINGELSER

4.1 Innledning

I henhold til kommuneloven § 14-1 skal kommunen forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.

Videre heter det i § 14-3 at kommunestyret før årsskiftet skal vedta økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året. Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret og underordnede organer. Eventuelle senere endringer kan kun vedtas av kommunestyret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

4.2 Generelle rammebetingelser

4.2.1 Statsbudsjettet

Kommunal- og distriktsdepartementet har for Gjerstad stipulert vekst i frie inntekter til 4,5 %, mens lønns- og prisvekst (deflator) for 2027 er beregnet til 3,1 %. Dette kan ved første øyekast fremstå som et løft, men det hører med til historien at vi det siste året har fått om lag 0,8 % flere innbyggere som skal ha kommunale tjenester. Spesielt stor har veksten vært hva angår barn i barnehagealder, noe som er kostnadsdrivende.

4.2.2 Befolkningsutvikling

Folketallet i Gjerstad har gjennom mange år ligget i underkant av 2 500, med relativt små endringer fra år til år. Befolkningssammensetningen har imidlertid endret seg radikalt de siste årene. Dette illustreres ved nedenstående grafer, som viser endring i antall innbyggere i henholdsvis barnehage- og skolealder, samt personer over 67 år i perioden 1986-2026. Det totale innbyggertallet per 01.07.2026, datoen som danner grunnlaget for rammetilskudd i 2027, var 2.509. Dette innebærer en økning på 4 innbyggere siste år

07459: Befolkning, etter alder og år. Gjerstad, Personer.

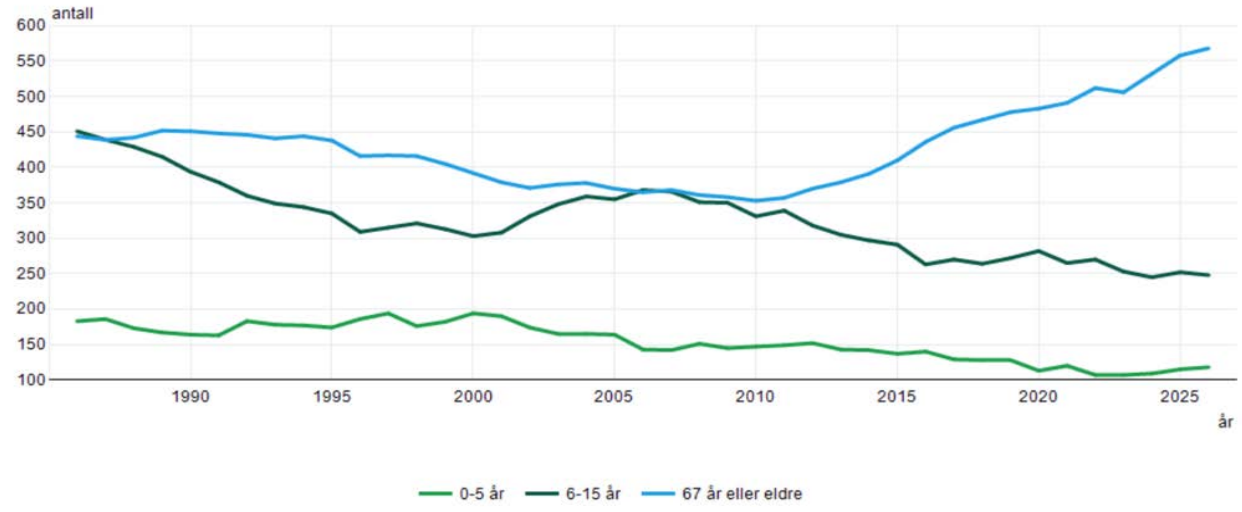

Det som bare delvis kommer fram i den grafiske framstillingen, er en nylig og stor positiv endring i nyfødtkullene i kommunen. I perioden 2024-26 ser det ut til at kohortene øker fra +/-20 til +/- 30. Dersom denne trenden fortsetter, betyr det at barnehagen først, og etter hvert skolen, kan påregne en 50% økning i antall barn.

De store endringene i befolkningssammensetning vi har sett de senere årene, vil nødvendigvis kreve endringer i kommunens tjenestetilbud og omdisponering av ressurser mellom sektorer.

Ved åpningen av nye Abel skole i 2019 fikk kommunen på plass en skolestruktur tilpasset utviklingen i elevtallet. Fra 2020, som var det første hele driftsåret for den nye skolen, har dette lagt til rette for en mer kostnadseffektiv drift og bedre utnyttelse av ressursene.

Samtidig har helse- og omsorgssektoren over flere år vært under økende press. Veksten i antall eldre og pleietrengende har ikke i tilstrekkelig grad blitt gjenspeilet i sektorens budsjettrammer. I de senere års budsjettprosesser har det derfor vært arbeidet med å rette opp dette misforholdet, blant annet ved at sektoren har fått en viss realøkning i rammen. Dette har likevel ikke vært tilstrekkelig, og i budsjettprosessen for 2027 ble det derfor lagt vekt på en ytterligere styrking av helse- og omsorgssektoren.

Befolkningsutviklingen viser imidlertid også positive trekk. I 2025 ble det født 30 barn, og det er beregnet om lag 30 fødsler også i 2026. Dette er svært positivt for kommunen, men innebærer samtidig at behovet for tjenester til barn og unge på sikt kan bli større enn det tidligere befolkningsframskrivinger og planlegging har lagt til grunn. Kommunen må derfor være forberedt på å håndtere økende tjenestebehov både blant de yngste og de eldste innbyggerne. Dette vil stille krav til god langsiktig planlegging og tydelige prioriteringer av kommunens samlede ressurser.

4.3 Gjerstad kommunes økonomiske situasjon

Kommunens netto driftsresultat har de senere årene utviklet seg slik:

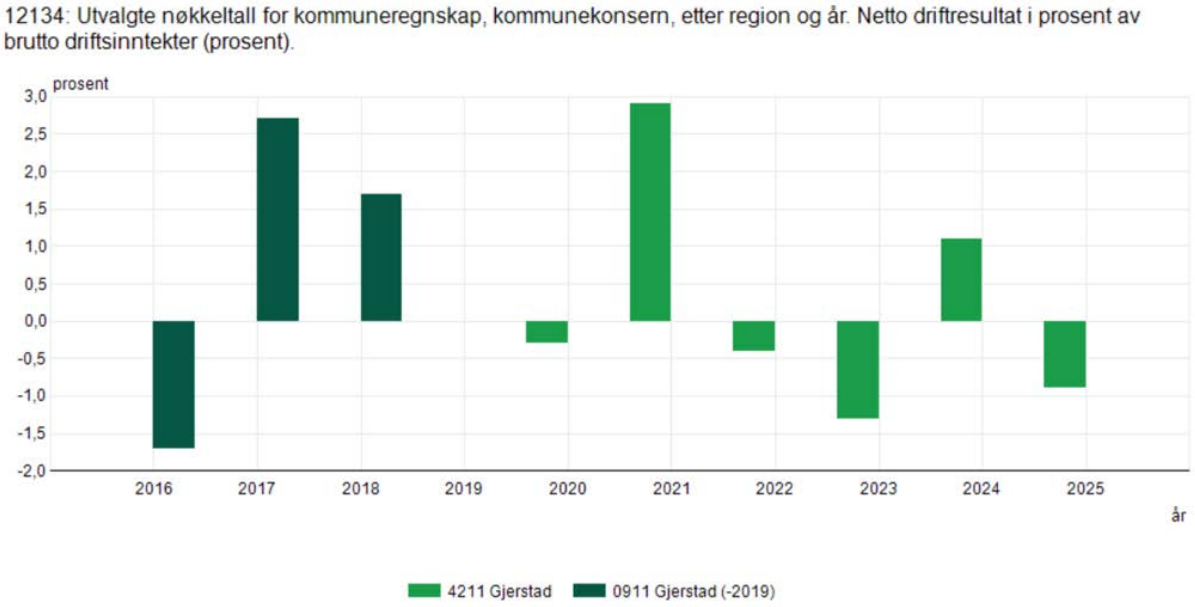

Det store underskuddet i 2016 var et resultat av bevisste politiske prioriteringer, og året endte samlet sett om lag i tråd med budsjettet. Fra 2017 ble det gjennomført tiltak som igjen brakte netto driftsresultat til positive tall. Dette ble oppnådd gjennom en kombinasjon av økt eiendomsskatt og realnedgang i enhetenes budsjettrammer. Utfordringene etter tidligere års ekspansive budsjetter ble på dette tidspunktet ansett som håndtert.

I ettertid har det imidlertid vist seg at forbedringen ikke var varig. Fra og med skatteåret 2020 strammet Stortinget betydelig inn kommunenes mulighet til å skrive ut eiendomsskatt. For kommunen medførte dette et inntektsbortfall på 4,7 mill. kroner i 2020, økende til 5,6 mill. kroner fra 2021. Resultatene i 2021 og 2022 ble samtidig styrket av ekstraordinært høye skatteinntekter mot slutten av året. Tilsvarende merinntekter kan ikke legges til grunn som en varig finansieringskilde i økonomiplanen.

Budsjettårene 2024 og 2025 var dessuten preget av ekstraordinært høye utbytter fra Å Energi. Utbyttet var lavere i 2026, mens prognosen for 2027 tilsier en mindre økning før nivået igjen forventes å falle. Samlet innebærer dette at kommunen ikke kan basere framtidig drift på de ekstraordinære inntektene som har bidratt til å styrke resultatene de senere årene.

For årene som kommer vil det være nødvendig å gjøre grep for å tilpasse driftsnivået til et lavere inntektsnivå relativt i forhold til behovene som skal dekkes. Marginene i økonomiplanen er små og, det vil være behov for stram budsjettstyring. Det vil i utgangspunktet ikke være rom for nye

kostnadskrevende tiltak uten at disse finansieres gjennom økte inntekter, reduserte utgifter eller omprioriteringer innenfor eksisterende rammer.

Handlingsrommet for å øke kommunens egne inntekter er samtidig begrenset, ettersom eiendomsskatten i hele planperioden forutsettes skrevet ut med lovens maksimale sats. For å skape varig balanse mellom inntekter og utgifter vil det derfor være nødvendig å redusere driftsutgiftene. Nødvendige innsparinger er innarbeidet i Bevilgningsoversikt drift – netto per enhet.

4.4 Disposisjonsfond

Gjerstad kommunes generelle disposisjonsfond utgjorde ved inngangen til 2026 om lag kr 24,6 mill. Imidlertid vil et eventuelt negativt budsjettavvik i 2026 måtte dekkes inn, og disposisjonsfondet vil ved inngangen til 2027 kunne vise seg å være lavere enn det ovenstående.

Økonomiplanen forutsetter at det i kommende 4-årsperiode avsettes relativt beskjedne beløp til fond. Planen som helhet har dessverre en noe lavere avsetning enn kommunestyrets forutsetning om netto driftsresultat på 1,75 %. Det vil følgelig være nødvendig med en særdeles stram budsjettstyring de kommende årene, da vi vil ha svært begrensede midler til å dekke opp eventuelle uforutsette utgifter.

4.5 Finansielle måltall

Kommunestyret gjorde 30.04.2020 følgende vedtak:

Som handlingsregler for Gjerstad kommunes budsjettarbeid fra og med budsjettåret 2021 skal følgende finansielle måltall legges til grunn:

1. Netto driftsresultat skal hvert år i økonomiplanperioden være positivt, og i gjennomsnitt for de 4 årene utgjøre minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter.
2. Disposisjonsfond fratrukket akkumulert premieavvik skal senest ved utløpet av år 3 i økonomiplanperioden utgjøre minimum 5 % av brutto driftsinntekter.

I 2026 vil netto driftsresultat utgjøre 0,4 % (anslag fra opprinnelig budsjett 2026). Målet om disposisjonsfond tilsvarende 5 % av brutto driftsinntekter ble innfridd etter regnskapsavslutningen for 2024, i 2025 var resultatet 6,13%, og vil i kommende planperiode i liten grad vokse ut over dette.

I 2026 skal økonomi- og finansreglementet oppdateres og samles i ett dokument.

4.6 Utbytte Å Energi (tidligere Agder Energi)

Kommunestyret gjorde 19.05.2022 følgende vedtak:
Kommunedirektøren legger følgende til grunn for fremtidige budsjettprosesser:
1. Dersom utbytte fra Agder Energi overstiger kr 4.000.000 avsettes overskytende til generelt

disposisjonsfond.
2. Dersom utbytte fra Agder Energi utgjør mindre enn kr 4.000.000 hentes differansen mellom dette beløpet og faktisk utbytte fra generelt disposisjonsfond i den grad dette finnes.

AKSJONÆR	EIERANDEL	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Gjerstad kommune	0,494 %	11 166 113	7 374 782	8 467 562	5 891 370	6 138 605	6 385 840

Det er hvert år i økonomiplanen forutsatt at utbyttet vil overstige nevnte kr 4 millioner, og avsetning av overskytende til disposisjonsfond fremgår av linje 21 i Bevilgningsoversikt drift.
Det er likevel bare lagt marginale avsetninger inn i 2027 og 2028, da den økonomiske situasjonen ikke muliggjør dette.

4.7 Driftsbudsjett og rammer til enhetene

Fordelingen mellom sektorer er til dels betydelig endret sammenlignet med tidligere år, for å gjenspeile de raske demografiendringene vi nå opplever.

Det er i budsjettet lagt til grunn at investeringene fordeler seg jevnt gjennom året, slik at vi kun får halvårseffekt av renten i investeringsåret. Hva avdrag angår, er det for alle aktivaklasser benyttet maksimal avdragstid i henhold til kommuneloven og regnskapsforskriften. Det er forutsatt at avdragene først begynner å løpe året etter at investeringen er foretatt.

Det er i nedenstående tabeller benyttet 2027-kroner, beløpene er IKKE inflasjonsjustert.

Alle tall, både i bevilgningsoversiktene og investeringsprogrammet, er angitt i hele kr 1 000.

BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT							
				HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2026-KR)			
		R-2025	B-2026	2027	2028	2029	2030
1	Rammetilskudd	-145 784	-149 359	**-133 711**	**-133 711**	**-133 711**	**-133 711**
2	Inntekts- og formuesskatt	-76 211	-83 187	**-110 415**	-110 415	-110 415	-111 081
3	Eiendomsskatt	-9 130	-8 620	**-9 800**	-13 100	-13 100	-13 100
	3.1 Kraftnett og næringseiendom		*-3 630*	***-3 900***	*-6 000*	*-6 000*	*-6 000*
	3.2 Bolig og fritidsbolig		*-4 990*	***-5 900***	*-7 100*	*-7 100*	*-7 100*
4	Andre overføringer og tilskudd fra staten	-22 975	-16 787	**-9 992**	-5 738	-5 064	-6 692
	4.1 Integreringstilskudd		*-15 450*	***-8 720***	*-4 540*	*-3 930*	*-5 720*
	4.2 Kompensasjonsordninger Husbanken		*-1 459*	***-1 272***	*-1 198*	*-1 134*	*-972*
5	*Sum generelle driftsinntekter*	*-254 100*	*-257 953*	***-263 918***	*-262 964*	*-262 290*	*-264 584*
6	Sum bevilgninger drift, netto	222 387	224 620	**239 522**	233 853	229 801	229 822
7	Avskrivninger	17 798	17 000	**19 500**	19 500	19 500	19 500
8	Sum netto driftsutgifter	240 185	241 620	**259 022**	253 353	249 301	249 322
9	Brutto driftsresultat	-4 688	-16 333	**-4 896**	-9 611	-12 989	-15 262
10	Renteinntekter	-6 605	-2 802	**-3 300**	-3 270	-3 090	-2 940
11	Utbytter	-11 166	-5 217	**-8 467**	-5 891	-6 138	-6 385
12	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler						
13	Renteutgifter	17 137	13 564	**15 963**	16 844	15 474	14 265
	13.1 Fastrente 140 mill, 1,48 % til 05.06.2030		*2 072*	***2 072***	*2 072*	*2 072*	*2 072*
	13.2 Fastrente 130 mill, 2,98 % til 09.09.2027		*3 874*	*4 704*	*6 695*	*6 695*	*6 695*
	13.3 Renteutgifter eksisterende gjeld (p.t.-rente)		*6 538*	*8 217*	*7 107*	*5 737*	*4 528*
	13.4 Renteutgifter ny gjeld (p.t.-rente)		*1 080*	*970*	*970*	*970*	*970*
14	Avdrag på lån	26 600	26 000	**19 000**	20 041	21 449	22 285
	14.1 Avdrag på eksisterende gjeld		*26 615*	***19 000***	*19 000*	*19 000*	*19 000*
	14.2 Avdrag på ny gjeld		*0*		*1 041*	*2 449*	*3 285*
15	Netto finansutgifter	25 966	31 545	**23 196**	27 724	27 695	27 225
16	Motpost avskrivninger	-17 798	-17 000	**-19 500**	-19 500	-19 500	-19 500
17	Netto driftsresultat	3 480	-1 788	**-1 200**	-1 387	-4 794	-7 537
18	Overføring til investering						
19	Avsetninger til bundne driftsfond	-9 227					
20	Bruk av bundne driftsfond						
21	Avsetninger til disposisjonsfond	5 747	1 788	**1 200**	1 387	4 794	7 537
22	Bruk av disposisjonsfond						
23	Dekning av tidligere års merforbruk						
24	Sum disp. eller dekning av netto driftsresultat	-3 480	1 788	**1 200**	1 387	4 794	7 537
25	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	**0**	-0	0	-0

Skatt og rammetilskudd er budsjettert i henhold til KS' prognosemodell datert 12.10.2026.

Det forutsettes at det blir kontorjustering av eiendomsskatt med 10% i 2027 og i 2028.

RAMMER TIL ENHETENE

BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT - NETTO PER ENHET				HANDLINGSPROGRAM-PERIODEN (2026-KR)			
		R-2025	B-2026	2027	2028	2029	2030
10	Kommunedirektøren og stab	11 336	12 520	**12 190**	11 870	11 500	11 360
20	Interkommunal barneverntjeneste	9 674	8 280	**8 883**	8 883	8 883	8 883
30	Helse og omsorg	96 969	96 300	**102 045**	101 045	101 045	101 045
40	Abel skole	39 586	39 390	**40 382**	39 330	38 110	37 650
50	Kommunalteknikk	4 653	5 110	**4 980**	4 850	4 700	4 640
55	Plan og samfunnsutvikling	6 946	5 850	**5 700**	5 550	5 380	5 320
60	Visedal barnehage	19 841	24 090	**27 403**	26 690	25 860	25 550
70	NAV	19 218	12 710	**15 470**	13 541	12 831	14 091
80	Politisk virksomhet	2 831	2 460	**2 774**	2 650	2 570	2 540
12	Tilskudd Gjerstad fellesråd	1 260	1 150	**1 155**	1 384	1 422	1 453
15	Felles	10 073	16 760	**18 540**	18 060	17 500	17 290
	Fordelt til drift	222 387	224 620	**239 522**	233 853	229 801	229 822

Den interkommunale barneverntjenesten har hatt betydelig økte utgifter i perioden 2024-2026, noe som har medført merforbruk. Det har følgelig vært nødvendig å justere rammen i tråd med dette fra 2026 til 2027. Øvrige kommuners andel budsjetteres som en inntekt i tjenestens rammeområde. Det som vises i tabellen er Gjerstad sin andel av totalkostnaden, som utgjør 12,5 %.

Helse og omsorg opplever et stadig økende behov for tjenester, og det forutsettes at enheten i løpet av året finner muligheter for mer kostnadseffektiv drift. Det er gjort en forutsetning om ombygging på omsorgssenteret som innebærer at hele virksomheten samles på en etasje. Dette er anslått å effektivisere driften med om lag 2,2 årsverk, men får kun halvårseffekt i 2027, med helårseffekt fra 2028. Det anføres at det må investeres et millionbeløp i bygget for å få dette til, og det kan neppe påregnes at alt behov kan dekkes på denne driftsmodellen mer enn maksimalt i en femårsperiode. Det er å forvente at antall eldre og demente med behov for sykehjemsplass, kommer til å øke betydelig inn på 2030-tallet.

Det er også forutsatt en reduksjon på 1,0 årsverk i tjenesteområdet Psykisk helse og avhengighet, med halvårseffekt i 2027.

Den tildelte nettorammen til enhet Kommunalteknikk kan i liten grad sies å gi et godt bilde av tjenestens omfang. Enheten har utgifter på kr 32,5 mill, egne inntekter på kr 27,5 mill, og nettorammen utgjør altså kun differansen mellom disse.

Visedal barnehage har i 2027 en økning på 3 årsverk sammenlignet med 2026. Dette som følge av betydelig flere barn under 3 år, samt at det er innført to årlige opptak i kommunen.

NAV har fra 01.01.2022 vært drevet som et interkommunalt samarbeid med Tvedestrand som vertskommune. Det er ikke foreslått nye bosettinger av flyktninger i 2027, samtidig som mange av de tidligere bosatte flyktningene som kom i 2022, nå går ut av introduksjonsprogrammet. Dette fører til en vesentlig reduksjon i introduksjonsstønad, samtidig som utbetalinger av sosialstønad er økende.

Under Politisk virksomhet er formannskapets disposisjonskonto videreført med kr 100.000. Og det er en økning av ramme grunnet valg i 2027.

Tilskudd til Gjerstad fellesråd er for 2027 satt til kr 1 155 000,-.

Rammeområde 15 Felles inkluderer avsetning kr 5,8 millioner til dekning av 7/12 av lønnsoppgjør 2027 (forutsatt virkningsdato 01.05.2027). Det er usikkert hvorvidt avsetningen vil dekke den faktiske kostnaden, og det forutsettes følgelig at enhetene selv finner inndekking for resterende innenfor sine rammer.

Som følge av økte finansutgifter utover i planperioden, er det for årene 2027-2030 forutsatt generell realnedgang i enhetenes rammer, med unntak av Interkommunal barneverntjeneste.

Som en gest til alle kommunens ansatte som gjennom hele året gjør en fantastisk jobb for våre innbyggere, er det også i hele planperioden forutsatt å ta den beskjedne kostnaden det er å videreføre den hyggelige tradisjonen med julebord.

5.0 INVESTERINGSPROGRAMMET

###	Berettiget MVA-kompensasjon	2027	2028	2029	2030
1	H&O- velferdsteknologi samt inventar og utstyr	600	600	700	700
2	H&O- tjenestebil hjelpemiddelformidling, type VW Transporter - bruktmarked	400			
3	H&O- bytte til elbiler hjemmetjenesten, installasjon ladere	500			
4	H&O- Inventar Gjersad omsorgssetner	125			
5	H&O- IKOS tavler (2 stk)		100		
6	H&O- Omsorgssenter, kjøling ventilasjon på avdelingene	800			
7	H&O- Ombygging fra 2 til 1 etage Gjerstad omsorgssenter				
8	H&O- Ombygging carport H&O	200			
9	H&O- Standardheving HH 22, leilighet og bad, samt oppgradering ventilasjon 20/22		500		
10	H&O- Standardheving kjøkken og vaskeri	250			
11	BHG - To elektriske vogner	100		100	
12	BHG - Uteleikeplass Alvheim og Renstøl barnehage	400			
13	**BHG- Vognskur og ekstra areal barnehagedrift**				
14	BHG- utstyr/inventar	100			
15	Plan-og beredskap informasjonstavler	150			
16	Sandåkerhølen, ny atkomst / bro			500	
17	Fiane kunstgressbane, nytt dekke			2 000	2 000
18	Flytting av gapahuk og bygging av erstatningssti	800			
20	Tiltak i henhold til sektorplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet	900	600		
21	Laserfotografering til bruk i kart	200			
22	HMS-tiltak formålsbygg	500	500	500	500
23	**Boligutvikling, omsorgsboliger**				
24	Oppgradering veier og rassikring	2 000	2 000	2 000	2 000
25	Utskifting til LED i formålsbygg	350			
26	Utskifting av en bil utedrift (el-picup) - bruktmarked	400			
27	Nødstrømsaggregat	300			
	Sum berettiget MVA-kompensasjon	**9 075**	**4 300**	**5 800**	**5 200**
	Ikke berettiget MVA-kompensasjon	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
28	Kjøp og utvikling av areal til bolig- og næringsformål	10 000	10 000	10 000	10 000
29	Bygging / kjøp utleieboliger	**0**	0	0	0
	Sum ikke berettiget MVA-kompensasjon	**10 000**	**10 000**	**10 000**	**10 000**
	Vann / avløp (selvkostområdene)	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
30	Avløpsrenseanlegg	1000		15000	
31	Alternativ vannforsyning - reservevann	500	500	3000	
32	Økt sikkerhetsvolum i høydebasseng		15000		
33	Tilrettelegging for tilknytning spredt avløp	400	400	400	400
34	Sanering av ledninger vann	1000	1000	1000	1000
35	Sanering av ledninger avløp	600	600	600	600
36	Opprustning pumpestasjoner vann	100		100	
37	Opprustning pumpestasjoner avløp	2500		2500	
38	IKT system for VA	300			
	Sum vann / avløp (selvkostområdene)	**6 400**	**17 500**	**22 600**	**2 000**
	Salg av tomter	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
39	Salg næringstomter	-500	-500	-500	-500
40	Salg boligtomter	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
41	Salg kommunale boliger (formålsbygg)	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
	Sum salg av tomter	**-3 700**	**-3 700**	**-3 700**	**-3 700**
	Annet	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
42	KLP - Egenkapitaltilskudd	900	900	900	900
43	Startlån	20 000	10 000	10 000	10 000
	Sum annet	**20 900**	**10 900**	**10 900**	**10 900**
	Oppsummering	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
44	Sum investeringer (inkl. egenkapital KLP)	26 375	32 700	39 300	18 100
45	Utlån (startlån)	20 000	10 000	10 000	10 000
46	Mottatt MVA-kompensasjon (til reduksjon låneopptak)	-1 820	-860	-1 160	-1 040
47	Mottatte tilskudd og spillemidler (til reduksjon låneopptak)				
48	Sum salg av tomter / annet (avsettes ubundet inv.fond)	-3 700	-3 700	-3 700	-3 700
49	Avsetning ubundet inv.fond (salg av tomter / bygninger)	3 700	3 700	3 700	3 700
50	Sum bruk av ubundet investeringsfond (KLP)	-900	-900	-900	-900
51	Låneopptak til investeringer	-23 655	-30 940	-37 240	-16 160
52	Låneopptak til videreutlån (startlån)	-20 000	-10 000	-10 000	-10 000
	Kontrollsum	***0***	***0***	***0***	***0***

6.0 DRIFTSDEL – RESULTATENHETENES PLANER

6.1 Stab

Faktaopplysninger
Staben er en støtteenhet for Gjerstad kommune som organisasjon. Oppgavene er støtte til enhetene og ansatte innenfor økonomi, personal, pensjon, forsikring, innkjøp, arkiv, politisk sekretariat, post, sentralbord, informasjon, HMS/internkontroll, organisasjonsutvikling og IKT/telefoni.
Staben er også støtteenhet for politiske beslutningsorgan. Gjerstad kjøper lønn og regnskapstjenester fra Risør.

Hovedutfordringer
Staben skal medvirke til gode og konstruktive prosesser knyttet til organisasjons- og tjenesteutvikling. Dette er en utfordring i en situasjon der kravet til tjenestene stadig endres når det gjelder ny teknologi, nye oppgaver og stramme økonomiske rammer. Bemanningen er lav, flere oppgaver blir ikke gjort innen lovpålagt frist. Sårbart ved fravær.

Hovedtiltak
Staben skal bidra til aktiv medvirkning og involvering av ansatte, tillitsvalgte, brukere og politikere gjennom ulike utvalg, i alle prosesser knyttet til endringer i økonomiske rammer, oppgaver og tjenestetilbud. Staben må fortsatt se på hvor mye den skal involveres i de enkelte prosesser framover, og justere tjenestetilbudet etter bemanningen.

Staben skal ha et vedvarende fokus på reduksjon av sykefravær i nært samarbeid med enhetene, bedriftshelsetjenesten og NAV Arbeidslivssenter.

Staben skal sammen med enhetene arbeide målbevisst med å skape et godt og utviklende arbeidsmiljø og medvirke til å videreutvikle en solid organisasjonskultur.

Mål
Medvirke til et godt arbeidsmiljø i hele organisasjonen.
Tiltak
- Legge til rette for gode årsplaner i hms-arbeidet i regi av Hovedarbeidsmiljøutvalget, amu for helse og omsorg og i medbestemmelsesorgan i enhetene.
- Gjennomføre lønnsforhandlinger i tråd med god forhandlingsskikk og i et godt forhandlingsklima sammen med arbeidstakerorganisasjoner.

Mål
Administrativ støtte til enhetene i kommunen.
Tiltak
- Bruke stabsmøtet til å drøfte enkeltsaker fra enhetene og eventuelt løfte felles problemstillinger videre til ledermøtet
- Opprettholde møteplassen Styringsdialogen som bilateral oppfølging mellom enhetslederne og kommunedirektøren
- Bistand i personalsaker/spørsmål
- Fast månedlig oppfølging av regnskapsrapportering fra enhetene til kommunedirektøren og økonomisjefen, med fokus på tiltak som forebygger eller korrigerer avvik fra budsjett

Mål
Fremme kvalitet på tjenestene og faktorer for jobbnærvær.
Tiltak

- Utvikle samarbeidet med enhetene, bedriftshelsetjenesten og NAV/Arbeidslivssenteret for å redusere sykefraværet
- Bruke verktøyet Møteplassen aktivt for å følge opp arbeidstakere som er i, eller er på vei ut i lange sykefravær

Mål
Medvirke til et godt samarbeid med de ansattes organisasjoner.
Tiltak

- Jevnlig samarbeid med de ansattes organisasjoner.
- Fast månedlig møteplass mellom de hovedtillitsvalgte, hovedverneombudet, kommunedirektøren og organisasjonssjefen
- Implementere et ukentlig morgenmøte, som et mer uformelt møtested mellom de samme partene

Mål
Gi god service og informasjon til kommunens befolkning, politikere og ansatte.
Tiltak

- Nødvendig oppdatering av intranett, hjemmeside og sosiale medier.
- Gi politikerne den informasjon som er nødvendig for at folkevalgtoppgaven kan utføres på en god og effektiv måte
- Bruke intranett målrettet for å informere ansatte, ref satsingen på felles informasjonsside i 3K-samarbeidet.

Mål
Øke bruken av elektronisk kommunikasjon med kommunens befolkning.
Tiltak

- Så langt mulig besvares saker og henvendelser elektronisk i stedet for på papir, da dette er raskere og mer kostnadseffektivt.
- Informasjonstavler etableres i Aktivitetshuset og Brokelandsheia 94 for å bidra med oppdatert og aktuell informasjon til publikum og i tillegg fungere være et element i kommunens informasjonspunkt overfor befolkninga i en krisesituasjon

6.2 Politisk virksomhet

Politisk virksomhet har egen ramme der det er avsatt midler for godtgjørelse til ordfører og varaordfører, godtgjørelse til alle folkevalgte, tapt arbeidsfortjeneste og reisegodtgjørelse. Her settes det også av utgifter til kontrollutvalg med sekretariat. Det avsettes beløp til formannskapets disposisjon. Det er ikke satt av spesielle budsjettsummer for eldreråd, råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdomsråd.

2027 er kommune- og fylkestingsvalgår
Kommende høst velges nytt kommunestyre og det gjennomføres også fylkestingsvalg. Valgsdag i Gjerstad kommune er mandag 13 september.

Det er tatt høyde for utgifter til valggjennomføringen i årsplanen. Slik trenden har vært de siste to-tre valgene, legges det til grunn at forhåndsstemmegivingen vil stå for en majoritet av totalt avlagte stemmer. Valggjennomføringen tilpasses for å håndtere dette.

Kommunestyret har tatt stilling til at kommunestyret og formannskapet etter valget til høsten, skal ha like mange representanter som nå, med henholdsvis 17 og 7 representanter.

Politisk organisering og *ad hoc*-utvalg 2027
Kommunestyret har i september 2026 lagt til grunn at kommunens nåværende utvalgsmodell, med lovpålagte råd og utvalg, skal videreføres i neste periode – selv om det neste kommunestyret kan gjøre endringer når man eventuelt finner behov for det.

Kommunedirektøren har tilrådt at antall *ad hoc*-utvalg begrenses i 2027 i forhold til 2026.

Kommunestyret valgte medlemmer i alle utvalgene. Mandat til eventuelle nye *ad hoc*-utvalg skal utarbeides av utvalget selv og fastsettes av kommunestyret før utvalget iverksetter sin aktivitet.

Kommunedirektøren oppnevner sekretariatsressurs fra administrasjonen til utvalgene.

6.3 Abel skole med helsestasjon/skolehelsetjeneste

4-ÅRSPLAN
Visjon: Skolen for alle - respekt, trivsel og mestring
Elevene skal trives på skolen, bli sett og få best mulig læringsutbytte. Elevenes opplæring blir utført i et samspill mellom skole, foresatte, elever og lokalsamfunn.

Hovedutfordringer og satsingsområder for Abel skole
Tidlig innsats, forebygging og skolenærvær
Abel skole skal arbeide systematisk med tidlig innsats gjennom hele skoleløpet. Målet er at elevene skal oppleve mestring, tilhørighet og faglig utvikling, og få et godt grunnlag for å gjennomføre videregående opplæring og delta i videre utdanning, arbeidsliv og samfunnsliv.
Skolen skal følge elevenes faglige og sosiale utvikling tett og sette inn egnede tiltak så tidlig som mulig når det oppstår bekymring. Det skal arbeides systematisk fra 1.–10. trinn med de grunnleggende ferdighetene, med særlig vekt på lesing, skriving og regning.
Skolenærvær skal være et prioritert område. Abel skole skal arbeide systematisk for å fremme nærvær og forebygge bekymringsfullt skolefravær. Oppfølgingen skal bygge på tidlig innsats, gode relasjoner og tett samarbeid mellom elev, foresatte, skole og relevante tjenester.
Skolenærværsteamet skal bidra til koordinert og tverrfaglig oppfølging når elever står i fare for å utvikle omfattende eller langvarig fravær.
Abel skole skal samarbeide tett med blant annet pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), barneverntjenesten, helsestasjons- og skolehelsetjenesten, psykisk helsetjeneste for barn og unge, NAV, flyktningtjenesten og andre aktuelle samarbeidspartnere.
MOT, SUPER og SAMM skal inngå i skolens systematiske arbeid med inkludering, livsmestring, medvirkning og trygge skolemiljø.

Trygt og godt skolemiljø
Alle elever ved Abel skole skal oppleve et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. Skolen skal arbeide systematisk og forebyggende for å utvikle inkluderende fellesskap og forebygge mobbing, krenkelser og utenforskap.
Skolens plan for trygt og godt skolemiljø skal være førende for arbeidet. Dersom en elev ikke opplever skolemiljøet som trygt og godt, skal skolen undersøke saken, sette inn egnede tiltak og følge opp eleven i samsvar med opplæringsloven.
Elever og foresatte skal få god og tilgjengelig informasjon om sine rettigheter og om hvordan skolen arbeider når en elev ikke har det trygt og godt. Elevenes opplevelser og synspunkter skal tillegges vekt i arbeidet med skolemiljøet.
Elevundersøkelsen gjennomføres årlig. I tillegg gjennomfører skolen lokale trivselsundersøkelser tre ganger i året. Elevundersøkelsen, trivselsundersøkelsene, elevsamtaler, observasjoner og annen relevant informasjon skal brukes aktivt i skolens kvalitetsarbeid. Resultatene skal analyseres og følges opp på elev-, klasse-, trinn- og skolenivå.

Samarbeid mellom skole og hjem
Et godt samarbeid mellom skole og hjem er viktig for elevenes læring, trivsel og utvikling. Samarbeidet skal være preget av gjensidig tillit, respekt, tydelige forventninger og felles ansvar for elevens utvikling.
Abel skole skal legge til rette for aktiv foreldremedvirkning gjennom foreldrenes arbeidsutvalg (FAU), samarbeidsutvalget (SU), skolemiljøutvalget (SMU) og andre aktuelle samarbeidsarenaer.
Det skal gjennomføres minst to foreldremøter og to utviklingssamtaler hvert skoleår. Elevens faglige og sosiale utvikling, trivsel, nærvær og eventuelle behov for oppfølging skal være sentrale temaer i utviklingssamtalene. Eleven skal få medvirke i samtalene i samsvar med alder og modenhet.

Visma Flyt Skole skal benyttes i den løpende kommunikasjonen mellom skole og hjem. Visma Sikker Sak skal bidra til forsvarlig dokumentasjon og samhandling i elevsaker. Informasjon som gjelder hele skolen, skal gjøres tilgjengelig gjennom kommunens og skolens informasjonskanaler. Resultater fra foreldre- og brukerundersøkelser skal brukes systematisk i skolens kvalitets- og forbedringsarbeid.

Læring, kvalitet og elevmedvirkning
Abel skole skal ha høye forventninger til alle elever og arbeide systematisk for best mulig læringsutbytte. Alle elever skal få et godt undervisningstilbud, oppleve god veiledning og møte forventninger som er tilpasset deres forutsetninger og behov.
Undervisningen skal være inkluderende og preget av praktiske, relevante, undersøkende og varierte arbeidsmåter. PRUV skal være et sentralt prinsipp i skolens pedagogiske praksis og legge til rette for elevaktiv læring, motivasjon og mestring.
Elevmedvirkning skal inngå som en naturlig del av opplæringen. Elevene skal få mulighet til å påvirke egen læring, aktuelle arbeidsmåter og læringsmiljøet. Medvirkningen skal være reell og alderstilpasset og bidra til økt motivasjon, ansvar og forståelse for egne læringsprosesser.
Skolen skal bruke kartleggingsprøver, nasjonale prøver, karakterer, eksamensresultater, Elevundersøkelsen og øvrig kunnskap om elevenes utvikling systematisk i kvalitetsarbeidet. Resultatene skal analyseres av ledelsen og profesjonsfellesskapet og brukes som grunnlag for målrettede tiltak og forbedring av undervisningen.

Praktisk læring og uteskole i alle fag
Abel skole skal videreutvikle en praktisk, relevant, undersøkende og variert undervisning. Uteskole og bruk av naturen, nærmiljøet og lokalsamfunnet som læringsarena skal være en viktig del av dette arbeidet.
Skolen deltar i et utviklingsprosjekt om uteskole i alle fag i samarbeid med Friluftsrådet Sør. Utviklingsprosjektet skal bidra til å styrke de ansattes kompetanse i bruk av uteskole og utvikle undervisningsformer som gir elevene praktiske, utforskende og virkelighetsnære læringssituasjoner. Uteskole skal ikke være et avgrenset aktivitetstilbud, men inngå som en integrert del av skolens pedagogiske praksis. Undervisningen ute skal ha et tydelig faglig formål, være forankret i læreplanverket og sees i sammenheng med undervisningen som foregår i klasserommet.

- utvikle undervisningsopplegg for uteskole i alle fag og på alle trinn
- bruke naturen, nærmiljøet og lokalsamfunnet som læringsarena
- styrke sammenhengen mellom praktisk og teoretisk læring
- legge til rette for utforsking, samarbeid, aktivitet og elevmedvirkning
- bruke uteskole som arena for faglig læring, inkludering, mestring og sosial utvikling
- utvikle de ansattes kompetanse i planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning ute
- dele erfaringer og undervisningsopplegg i profesjonsfellesskapet
- utvikle en varig og systematisk praksis for læring utenfor klasserommet

Utviklingsarbeidet med uteskole skal bidra til å konkretisere skolens bruk av PRUV og styrke variasjonen og relevansen i opplæringen.

Lesing og skolebibliotek
Lesing er en grunnleggende ferdighet og en forutsetning for læring, mestring og deltakelse i utdanning, arbeidsliv og samfunnsliv. Abel skole skal derfor ha lesing som et prioritert utviklingsområde på alle trinn og i alle fag. Skolen skal arbeide systematisk med begynneropplæring, leseutvikling, leseforståelse, leseglede og bruk av varierte lese- og læringsstrategier. Elevenes leseutvikling skal følges gjennom relevante kartlegginger, observasjoner og vurderinger. Elever som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skal få tidlig og målrettet oppfølging. Skolebiblioteket skal være en integrert del av skolens pedagogiske virksomhet. Abel

skole har avsatt 0,5 årsverk til skolebiblioteket. Ressursen skal brukes målrettet til bibliotekdrift, litteraturformidling, samarbeid med lærerne, lesefremmende aktiviteter og utvikling av skolebiblioteket som pedagogisk læringsarena. Skolebibliotekressursen skal samarbeide tett med lærere og skoleledelse om skolens leseopplæring og lesesatsing. Skolebibliotekets samling skal utvikles og oppdateres over tid og ivareta ulike alderstrinn, interesser, lesenivåer, språk og behov. Elevene skal få medvirke til utviklingen av bibliotekets tilbud. Skolen skal videreføre samarbeidet med folkebiblioteket og andre relevante aktører. Det skal gjennomføres leseprosjekter og lesefremmende aktiviteter gjennom skoleåret.
Skolebiblioteket skal særlig bidra til å:

- fremme leselyst, leseglede og gode lesevaner
- støtte leseopplæringen på alle trinn og i alle fag
- gi elevene tilgang til et bredt og variert utvalg av litteratur
- bidra til tilpasset lesing og litteraturformidling
- utvikle elevenes informasjonskompetanse, kildekritikk og digitale dømmekraft
- støtte temaer, prosjekter og tverrfaglig undervisning
- være en inkluderende læringsarena og møteplass for elevene

Tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging
Abel skole skal arbeide for at alle elever får tilfredsstillende utbytte av opplæringen innenfor inkluderende læringsfellesskap.
Skolen skal utvikle en pedagogisk praksis som møter mangfoldet i elevgruppen gjennom variasjon, tilpasning, tidlig innsats og fleksibel bruk av skolens kompetanse og ressurser. Målet er å styrke kvaliteten på den ordinære opplæringen, samtidig som elever som har behov for individuell tilrettelegging, skal få den hjelpen de trenger.
Elever som står i fare for ikke å ha tilfredsstillende utbytte av opplæringen, skal følges opp med egnede tiltak. Tiltakene skal vurderes, dokumenteres og justeres på bakgrunn av elevens utvikling og utbytte.
Når tiltak innenfor den ordinære opplæringen ikke er tilstrekkelige, skal behovet for individuell tilrettelegging vurderes i samarbeid med eleven, foresatte, PPT og skoleeier. Elevens beste og elevens rett til medvirkning skal være grunnleggende hensyn.

Språklig og kulturelt mangfold
Abel skole skal sikre at minoritetsspråklige elever får et opplæringstilbud som gir gode forutsetninger for faglig, språklig og sosial utvikling.
Elever med behov for særskilt språkopplæring skal kartlegges og følges opp systematisk. Opplæringen skal tilpasses elevens språkkompetanse, skolebakgrunn og individuelle behov.
Skolen skal legge til rette for deltakelse og inkludering i klasse- og skolemiljøet og samarbeide tett med foresatte og relevante kommunale tjenester. Elevenes flerspråklighet og kulturelle erfaringer skal anerkjennes som en ressurs i skolens fellesskap.

Kompetanseutvikling og profesjonsfellesskap
Abel skole skal være en lærende organisasjon der ansatte utvikler praksis gjennom samarbeid, refleksjon, erfaringsdeling og bruk av relevant kunnskap.
Kompetanseutviklingen skal bygge på kartlagte behov, elevresultater og skolens prioriterte utviklingsområder. Skolen skal arbeide kollektivt med kompetanseutvikling gjennom profesjonelle læringsfellesskap. Ny kunnskap skal prøves ut, vurderes, deles og innarbeides i skolens felles praksis.

I planperioden skal følgende områder prioriteres:

- begynneropplæring
- lesing, leseopplæring og pedagogisk bruk av skolebiblioteket

- inkluderende praksis
- tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging
- klasseledelse og læringsmiljø
- skolenærvær og forebygging av fravær
- PRUV, praktisk undervisning og uteskole i alle fag
- elevmedvirkning
- profesjonsfaglig digital kompetanse og kunstig intelligens

Lokal kompetanseutvikling i grunnopplæringen
Abel skole skal videreføre det kollektive utviklingsarbeidet innen spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Målet er å utvikle en undervisning som favner, utfordrer og engasjerer alle elever, og som gir flest mulig tilfredsstillende utbytte innenfor fellesskapet.
Utviklingsarbeidet skal være kunnskapsbasert, forankret i skolens ledelse og knyttet til utfordringene skolen avdekker gjennom sitt kvalitetsarbeid. Arbeidet skal bidra til varig endring av praksis og utvikling av et felles pedagogisk grunnlag.

Digital kompetanse og kunstig intelligens
Abel skole skal utvikle elevenes digitale kompetanse og dømmekraft og sikre en trygg, kritisk, etisk og ansvarlig tilnærming til digitale verktøy og kunstig intelligens.
Skolen deltar i satsingen «KI i skolen» i regi av Østre Agder-samarbeidet. Satsingen skal brukes aktivt i skolens arbeid med kompetanseutvikling og utvikling av en felles profesjonell praksis for bruk av kunstig intelligens.
Gjennom satsingen skal ledelsen og de ansatte utvikle kompetanse i å forstå, vurdere og bruke kunstig intelligens i skolen. Erfaringer og kunnskap fra satsingen skal deles i profesjonsfellesskapet og bidra til utvikling av felles prinsipper og praksis ved Abel skole.
Bruken av KI skal være alderstilpasset og pedagogisk begrunnet. Digitale verktøy og kunstig intelligens skal brukes når de bidrar til læring, inkludering, variasjon og kvalitet i opplæringen. Samtidig skal skolen ivareta behovet for grunnleggende ferdigheter, selvstendig tenkning, konsentrasjon og læring uten digitale hjelpemidler.
Skolebiblioteket skal være en viktig samarbeidspartner i arbeidet med informasjonskompetanse, kildekritikk, opphavsrett og digital dømmekraft.
I planperioden skal skolen:
- utvikle en felles forståelse av muligheter og utfordringer ved bruk av KI
- styrke lærernes profesjonsfaglige digitale kompetanse
- prøve ut og vurdere pedagogisk bruk av KI i opplæringen
- utvikle elevenes kritiske tenkning, kildekritikk og digitale dømmekraft
- sikre at bruk av KI har et tydelig pedagogisk formål
- ivareta personvern, informasjonssikkerhet, opphavsrett og etiske hensyn
- dele erfaringer og utvikle praksis i profesjonsfellesskapet
- følge nasjonale, regionale og kommunale føringer for bruk av KI i skolen

Rekruttering og attraktiv arbeidsplass
Abel skole skal være en attraktiv arbeidsplass som rekrutterer, utvikler og beholder medarbeidere med relevant kompetanse.
Rekrutteringen skal ta utgangspunkt i skolens langsiktige kompetansebehov. Ved utlysning og tilsetting skal behovet for kompetanse innen blant annet begynneropplæring, lesing, spesialpedagogikk, inkluderende praksis, praktisk-estetiske fag, digital kompetanse og klasseledelse vurderes.
Nyansatte skal få en god introduksjon til skolens rutiner, verdigrunnlag og pedagogiske praksis. Skolen skal legge til rette for samarbeid, faglig utvikling og et trygt og inkluderende arbeidsmiljø.

Tverrfaglig samarbeid – «Vi bryr oss SAMMEN»
«Vi bryr oss SAMMEN – for barn og unge i Gjerstad kommune» skal være en felles ramme for kommunens forebyggende og tverrfaglige arbeid.
Gjennom Bedre tverrfaglig innsats (BTI) skal kommunen legge til rette for tidlig identifikasjon, koordinert oppfølging og sammenhengende tjenester. Ansatte skal ha kompetanse til å oppdage bekymring og vite hvordan de skal gå fra bekymring til handling.
Abel skole skal samarbeide tett med øvrige tjenester rundt barn, unge og familier. Barnets beste og barnets rett til å bli hørt skal stå sentralt i samarbeidet. Det tverrfaglige samarbeidet skal omfatte både oppfølging av enkeltbarn og utvikling av forebyggende tiltak på gruppe- og systemnivå.

Aktivitet, inkludering og Trivselslederprogrammet
Abel skole skal bruke fysisk aktivitet og elevmedvirkning som virkemidler for å skape trivsel, inkludering og gode fellesskap. Gjennom Trivselslederprogrammet skal elever bidra til organiserte og inkluderende aktiviteter i friminuttene. Aktivitetene skal gi flere elever mulighet til å delta og bidra til at elevene opplever tilhørighet og sosial mestring. Arbeidet skal sees i sammenheng med MOT, SUPER, SAMM, utviklingsarbeidet med uteskole og skolens øvrige arbeid med et trygt og godt skolemiljø.

Overganger, gjennomføring og forebygging av utenforskap
Abel skole skal bidra til gode overganger mellom grunnskole, videregående opplæring, arbeid og videre utdanning. Arbeidet skal starte tidlig og bygge på elevenes interesser, ressurser, motivasjon og behov.
Ungdomsveilederen følger opp elever på ungdomstrinnet og ungdom fra Gjerstad i videregående opplæring som står i fare for å falle utenfor skole, arbeid eller annen aktivitet.
Ungdomsveilederen skal samarbeide tett med eleven eller ungdommen og foresatte, Abel skole, aktuelle videregående skoler, Agder fylkeskommune, Inn i jobb, NAV, Oppfølgingstjenesten, lokalt arbeids- og næringsliv og øvrige relevante tjenester.
Oppfølgingen skal være individuelt tilpasset og bidra til bedre nærvær, gode overganger og økt gjennomføring. Praktiske og arbeidsrettede tiltak skal benyttes når dette er hensiktsmessig for den enkelte ungdommen.Målet er å forebygge utenforskap og bidra til at flere ungdommer fullfører videregående opplæring, går videre til annen utdanning eller kommer i arbeid eller annen meningsfull aktivitet.

MOT, SUPER og SAMM
Gjerstad kommune er en MOT-kommune. MOT, SUPER og SAMM skal inngå i Abel skoles systematiske arbeid med sosial kompetanse, livsmestring, elevmedvirkning og inkluderende klasse- og skolemiljø.
MOT skal bidra til robuste ungdommer som har mot til å leve, mot til å bry seg og mot til å si nei.
SUPER skal bidra til trygge og gode klassemiljø på 1. – 7. trinn og støtte barnas selvfølelse, trygghet og evne til å inkludere andre.
SAMM skal sikre systematisk arbeid med mestring, motivasjon og medvirkning. Programmene skal inngå i skolens helhetlige utviklingsarbeid og sees i sammenheng med skolens arbeid med folkehelse og livsmestring, elevmedvirkning og et trygt og godt skolemiljø.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten:
Helsestasjons- og skolehelsetjenesten skal fremme barn og unges fysiske og psykiske helse, forebygge sykdom og skade, og bidra til gode sosiale og miljømessige forhold. Tjenesten deles inn i fire deltjenester; jordmortjeneste, helsestasjonstjeneste, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom. Alle disse er en del av den lovbestemte helsetjenesten i kommunen. I tillegg har helsestasjons- og skolehelsetjenesten i Gjerstad ansvar for flyktninghelsetjeneste.

Jordmor, helsesykepleiere, fysioterapeut og helsestasjonslege utgjør kjernepersonellet i tjenesten. I tillegg har kommunepsykolog og "Tjeneste for psykisk helse og avhengighet" noe kontortid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten.
De ansatte i helsestasjons- og skolehelsetjenesten skal samarbeide tett med barnehage, skole og andre kommunale- og interkommunale tjenester, samt 2. linjetjeneste. Det har vært, og er, en bevisst satsing på tjenesten for at den skal ha ressurser til å bidra i tidlig innsats ovenfor barn, unge og familier. Levekårsutfordringene ses i alle undertjenester. Det jobbes aktivt for å avdekke utfordringer og finne gode tiltak for befolkningen i de ulike deltjenestene, både på individ og gruppenivå.
Tjenesten deltar i prosesser og føringer som foregår nasjonalt, regionalt og innad i kommunen. Her kan nevnes «Agdermodellen» og arbeidet med «Bedre tverrfaglig innsats», herunder ressursgruppa «Vi bryr oss sammen for barn og unge». Gjerstad kommune deltar i "Sammen på vei" og "God start" som er støttetiltak for nye familier. Kunnskapen om betydningen av de 1000 første dagene i ett barns liv understreker betydningen av riktige tiltak fra før barnet blir født.
Ansvar for helseundersøkelse av alle flyktninger, asylsøkere og familiegjenforente som bosettes i Gjerstad ligger til tjenesten. Flere av de ansatte er medlemmer i psykososialt kriseteam og alle helsesykepleierne har 1-2 koordinatoroppdrag for barn og familier med ekstra behov.

Psykisk helsetjeneste for barn og unge:
Tjenesten skal bidra til at barn, unge og foreldre gis støtte og hjelp til å mestre egne liv på måter som fremmer god psykisk helse. Den er gratis for barn og unge mellom 0 og 25 år og deres familier. Tilbudet som gis skal være basert på barn og unges beste, deres rett til medvirkning, og ta utgangspunkt i et helhetlig perspektiv på barn og unges liv. I Gjerstad ble tjenesten etablert 1. januar 2026.
Tjenesten er lovpålagt, og hovedmålgruppen er definert via nasjonal veileder fra Helsedirektoratet. Den skal gi tilbud til barn og unge med milde og moderate psykiske plager, begynnende rusmiddelproblemer og reaksjoner på belastende livshendelser.
I tillegg kan tjenesten gi faglig støtte og råd til andre tjenester både på individ og systemnivå. Dette kan være faglig drøfting av problemstillinger eller faglige bidrag inn i personalmøter eller liknende.
Kommunen mottar midler i en fireårsperiode for å sikre finansiering i etableringsfasen av tjenesten.

SFO
Skolefritidsordningen på Abel skal legge til rette for lek, kultur og fysisk aktivitet. På Abel skal barna oppleve måltidsglede og det serveres varme måltider flere ganger i uken.
I samarbeid med foreldre, skole, barnehage og andre skal hensynet til barnets beste ligge til grunn.
Arbeidet skal bygges på verdigrunnlag fra rammeplanen for SFO. Barna skal oppleve et felleskap der det er plass til alle.
SFO har gode muligheter til et variert tilbud med basseng, skolekjøkken, hall og gode leikeareal ute.
SFO har startet et initiativ for samarbeid med frivilligheten, for å gi enda større bredde i tilbudet for barna på SFO.

Årsplan for Abel skole 2027 – med helsestasjon/skolehelsetjeneste

Overordnet mål

Abel skole skal være en inkluderende 1.–10.-skole som kjennetegnes av høy kvalitet i opplæringen, et trygt og godt skolemiljø og et systematisk arbeid for læring, mestring og nærvær.

Enhetens utviklingsarbeid i 2027 følges opp gjennom skolens profesjonsfellesskap, plangruppe, medbestemmelsesutvalg og medvirkningsorganer.

Mål 1: Skolen skal ha et trygt, godt og inkluderende skolemiljø
Tiltak

- Skolens plan for trygt og godt skolemiljø skal være kjent og brukes aktivt av alle ansatte.
- Alle ansatte skal følge med, gripe inn, melde fra, undersøke og bidra til egnede tiltak når en elev ikke opplever skolemiljøet som trygt og godt.
- Lokale trivselsundersøkelser skal gjennomføres tre ganger i løpet av året. Resultatene skal analyseres og følges opp på elev-, klasse-, trinn- og skolenivå.
- Elevundersøkelsen skal gjennomføres og brukes som grunnlag for konkrete tiltak i skolens kvalitetsarbeid.
- Elevenes psykososiale skolemiljø skal være tema i klassemøter, elevsamtaler og utviklingssamtaler.
- Skolen skal gjennomføre MOT, SUPER og SAMM som del av arbeidet med livsmestring, sosial kompetanse og inkluderende fellesskap.
- Trivselslederprogrammet, fellesarrangementer og temadager skal bidra til aktivitet, medvirkning, inkludering og sosialt fellesskap.
- Elevrådet skal involveres i skolens arbeid med skolemiljø, trivsel, læringsmiljø og fellesaktiviteter.

Mål 2: Skolen skal arbeide systematisk for økt nærvær og redusert bekymringsfullt skolefravær
Tiltak

- Fravær skal registreres og følges opp systematisk gjennom hele skoleåret.
- Kontaktlærer skal følge elevenes nærvær tett og ta tidlig kontakt med elev og foresatte når det oppstår bekymring.
- Skolens rutiner for oppfølging av fravær skal være kjent for ansatte, elever og foresatte.
- Bekymringsfullt fravær skal møtes med tidlig kartlegging og individuelt tilpassede tiltak.
- Skolenærværsteamet skal bidra med tverrfaglig drøfting, koordinering og oppfølging i saker med omfattende eller langvarig fravær.
- Oppfølgingen skal bygge på elevens medvirkning og tett samarbeid mellom elev, foresatte, skole og aktuelle tjenester.
- Ledelsen skal gjennomgå utviklingen i nærvær og fravær på trinn- og skolenivå gjennom året.

Mål 3: Skolen skal være en lærende organisasjon med tydelig og systematisk kvalitetsarbeid
Tiltak

- Det skal gjennomføres felles, planmessig utviklingsarbeid for skolens ansatte.
- Trinnmøter skal brukes til samarbeid om elevenes utvikling, undervisningsplanlegging, tilpasset opplæring og vurdering av tiltak.

- Plangruppen skal ha regelmessige møter minst hver andre uke og bidra til medvirkning, forankring og kvalitet i utviklingsarbeidet.
- Medbestemmelse skal ivaretas gjennom MBU med deltakelse fra tillitsvalgte, verneombud og administrasjonen.
- Profesjonsfellesskapet skal analysere relevante resultater fra kartlegginger, nasjonale prøver, eksamen og undersøkelser.
- Resultater skal brukes til å identifisere behov, velge tiltak og vurdere virkning.
- Skolen skal videreutvikle felles praksis for klasseledelse, læringsmiljø og struktur i undervisningen.
- Utviklingsarbeidet skal følges opp av ledelsen og evalueres ved avslutningen av året.

Mål 4: Elevene skal møte undervisning av høy kvalitet og få best mulig faglig utbytte
Tiltak

- Undervisningen skal planlegges med utgangspunkt i læreplanverket og ha tydelige faglige mål.
- Elevene skal få forståelige læringsmål, relevante tilbakemeldinger og veiledning om videre utvikling.
- Undervisningen skal være praktisk, relevant, undersøkende og variert i tråd med PRUV.
- Elevene skal møte arbeidsmåter som fremmer aktivitet, utforsking, samarbeid, refleksjon og mestring.
- De fem grunnleggende ferdighetene skal integreres i opplæringen på alle trinn og i alle fag.
- Kartleggingsprøver, nasjonale prøver, karakterer og eksamensresultater skal analyseres og brukes til å forbedre undervisningen.
- Elevsamtaler og utviklingssamtaler skal gjennomføres høst og vår med vekt på faglig utvikling, trivsel, motivasjon og nærvær.
- Elevene skal få reell og alderstilpasset medvirkning i egen læring.

Mål 5: Lesing skal være et prioritert utviklingsområde på alle trinn og i alle fag
Tiltak

- Skolen skal utvikle en felles og systematisk praksis for leseopplæring fra 1.–10. trinn.
- Elevenes leseutvikling skal følges gjennom kartlegginger, observasjoner og løpende vurdering.
- Kartleggingsresultater skal analyseres og brukes som grunnlag for målrettede tiltak.
- Elever som står i fare for å bli hengende etter i lesing, skal få tidlig og intensiv oppfølging.
- Alle fag skal bidra til elevenes leseforståelse, begrepsforståelse og bruk av relevante lesestrategier.
- Det skal arbeides systematisk med leselyst, litteraturformidling og gode lesevaner.
- Det skal gjennomføres lesefremmende aktiviteter og leseprosjekter gjennom året i samarbeid med skolebiblioteket og folkebiblioteket.
- Samarbeidet med foresatte om lesing skal tilpasses elevenes alder og behov.

Mål 6: Skolebiblioteket skal være en aktiv pedagogisk læringsarena
Tiltak

- Skolens ressurs på 0,5 årsverk til skolebiblioteket skal brukes målrettet til bibliotekdrift, litteraturformidling og pedagogisk samarbeid.
- Skolebibliotekressursen skal samarbeide med lærerne om leseopplæring, litteraturvalg, leseprosjekter og tverrfaglige temaer.

- Elevene skal få regelmessig tilgang til skolebiblioteket og veiledning i valg av bøker.
- Boksamlingen skal utvikles med hensyn til kvalitet, aktualitet, alderstrinn, lesenivåer, språk og elevinteresser.
- Elevene skal få medvirke til utviklingen av bibliotekets samling og aktiviteter.
- Skolebiblioteket skal bidra i opplæringen i informasjonssøk, kildekritikk, opphavsrett og digital dømmekraft.
- Bruken av skolebibliotekressursen og gjennomførte lesetiltak skal vurderes ved avslutningen av skoleåret.

Mål 7: Elevene skal få tilpasset opplæring i inkluderende læringsfellesskap
Tiltak

- Undervisningen skal planlegges slik at flest mulig elever får tilfredsstillende utbytte innenfor klassefellesskapet.
- Skolen skal bruke variasjon, praktiske arbeidsmåter, støttestrukturer og fleksibel organisering for å møte mangfoldet.
- Elever som står i fare for ikke å få tilfredsstillende utbytte, skal identifiseres og følges opp tidlig.
- Tiltak innenfor ordinær opplæring skal planlegges, gjennomføres, vurderes og justeres.
- Intensiv opplæring skal gjennomføres når eleven har behov og vilkårene er oppfylt.
- Behov for individuell tilrettelegging skal vurderes sammen med elev, foresatte, PPT og skoleeier når ordinære tiltak ikke er tilstrekkelige.
- Elevens synspunkter og elevens beste skal inngå i utformingen og vurderingen av tiltak.
- Skolen skal videreføre utviklingsarbeidet innen spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Mål 8: Uteskole skal utvikles som læringsarena i alle fag
Tiltak

- Skolen skal gjennomføre utviklingsprosjektet om uteskole i alle fag i samarbeid med Friluftsrådet Sør.
- De ansatte skal få kompetanseutvikling i planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning utenfor klasserommet.
- Naturen, nærmiljøet og lokalsamfunnet skal brukes som læringsarena på alle trinn.
- Trinnene skal utvikle og prøve ut undervisningsopplegg i ulike fag med tydelige faglige mål og forankring i læreplanverket.
- Uteskole skal styrke sammenhengen mellom praktisk og teoretisk læring og fremme utforsking, samarbeid, fysisk aktivitet, inkludering og mestring.
- Erfaringer og undervisningsopplegg skal deles i profesjonsfellesskapet.
- Utviklingsarbeidet skal evalueres med sikte på varig og systematisk praksis.

Mål 9: Skolen skal utvikle en trygg og pedagogisk begrunnet praksis for bruk av kunstig intelligens
Tiltak

- Abel skole skal delta aktivt i satsingen «KI i skolen» i regi av Østre Agder-samarbeidet.
- Kompetanse og erfaringer fra satsingen skal deles i profesjonsfellesskapet.
- Ledelsen og de ansatte skal utvikle felles forståelse av muligheter, begrensninger og utfordringer ved KI.
- Skolen skal utvikle felles prinsipper for pedagogisk og ansvarlig bruk av KI.
- Utprøving skal ha et tydelig pedagogisk formål og være alderstilpasset.
- Elevene skal utvikle kritisk tenkning, kildekritikk og forståelse for vurdering av KI-generert innhold.
- Personvern, informasjonssikkerhet, opphavsrett og etiske hensyn skal ivaretas.

- Skolen skal være tydelig på når KI kan brukes i elevarbeid og hvordan bruken skal synliggjøres.
- Skolebiblioteket skal bidra i arbeidet med kildekritikk, informasjonskompetanse, opphavsrett og digital dømmekraft.

Mål 10: Elevene skal få reell og alderstilpasset medvirkning
Tiltak
- Elevrådet skal ha regelmessige møter og involveres i relevante saker om skolemiljø, undervisning, aktiviteter og utvikling.
- Det skal gjennomføres klassemøter på alle trinn.
- SAMM skal brukes som del av arbeidet med mestring, motivasjon og medvirkning.
- Elevene skal få medvirke i egen læring gjennom planlegging, egenvurdering og relevante valg av arbeidsmåter.
- Elevenes synspunkter skal innhentes og vektlegges i saker som gjelder deres opplæring og skolemiljø.
- Elevsamtalene skal brukes aktivt til å følge opp læring, trivsel, motivasjon og nærvær.

Mål 11: Skolen skal ha et godt og tillitsbasert samarbeid med foresatte
Tiltak
- Det skal gjennomføres minst to foreldremøter og to utviklingssamtaler per skoleår.
- Elevens faglige og sosiale utvikling, trivsel, motivasjon og nærvær skal være sentrale temaer i utviklingssamtalene.
- Eleven skal få alderstilpasset medvirkning i utviklingssamtalene.
- Visma Flyt Skole skal brukes i den løpende kommunikasjonen mellom skole og hjem.
- Visma Sikker Sak skal brukes til forsvarlig dokumentasjon og samhandling i aktuelle elevsaker.
- FAU skal involveres i saker om skolemiljø, utvikling og samarbeid mellom skole og hjem.
- Det skal gjennomføres møter i SU og SMU i samsvar med gjeldende organisering og behov.
- Resultater fra foreldre- og brukerundersøkelser skal brukes som grunnlag for forbedring.

Mål 12: Skolen skal forebygge utenforskap og bidra til gode overganger
Tiltak
- Skolen skal ha systematiske rutiner for overganger mellom barnetrinn, ungdomstrinn og videregående opplæring.
- Elever med behov for ekstra støtte i overganger skal identifiseres og følges opp tidlig.
- Ungdomsveilederen skal følge opp aktuelle elever på ungdomstrinnet og ungdom fra Gjerstad i videregående opplæring.
- Ungdomsveilederen skal samarbeide tett med ungdommen, foresatte, Abel skole og aktuelle videregående skoler.
- Samarbeidet med Agder fylkeskommune, Inn i jobb, NAV og Oppfølgingstjenesten skal videreutvikles.
- Praktiske og arbeidsrettede tiltak og samarbeid med lokalt arbeids- og næringsliv skal vurderes når det er hensiktsmessig.
- Oppfølgingen skal bygge på ungdommens interesser, ressurser, behov og medvirkning.

Mål 13: Skolen skal bidra til samordnet og tidlig tverrfaglig innsats
Tiltak
- «Vi bryr oss SAMMEN» skal være overordnet ramme for skolens forebyggende og tverrfaglige arbeid.

- BTI skal brukes som grunnlag for å gå fra bekymring til handling på en systematisk og koordinert måte.
- Skolen skal samarbeide med PPT, barneverntjenesten, helsestasjons- og skolehelsetjenesten, psykisk helsetjeneste for barn og unge, NAV, flyktningtjenesten og andre aktuelle tjenester.
- Elevens og foresattes medvirkning skal ivaretas, og barnets beste skal være et grunnleggende hensyn.
- Tverrfaglig samarbeid skal brukes både i enkeltsaker og til forebyggende tiltak på gruppe- og systemnivå.
- Ansvar, oppgaver og videre oppfølging skal avklares tydelig i tverrfaglige saker.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten
Helsefremmende og forebyggende arbeid og behandling/terapi som utføres av helsestasjons- og skolehelsetjenesten og psykisk helsetjeneste for barn og unge:
Tjenestene har helt spesifikke oppgaver som alltid kommer i første rekke. I tillegg gjøres det en kontinuerlig vurdering av hvilke tiltak som er vesentlig å tilby gravide, barn, unge og foreldre. Dette gjøres både for å imøtekomme lovkrav og behov som ses i befolkningen. Nå jobbes det aktivt med disse tiltakene:

Jordmortjenesten:
- Tettere oppfølging i svangerskap ved behov
- Trening for gravide
- Rekruttering til «Sammen på vei» og “God start”

Helsestasjonstjenesten:
- “God start”/ forsterket helsestasjonsoppfølging
- Tilstedeværelse av helsesykepleier i barnehagen
- Barselgrupper
- “Åpen helsestasjon”
- Foreldreveiledning etter ulike program
- Samarbeid, veiledning og oppfølging i «Ressursteam 0-6 år»
- Samarbeid der brukere er deltakere i “Sammen på vei”

Skolehelsetjenesten:
- Styrket tilstedeværelse i skolen med drop-in i noen tidsrom
- Undervisning i livsmestringstema
- Oppfølging av elever som opplever utfordringer
- Kartlegging og bistand i «Ung aktiv»
- Undervisning- og veiledning i seksuell helse i «Uke 6»
- Bidrag i arbeidet med innhold i foreldremøter
- Foreldreveiledning etter ulike program
- Samarbeid, veiledning og oppfølging i «Ressursteam 6-16 år»

Helsestasjon for ungdom:
Ukentlig drop-in-tilbud for ungdom og unge voksne opp til 25 år som trenger hjelp til fysisk, psykisk eller seksuell helse. Tilbud gis i samarbeid med “Tjeneste for psykisk helse og avhengighet”.

Flyktningehelsetjeneste:
Helsekartlegging for alle flyktninger, asylsøkere og familiegjenforente innen tre måneder etter bosetting. Bistand inn i norsk helsevesen.

Psykisk helsetjeneste for barn og unge:
Friluftterapi i form av Basecamp “Vill vekst”.

6.4 Visedal barnehage

4-ÅRSPLAN

Barnehagens visjon
”En fantasifull verden hvor det utrolige skal skje…”
I denne visjonen ligger en tanke om at barn har få barrierer i forhold til hva som er mulig og umulig, og at barnehagen skal være et sted som tar vare på denne egenskapen. Visjonen vår ønsker å dra praksisen vår mot det å ha en undrende holdning og væremåte til livet. At barn oppmuntres til å stille spørsmål, og forske seg fram til svar er viktig. Da vil de kreative og originale løsningene vokse fram.
At barn, foreldre og personale har troen på at livet byr på flere muligheter enn begrensninger, er en viktig innstilling for at utrolige ting kan skje.

Faktaopplysninger
Visedal barnehageenhet er fysisk spredt på to barnehager, avd. Alvheim er en base og avd. Renstøl er delt i to baser. Der igjen er basene delt opp i mer eller mindre aldersinndelte grupper. Spesielt barnehagens yngste blir skjerma i mindre grupper. Barnehagen har 135 faste plasser som blir regnet ut på grunnlag av barnehagens totale areal for barn over 3 år. Barnehagen er et heldagstilbud med åpningstid fra kl.0700 til 1630 hver ukedag. Kommunen kan pr i dag tilby to årlige barnehageopptak, og vil med det sikre plass til alle fra de er 1 år.

De siste åra har kommunen opplevd den kraftig vekst i barnefødsler. Høsten 2023 hadde kommunen 74 barn i barnehage, våren 2026 er det 114 barn i barnehagene. Begge barnehagene er med det fullsatte.
Kommunen må regne med en betydelig økning i utgifter til barnehage som en følge av økte fødselstall, i tillegg til en økt tilflytning av småbarnsfamilier.

Hovedutfordringer
Å gi barnehageplass til alle som har behov for det, på den tid de ønsker, er en utfordring.
Det å sørge for rett nivå på tjenesten i takt med de behov som til enhver tid eksisterer, vil kunne være utfordrende på grunn av store svingninger i årskulla. I og med at barnehage er en tjeneste mennesker velger å benytte etter behov, kan det også være vanskelig å forutse konkrete tall.

Et flertall av barnehagens brukere er pr nå i alderen 1-2 år, og det betyr at ulike arbeidsmåter, aktiviteter, utstyr, inventar og hverdagsrutiner må tilpasses denne aldersgruppa. Hver ansatt på småbarn har ansvar for tre ettåringer- det er krevende arbeid med tanke på de behov så små barn har, og hvilken praksis det medfører. Ellers er det en utfordring å få bemanningen til å strekke til i begge kanter av dagen – foreldre må rekke å hente etter egen arbeidsdag og barn har med det lengre dager i barnehage enn arbeidstakeren er på jobb.

Vi trenger et nytt barnehagebygg i ytre del av kommunen. Til et godt barnehagemiljø i 2026, stilles det endrede krav enn det som ble gjort i 1992 når Renstøl barnehage ble bygd. Det har kommet nye lovkrav til hva som kan godkjennes som leikeareal, og en betydelig økt standard til luft, lyd, lys og ulike typer tilgjengelige fasiliteter i et barnehagebygg. Bygget er nedslitt, og har mindre gode romløsninger slik behovet er idag. Alle personalfasilitetene som arbeidsrom, garderober, møterom og pauserom er sprengt.
Begge barnehagene har et betydelig behov for oppgradering av inventar innvendig, samt på utelekeplassene.

Barnehageøkonomi er sterkt normstyrt. Staten regulerer og lovfester opptaksregler av barn, kompetansenivå hos de ansatte og hvor mange ansatte som skal være i en grunnbemanning. Dette er stramt regulert for å sikre en grunnleggende kvalitet på hverdagen for barn i barnehage.

Faglige krav til kvalitet gitt gjennom rammeplan for barnehage, er høye. Alle ansatte skal utvikle en praksis i henhold til rammeplan, og det tar tid og ressurser. Nye lovkrav blir vedtatt, noe som igjen krever endring av praksis og nye oppgaver for den enkelte.

Ansatte i barnehagene står i en hverdag med mange ulike menneskemøter. Noen menneskemøter oppleves krevende å stå i over tid, og arbeidet kan være emosjonelt belastende for den enkelte ansatte. Dette krever støtte, oppfølging og kompetanse for å bli håndtert på en profesjonell og konstruktiv måte.
Enhetens ansatte har ingen felles tid i hverdagen, og alle felles personalmøter må gjennomføres på ettermiddag- og kveldstid.

Enheten har barn med store hjelpebehov. Dette vil være behov som må følges opp her og nå, men også i mange år fremover. Det er en plikt og en utfordring for vår kommune å møte barns rettigheter knyttet til §31 retten til spesialpedagogikk og §37 retten til et tilrettelagt tilbud. Forventninger til hva barnehagene skal ivareta er også et viktig tema å drøfte, både med brukere og eiere.

Hovedtiltak
En høy kvalitet på barnehagens faglige innhold for barn og foresatte vil være hovedfokuset i en fireårsplan. Arbeid knyttet til rammeplan vil bli satset på gjennom både ekstern og intern kursing, samt konkrete utviklingsarbeid. Østre Agder Samarbeidet og kompetansetiltakene som utformes der gjennom tilskuddsordningene, er viktig for barnehagene. Alt av statlige midler til kompetanseheving kanaliseres gjennom samarbeidet, og gir oss mulighet til et nært samarbeid med UiA og andre barnehager.

Med de utfordringer vår kommune har knyttet til levekårstall og folkehelse, er det svært viktig at vi har et sterkt fokus på kompetanse. Det å opprettholde høy pedagogdekning er avgjørende viktig for å klare å iverksette og følge opp den beste praksisen med de riktige tiltaka.
Beste praksis og de riktige tiltaka, handler i stor grad om tverrfaglig samarbeid med andre i laget rundt barnet og familien. Barnehagen er en aktiv deltaker i kommunens arbeid med tidlig innsats. Ressursteam vil være et sentralt verktøy i arbeidet, for å sikre et tverrfaglig fokus i arbeidet rundt barn og familier som trenger ekstra støtte og hjelp. Barnehageenheten deltar og bidrar bredt i ressursgruppen i Vi bryr oss sammen prosjektet.

Enheten må fortsette å satse på utvikling av en god og fleksibel struktur, og en tydelig ledelse av denne. En fortsatt klar forventning om å ha en organisasjon med myndiggjorte medarbeidere, vil være nødvendig for å nå framtidige målsettinger.
Det å ha en personaldekning som er tilstrekkelig til å møte store varierende behov hos barn i barnehagen, er en forutsetning for både antall barn som kan tilbys plass, tidlig innsats og kvalitet.

Enheten trenger et godt, nært og systematisk samarbeid med foreldre. Det er viktig å jobbe med å få alle foreldre aktivt med, samt at barnehageenheten tar ansvar for gode systemer for medvirkning og bidrag inn fra alle. Alle foreldrestemmer skal bli hørt og bety noe inn i felleskapet.

Det vil bli viktig å arbeide målretta med å finne de gode måtene å organisere spesialpedagogisk arbeid på. Et fleksibelt system krever at en kartlegger brukerbehov så langt det lar seg gjøre, slik at en igjen kan møte behov hos brukerne fra år til år.

Kompetanse hos ansatte er svært viktig i dette arbeidet, og stadig flere oppgaver som krever spissa kunnskap vil fremover i tid bli forventet håndtert innenfor det ordinære tilbudet.
Barns utfordringer er enklere og mindre ressurskrevende å løse hvis en kommer tidlig inn i et systematisk arbeid. For å lykkes i dette arbeidet, kreves det ressurser avsatt til allmennpedagogiske tiltak og systematisk veiledning fra spesialpedagog.

Ansatte med en følelse av jobbmestring er en forutsetning for å nå mål om høy kvalitet. I og med at kvalitet i barnehagen i stor grad ligger i personalressursen, er det viktig å fortsette det aktive arbeidet enheten har med å redusere sykefraværet/øke jobbnærværet. I den daglige drifta er det først og fremst korttidsfravær som utfordrer og gjør tjenesten sårbar. Pr i dag er det en betydelig utfordring å få tak i vikarer med tilstrekkelig kompetanse.
Videre vil enheten fortsette et systematisk og planlagt nærværsarbeid som innebærer fokus på bruk av møteplassen, klare rutiner, samarbeid med andre og vedlikehold av en positiv bedriftskultur med jevnlig påfyll av sosiale aktiviteter som "krydder".

Barns rett til et godt barnehagemiljø er lovfestet i barnehageloven fra og med 1. januar 2021. Personalet må videreutvikle sin kompetanse knyttet til observasjon og tilrettelegging, samt systematisere tiltak som synliggjør barns egen opplevelse av sitt barnehagemiljø.
Viktigheten av barns lekekompetanse, arbeid med språk, samhandling fagpersoner imellom og tett foreldredialog vil være temaer i den neste fireårs perioden.

Oppfølging av flyktning- og tospråklige barn krever spesiell kompetanse, og det krever videre at en setter av ressurser til arbeidet.

Årsplan 2027

Voksne har alltid det overordna ansvaret for barn, og derfor vil alle tiltak i barnehageenhetens handlingsplan ta utgangspunkt i hva personalet skal gjøre.

Mål: Barn skal oppleve variert mestring og glede sammen med andre barn
Tiltak

- Personale skal sikre felles lekereferanser i den enkelte barnegruppe f.eks. felles temaer som kan inspirere til lek.
- Personale tilrettelegger for små grupper basert på barnas behov, interesser og forutsetninger.
- Personale arbeider med å videreutvikle et fysisk miljø som inviterer til lek og samspill.
- Personale gir barn tilstrekkelig tid til at de kan klare på egenhånd.
- Personale forsøker å være tilstrekkelig i forkant av ulike situasjoner, for så å sette barn gode situasjoner.
- Personale møter barn på følelser – heier når alt går bra og gir hjelp til å stå i motgang.
- Personale gir barn passe store utfordringer, tilpasset sin utviklingssone og sitt sett av erfaringer.
- Personale benytter hverdagsaktiviteter som måltider, garderobe og toalett til aldersadekvat selvstendighetstrening.
- Personale på alle avdelinger skal jobbe med gruppetilhørighet, alle barn skal kjenne at de har sin plass og er verdifulle i fellesskapet.

Mål: Barn skal gis mulighet til allsidig- og fysisk utfordrende lek på barnehagenes utelekeplasser

Tiltak

- Personale skal dele seg mer opp i grupper på uteområdet, tilsvarende slik vi gjør innendørs.
- Personale bestreber seg på å bruke hele uteområdet.
- Personale deltar mer i barns fysisk aktive lek.
- Personale skal både støtte og utvide barns forslag til lekaktiviteter utendørs.
- Personale snakker mer med barn om hva de bør gjøre, og mindre om hva de ikke bør gjøre.
- Personale øker sin bevissthet på hvordan voksne prater om hva som er farlig og hva som er en naturlig del av leken og utvikling. Bruke et oppmuntrende og beskrivende språk.
- Personale skal reflektere over egne grenser og regler.
- Personale støtter barns nysgjerrighet knyttet til natur og utforsking av denne.
- Personale kartlegger barns favorittplasser utendørs – og videreutvikler disse stedene.

Mål: Barn skal få oppleve daglig mat- og måltidsglede i vår barnehage

Tiltak

- Personale vil skape forutsigbarhet i måltidsituasjonen - fast rom og bord, slik at barna lærer seg hvor de skal sitte og med hvem.
- Personale benytter ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon) i måltidsituasjonen.
- Personale benytter nasjonale føringer og kostholdsveiledere i sitt arbeid med å servere sunn mat.
- Personale jobber med at mat og matbord skal se innbydende ut f.eks. fargerike fat, oppdelte grønnsaker og frukt, oppdekte bord med asjetter og glass.
- Personale vil ha med barn på deler av matlaging/dekking av bord, tilpasset hva som passer med tanke på alder, modenhet og tid.
- Personale lar barn rydde selv etter måltider.
- Personale støtter barn i å bruke sansene sine under måltidene- lukt, smak, kjenn og ta på.
- Personale snakker positivt om hva maten gjør for kroppen, og viktigheten av å spise forskjellig type mat. Barn i Visedal barnehage skal vite forskjellen på mat kroppen trenger hver dag, og hva som kun er festmat en sjelden gang.
- Personale bruker tid under måltidene til samtaler og fortelling, og unngår unødvendig bruk av mas om å spise.
- Personale jobber sammen med barn om å etablere gode rutiner for hygiene, både før, under og etter måltidene.
- Personale vil fokusere på en positiv og nær dialog med foreldre om mat og måltider i barnehagen.
- For å sikre kvalitet og en felles praksis rundt mat og måltid, lager barnehagen en egen rutinebeskrivelse som forteller om forberedelser, gjennomføring og avslutning av måltidet.

Mål: Barnehagens personale skal ta ansvar for et aktivt foreldresamarbeid med vekt på god informasjon, deltagelse og dialog
Tiltak

- Personale skal bruke ulike arenaer til samtale og dialog; hente- og leveresituasjon, foreldremøter, foreldresamtalersamtaler, Vigilo.
- Personale skal drøfte med foreldre hvilken info som er ønskelig – hva skal til for at foreldre opplever å få tilstrekkelig info?
- Personale er varme og modige i sin dialog med foreldre.
- Personale skal dele mer fagkunnskap med foreldre om hvorfor risikolek er avgjørende viktig for barns utvikling.
- Personale skal henge opp dokumentasjon av hverdagen i barnehagen, og bruke den i dialogen med foreldre og barn i levere/hentesituasjon.
- Personale vil invitere foreldre mer inn i barnehagen – og som deltakere på turer i nærmiljøet.
- Personale skal i samarbeid med foreldre videreutvikle ulike typer arrangementer som avholdes i barnehagen, samt komme opp med ideer til nye arenaer.
- Personale skal videreutvikle sitt månedsbrev til ut foreldre.
- Barnehagens samarbeidsutvalg, FAU og barnehagene skal samhandle mer og tettere.

6.5 Enhet for helse og omsorg

4-ÅRSPLAN

Faktaopplysninger

Enhet for helse og omsorg skal sikre at innbyggerne i Gjerstad kommune mottar likeverdige helse- og omsorgstjenester, tilpasset den enkeltes behov og gitt i riktig omfang til rett tid.
Enhetens ansvarsområder omfatter helsefremmende og forebyggende tjenester, støtte-, rehabiliterings- og mestringstilbud, kommunalt disponerte boliger, aktivitetstilbud, tjenester innen psykisk helse og avhengighet, helsetjenester til hjemmeboende, habilitering samt heldøgns omsorg og sykehjemstjenester. Tildeling av tjenester skjer gjennom enhetens saksbehandlingskontor.

Enheten består av om lag 105 årsverk fordelt på følgende tjenesteområder:

Enhetsleders stab
Enhetsleders stab ivaretar sentrale fag- og støttefunksjoner som understøtter drift, utvikling og koordinering av helse- og omsorgstjenestene. Staben omfatter bemanningskoordinator, merkantile støttetjenester, saksbehandling, hukommelsesteam, kreftkoordinatorfunksjon, støttekontaktordning og avlastning utenfor institusjon. Saksbehandler behandler søknader, kartlegger behov og fatter vedtak om kommunale helse- og omsorgstjenester. Hukommelsesteamet tilbyr utredning, oppfølging og veiledning knyttet til demens og kognitiv svikt. Kreftkoordinator bidrar med koordinering, oppfølging og støtte til personer med kreftsykdom og deres pårørende.

Livsmestring
Avdeling for livsmestring samler kommunens forebyggende, behandlende og mestringsorienterte tjenester. Avdelingen omfatter frisklivssentral, fysioterapitjeneste, legekontor samt psykisk helse- og avhengighetstjenester.
Frisklivssentralen tilbyr helsefremmende og forebyggende tiltak som støtter innbyggerne i å mestre egen helse og gjennomføre varige livsstilsendringer. Fysioterapitjenesten yter behandling, rehabilitering og forebyggende oppfølging til personer i alle aldre. Legekontoret ivaretar fastlegeordningen og øvrige kommunale legetjenester.
Psykisk helse- og avhengighetstjenesten tilbyr vedtaksbasert oppfølging til personer med psykiske helseutfordringer og/eller avhengighetsproblematikk. Tjenesten arbeider med forebygging, psykoedukasjon, behandlingstilknyttet oppfølging, stabilisering og mestring. Tjenesten omfatter også ruskonsulentfunksjon, heldøgns botilbud for personer med psykiske helseutfordringer, kontaktsenter for mennesker med begrenset sosialt nettverk**.**

Habilitering (TFF)
Habilitering yter vedtaksbaserte helse- og omsorgstjenester til personer med ulike funksjonsnedsettelser. Tjenesten omfatter samlokaliserte boliger med heldøgns bemanning, ambulerende tjenester samt dagaktivitetstilbud som skal bidra til meningsfulle aktiviteter, deltakelse og utvikling.
Tjenestene er individuelt tilpasset den enkeltes behov, ressurser og mål, og har som overordnet mål å fremme mestring, selvbestemmelse og livskvalitet. Gjennom veiledning, opplæring, tilrettelegging og praktisk bistand støttes brukerne i å utvikle og opprettholde ferdigheter som gjør dem i stand til å mestre dagliglivets aktiviteter og delta aktivt i eget liv og lokalsamfunn.
Tjenestene skal være målrettede, forutsigbare og utviklingsfremmende og bidra til at den enkelte oppnår størst mulig grad av selvstendighet og kontroll over egen hverdag. Habilitering legger vekt

på å skape trygge relasjoner, systematisk oppfølging og samarbeid med brukere, pårørende og andre relevante tjenester for å styrke den enkeltes ressurser og muligheter til å leve et aktivt og meningsfullt liv ut fra egne forutsetninger.

Institusjon
Institusjonen består av somatisk avdeling, skjermet avdeling for personer med demenssykdom, korttids- og avlastningsplasser, dagtilbud for hjemmeboende personer med hukommelsesutfordringer samt kjøkken- og vaskeritjenester. Tjenesten gir nødvendig medisinsk behandling, pleie, omsorg og rehabilitering til personer med omfattende bistandsbehov.

Hjemmetjenesten
Hjemmetjenesten gir tjenester til hjemmeboende innbyggere med behov for helse- og omsorgstjenester. Tjenesten omfatter hjemmesykepleie, praktisk bistand (hjemmehjelp), ergoterapi, hjelpemiddelformidling, tjenester i omsorgsboliger og omsorgshybler samt brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Målet er å fremme trygghet, mestring og lengst mulig botid i eget hjem.

Hovedutfordringer 2027-2030

Demografisk utvikling
Befolkningssammensetningen med flere eldre, flere personer med demens og flere innbyggere med kroniske helseutfordringer vil gi økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester. Samtidig forventes knapphet på arbeidskraft og økte krav til kommunens økonomiske bæreevne.

Økende kompleksitet i tjenestene
Hjemmetjenesten og øvrige helse- og omsorgstjenester mottar brukere med mer omfattende og sammensatte behov enn tidligere. Tidligere utskrivning fra sykehus og økte forventninger til kommunale tjenester stiller større krav til kompetanse, organisering og ressursutnyttelse.

Rekruttering og kompetanse
Tilgang på kvalifisert arbeidskraft er en av sektorens største utfordringer. Kommunen må arbeide systematisk med kompetanseutvikling, rekruttering og tiltak som gjør helse- og omsorgstjenestene til en attraktiv arbeidsplass.

Sykefravær og arbeidsmiljø
For å sikre stabile tjenester og god ressursutnyttelse må sykefraværet reduseres og nærværet styrkes gjennom systematisk arbeid med arbeidsmiljø, organisering og ledelse.

Bærekraftig ressursbruk
Behovet for tjenester øker raskere enn de økonomiske rammene. Ressursene må i større grad dreies mot forebygging, mestring og tidlig innsats for å redusere framtidig behov for omfattende helse- og omsorgstjenester. Kommunen må også søke samarbeid og nye måter å løse dagens helse og omsorgsoppgaver for å kunne levere gode helse og omsorgstjenester også i fremtiden.

Strategiske satsingsområder 2027-2030

Forebygging og tidlig innsats
Videreutvikle Frisklivssentralen, Helsestasjon for ungdom, hukommelsesteam, lavterskeltilbud og samarbeid med frivillig sektor for å fremme god helse, mestring og sosial deltakelse.

Helsefremmende og mestringsorienterte tjenester
Tjenestene skal legge til rette for at innbyggerne kan klare mest mulig selv og bo trygt hjemme lengst mulig. Innsatsen skal i større grad rettes mot rehabilitering, egenmestring og velferdsteknologiske løsninger.

Demensvennlig kommune
Kommunen skal styrke kompetansen på demens, videreutvikle hukommelsesteamet, pårørendearbeidet og dagaktivitetstilbudene, samt arbeide med framtidige bo- og omsorgsløsninger.

Fremtidsrettede hjemmetjenester
Hjemmetjenestene skal videreutvikles gjennom styrket kompetanse, tydelig organisering, bruk av helseteknologi og robuste fagmiljøer som sikrer forsvarlige tjenester døgnet rundt.

Interkommunalt samarbeid
Gjerstad kommune skal delta aktivt i utviklingen av interkommunale løsninger som bidrar til økt kvalitet, bedre ressursutnyttelse og større faglig robusthet, herunder utviklingen av et felles løsninger gjennom 3K-samarbeidet.

Kompetanse og arbeidsmiljø
Det skal arbeides målrettet med kompetanseplanlegging, lederutvikling, fagutvikling, rekruttering og tiltak som reduserer sykefravær og styrker nærvær.

Hovedmål 2027-2030

1. **Redusere sykefravær og videreutvikle et godt arbeidsmiljø**
2. **Tilpasse driften til framtidens behov**
3. **Fremme et godt fagmiljø og beholde og rekruttere kvalifisert personell**
4. **Styrke helsefremmende og forebyggende arbeid**
5. **Øke bruken av helseteknologi og digitale løsninger**
6. **Legge til rette for at flere kan bo trygt hjemme lengst mulig.**

Mål 1: Redusere sykefravær og videreutvikle et godt arbeidsmiljø
Tiltak

1. Styrke en åpen organisasjonskultur preget av medvirkning, tillit og psykologisk trygghet.
2. Følge opp sykefravær systematisk og sikre tidlig dialog og individuelt tilpassede tiltak.
3. Videreføre samarbeidet med NAV og bedriftshelsetjenesten om forebygging og oppfølging av sykefravær.
4. Tilrettelegge arbeidsoppgaver, arbeidstid og arbeidsmiljø for ansatte med behov for tilpasninger.
5. Sikre godt partssamarbeid gjennom arbeidsmiljøutvalg, HMS-grupper og systematisk medvirkning.
6. Videreutvikle helsefremmende og robuste bemannings- og turnusplaner i samarbeid med ansatte, tillitsvalgte og verneombud.
7. Legge til rette for faglig og personlig utvikling gjennom systematisk kompetanseheving.
8. Arbeide systematisk med omdømmebygging og utvikling av enheten som en attraktiv arbeidsplass.

Mål 2: Tilpasse driften til framtidens behov
Tiltak

1. Dimensjonere tjenestene i tråd med befolkningsutvikling, behov, tilgjengelig kompetanse og økonomiske rammer.
2. Videreutvikle bolig- og tjenestetilbud som møter framtidige behov, herunder behovene til personer med demens.
3. Legge hverdagsmestring og mobilisering av den enkeltes ressurser til grunn for tjenesteutøvelsen.
4. Styrke rehabiliterende og forebyggende innsats for å redusere funksjonsfall og utsette behovet for mer omfattende tjenester.
5. Videreutvikle hensiktsmessig oppgavedeling, bemanning og arbeidstidsordninger med utgangspunkt i erfaringene fra TØRN.
6. Ta i bruk relevante erfaringer med oppgavedeling og alternative arbeidsformer i flere tjenesteområder.
7. Tilpasse kapasitet og bemanning i institusjon og hjemmebaserte tjenester til utviklingen i behov.
8. Redusere behovet for vikarer og overtid gjennom økt nærvær, hensiktsmessig organisering og bedre utnyttelse av tilgjengelige kompetanse og ressurser.
9. Se på interkommunale løsninger for robuste bærekraftige løsninger for de mest sårbare tjenestene.

Mål 3: Fremme et godt fagmiljø og beholde og rekruttere kvalifisert personell
Tiltak

1. Bruke stipendordninger aktivt for å stimulere ansatte til relevant etter- og videreutdanning.
2. Tilby systematisk kompetanseutvikling gjennom kurs, e-læring, fagopplæring, hospitering og videreutdanning.
3. Holde enhetens kompetanseplan oppdatert og bruke verktøy for kompetansestyring.
4. Gjennomføre fagdager, internundervisning og systematisk kunnskapsdeling mellom tjenestene.
5. Videreføre satsingen på helsefaglærlinger og legge til rette for voksenopplæring og fagbrev for voksne.
6. Delta aktivt i relevante fag- og læringsnettverk.
7. Arbeide for konkurransedyktige lønns- og arbeidsvilkår som bidrar til å rekruttere og beholde kvalifiserte medarbeidere.
8. Styrke fagmiljøene og legge til rette for at kompetanse brukes på tvers av tjenester der dette er hensiktsmessig.

Mål 4: Styrke helsefremmende og forebyggende arbeid
Tiltak

1. Videreutvikle Frisklivssentralen og kommunens lavterskeltilbud innen folkehelse, aktivitet og mestring.
2. Videreutvikle tverrfaglige arbeidsformer for tidlig identifisering og oppfølging av innbyggere med begynnende helseutfordringer.
3. Styrke samarbeidet med frivillige, lag og foreninger om aktiviteter, møteplasser, deltakelse og forebygging av ensomhet.

4. Videreutvikle hverdagsrehabilitering og sikre tverrfaglig innsats.
5. Legge mestring, forebygging og tidlig innsats til grunn ved vurdering og tildeling av tjenester.
6. Styrke tverrfaglig samarbeid mellom kommunale tjenester og andre samarbeidspartnere.
7. Styrke samarbeidet med kommuner i østre agder.

Mål 5: Øke bruken av helseteknologi og digitale løsninger
Tiltak

1. Vurdere helseteknologi som en integrert del av tjenestetildelingen.
2. Informere ansatte, brukere og pårørende tidlig om aktuelle teknologiske og digitale løsninger.
3. Prøve ut og implementere helseteknologi som kan bidra til økt trygghet, mestring og selvstendighet.
4. Ta i bruk digitale løsninger som kan styrke pasientsikkerheten og bidra til mer effektive arbeidsprosesser.
5. Øke kompetansen om helseteknologi og digitale arbeidsformer blant ansatte.
6. Delta i interkommunale samarbeid og utviklingsprosjekter innen digitalisering og helseteknologi.
7. Evaluere om nye løsninger gir ønsket effekt for brukere, ansatte og tjenestene før videre innføring.

Mål 6: Legge til rette for at innbyggere kan bo trygt hjemme så lenge som mulig
Tiltak

1. Gi råd og veiledning om boligtilpasning, hjelpemidler og helseteknologi som kan bidra til en trygg og aldersvennlig bolig.
2. Tilpasse kapasitet og kompetanse i hjemmetjenesten til utviklingen i behov.
3. Styrke kompetansen innen blant annet demens, personsentrert omsorg og lindrende behandling.
4. Videreutvikle hukommelsesteamets tilbud til personer med demens og deres pårørende.
5. Videreføre systematisk støtte, veiledning og tilbud til pårørende.
6. Styrke rehabilitering og hverdagsmestring for å opprettholde funksjon og selvstendighet.
7. Ta i bruk helseteknologi og andre tiltak som kan øke tryggheten i eget hjem.
8. Samarbeide med pårørende, frivillige og andre aktører for å mobilisere ressurser rundt den enkelte.

6.6 Plan og Samfunnsutvikling

Faktaopplysninger
Enhetens arbeids- og ansvarsområde er bredt, selv om vi kun har 6,5 stillinger totalt + en ansatt på VTA. I oppstarten av 2027, vil vi ha vakanse på stillingen som biblioteksjef og kulturentreprenør, fram til ledelsen i kommunen og politikerne har landet hvordan vi skal strukturere dette arbeidet. Fagområdene enheten har ansvar for, er alt fra deler av barnehagemyndighetsarbeidet, folkehelsearbeid og nullvisjonsarbeid, til plan, kart, oppmåling, matrikkelføring, landbruk, bibliotek, kultur og frivilligsentral. Enheten har også hovedansvaret for gjennomføring av de fleste tverrfaglige/-enhetlige prosjekter.

Det arbeides i stor grad sammen med de andre enhetene i kommunen, og med bygdas frivillige sektor, for å nå enhetens målsetninger.

4-ÅRSPLAN 2027-2030

Hovedutfordringer
- sikre en forsvarlig bemanning – beholde og rekruttere fagfolk
- framtidsrettet planlegging av nye næringsarealer og hytte- og boligområder, gjennom en enhetlig bolig- og sentrumsstrategi
- kulturarbeid og tett dialog med lag og foreninger
- opprettholde jordbruksareal og jordbrukets kulturlandskap – stadig flere bønder slutter
- opprettholde et fokus og engasjement på betydningen av aktiv skogforvaltning for skogens verdiutvikling – et mer distansert forhold til skogeiendommen – skogen bidrar relativt lite på inntekten for mange
- nullvisjonsarbeid og trafikksikkerhet – med hovedfokus på å sikre gående og syklende til og fra skole og fritidsaktiviteter, da skoleveien er langs fylkesvei, som kommunen ikke har råderett over
- planlegge og gjennomføre tiltak som ivaretar naturen, reduserer utslipp av klimagass og andre forurensningskilder, og redusere energiforbruket i kommunen – bidra til å nå Norges klimamål
- balansere økonomisk, sosial, natur-rettet og klima-/miljørettet bærekraft, som tidvis kan være motstridende
- følge opp det løpende folkehelsearbeidet

Hovedtiltak
- jobbe aktivt med kulturen i enheten; sørge for et raust samarbeid, god takhøyde, med rom for uenighet og lav terskel for å prøve, selv om det er mulighet for feiling, og generelt trygge og gode arbeidsforhold
- være en attraktiv enhet gjennom positive sosiale tiltak og tilrettelegging for ønsket faglig påfyll, slik at man klarer å beholde den tunge, brede kompetansen enheten har og evt. tiltrekke oss ny kompetanse, ved behov
- fokus på nødvendig kompetanseheving – være oppdatert på lovverk og nye trender med mer

- fokus på oppgaveprioritering og riktig bruk av ressurser - nyttiggjøre oss Eisenhower-matrisen
- gjennomføring av planarbeid med god prosjektorganisering
- følge opp og rullere/justere tidligere vedtatte planer – sistnevnte iht. kommunal planstrategi
- vurdere kjøp av areal som kommunen kan ha nytte av til framtidige boligområder og næringsområder (bruke kommuneplanens arealdel for 2024-2036)
- god og informativ hjemmeside – oppdatere kontinuerlig
- vurdere, for så å videreutvikle og forbedre, eller avvikle, interkommunale samarbeid vi er en del av – alle fagområder
- sørge for at hensynssone landbruk og bevaring kulturmiljø i kommuneplanen ivaretas
- bidra til økt interesse for skogens mange roller, bruksområder og sentrale funksjon i det grønne skiftet; arrangere skogdager samt andre møtepunkter med skogeierne
- videreføre prosess for å få gjennomført en mer helhetlig naturtypekartlegging i kommunen
- følge opp retningslinjer for konsesjon og deling av landbrukseiendommer i ny kommuneplan, for å sikre en god landbruksforvaltning og bosetting i kommunen
- aktivt samarbeid med næringsorganisasjonene og rådgivingstjenesten i jord og skogbruk
- støtte frivillige lag og foreninger og kultur- og friluftslivsarbeid ved gjensidig informasjon og planlegging av samarbeidstiltak
- tett samarbeid med barnehage, skole/helsestasjon, frivilligsentralen og frisklivsentralen, samt interkommunale tjenester som NAV/flyktningetjeneste, i skjæringspunktet mellom kultur, friluftsliv og folkehelsearbeid
- fordeling av kommunale kulturmidler til frivillige lag og foreninger
- videreutvikle biblioteket og skolebibliotek – sistnevnte i tett samarbeid med skole
- gi den administrative folkehelsegruppa et godt fotfeste og legge til rette for et godt samarbeid
- være en viktig bidragsyter inn i ressursgruppa for “Vi bryr oss – SAMMEN for barn og unge”, i arbeid med Innsatstrappa og ressurskalkulatoren og strategigruppa for sentrums- bolig- og næringsutvikling
- jobbe med ansvarsavklaringer på sektorovergripende oppgaver og prosjekter
- drive aktivt med holdningsskapende trafikksikkerhetsarbeid i barnehagen og grunnskolen

Årsplan for 2027

Administrativ styring og ledelse

Mål
Effektiv og god drift av enheten, og god samordning mellom enhetene i kommunen.
Tiltak
- legge til rette for gode møtearenaer og fornuftig møtefrekvens
- finne tid til “managing by walking around” - være nær og “til stede”, se og lytte til kollegene
- være fleksibel, etterrettelig, imøtekommende, raus, og samtidig tydelig
- jobbe for god takhøyde, hvor det er lov til å “prøve og feile”

- jobbe aktivt med organisasjonskultur, som bygger på tillit, fleksibilitet, humor, integritet, respekt, mot og løsningsfokus
- motivere folk til å få ut sitt beste potensiale
- gi kjappe tilbakemeldinger
- skape utvikling og fremdrift, gjennom å være strategisk, kreativ og løsningsfokusert
- ha fokus på organisasjonsutvikling og godt samarbeid
- jobbe for å hele tiden ha rett person på rett sted, til rett tid
- tett dialog med andre enheter for avklaring av forventninger, oppgaver og ansvar - pådriver for å skape en rød tråd i det vi gjør, på tvers av fag og enheter, med mål om å dra i samme retning og gjøre ting sammen, samtidig
- bidra aktivt inn i kommunes ledelsesarbeid, gjennom aktiv deltakelse i ledermøter og ledersamlinger
- aktiv bruk av interne systemer, slik som HR-portal, P360, ansattportal og Compilo, der det er nødvendig og tidsbesparende

Mål
Utvikle kommunen i samsvar med fremtidige utfordringer og politiske vedtak
Tiltak
- god prosjektgjennomføring
- fokus på helhetlig samfunns- og stedsutvikling
- tett samarbeid på tvers av enhetene i kommunen
- samskaping med sivilsamfunnet/frivilligheten i bygda og lokalt og regionalt næringsliv
- utarbeide og gjennomføre gode, konkrete og tydelige planer
- tilrettelegge for kompetanseheving
- ta aktivt i bruk Copilot, der KI kan være en støtte i arbeidet

Kultur og bibliotek

Mål
Være en støttespiller for det frivillige kulturarbeidet
Tiltak
- samle representanter for lag og foreninger til møter vår og høst - utarbeide plan og strategi for disse møtene, sammen med frivilligsentralen og representanter fra frivilligsektoren
- god informasjon om kulturtilbud på kommunens Facebookside og kalender, samt på foreningsportalen.no
- oppdatert aktivitetsoversikt halvårlig på kommunens aktivitetskalender, og sende ut til skole for info via Visma
- være en god støttespiller, samarbeids- og sparringspartner med og for frivillige lag og foreninger
- sammen med representanter fra lag og foreninger, næringssjef, ordfører, flyktningetjenesten (NAV) og frivilligsentralen, legge strategi for integrering av nye innbyggere i kulturlivet
- være sekretariat for kulturkveldkomitéen
- besørge nødvendig arbeid med kulturprisen og verneprisen
- fordeling av kulturmidler
- effektuere tiltak i kommunal kulturminneplan og bygge på planen med nye tema og nye tiltak

- være koordinator for stimenn (rydding av stier)
- legge til rette for fysisk aktivitet gjennom spillemiddelordningen
- følge opp temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet, oppdatere handlingsdelen

Mål
Gi barn og unge adgang til gode kulturelle aktiviteter
Tiltak
- være et aktivt kontaktledd til den interkommunale kulturskolen Øst i Agder
- prioritere barne- og ungdomsaktiviteter i planlegging og forvaltningen av økonomiske midler
- bistå inn i «Ung aktiv», som nå er innarbeidet i skolens/skolehelsetjenestens daglige drift – et samarbeid mellom skole og skolehelsetjeneste, samt frivilligsentralen, flyktningetjeneste og NAV m.fl., ved behov
- være en støttespiller for Abel skole i forbindelse med drift av utlånssentralen - samarbeid om utlånsregistrering
- støtte opp under etableringen av ungdomsklubb i Aktivitetshuset
- planlegge frisbeegolfbane

Mål
Være pådriver og støttespiller for kulturell aktivitet i kommunen, og være med å legge til rette for fysisk aktivitet blant kommunens innbyggere
Tiltak
- synliggjøre og oppdatere kommunens nettside etc., med de til enhver tids nyeste turkart med mer
- samarbeide med turlag/stimenn om å arrangere fellesturer for å få blest om turrutene med nappekart m.fl.
- tett samarbeid med frivillige lag og foreninger, i samarbeid med firvilligsentralen
- samarbeide med områdekontaktene for friluftsliv i kommunen, om organisering av stimannordningen
- arrangere konserter, foredrag og annet til glede for den eldre befolkningen gjennom “Den kulturelle spaserstokken”
- videreutvikle området rundt Dagsturhytta; Tjennimellom

Mål
Biblioteket skal formidle allsidig og aktuell kunnskap og kultur, og være en nøytral debattarena, en læringsarena og en trivelig møteplass for alle i kommunen. Biblioteket skal medvirke til å skape lokal identitet, tilhørighet og deltakelse. Tjenestene skal være gratis.
Tiltak
- bruke bibliotekplanen aktivt
- utrede hva som skal til for å få til økt bruk av biblioteket, samt få utnyttet ressursene best mulig
- avholde minst seks arrangementer; temakvelder, debatter, bokbad, litterære kulturarrangement med mer, med forskjellige voksengrupper av befolkningen som målgruppe, på folkebiblioteket
- besøke barnehagene jevnlig og tilby bokkasser, “bokteier” og høytlesing
- videreutvikle tøyveskebibliotek-prosjektet, i tett samarbeid med barnehagen

- samarbeide med barnehagen om årlige, aldersbestemte arrangement på folkebiblioteket
- legge til rette for bruk av bibliotekets lokaler til læring, f.eks. til studieplass og kurs
- sette fokus på digital kompetanse
- legge til rette for lesesirkler
- planlegge, tilrettelegge og gjennomføre minst fire barne- og/eller familiearrangement på folkebiblioteket, i samarbeid med barnehage, skole, ungdomsrådet og elevrådet
- planlegge, tilrettelegge og gjennomføre minst fire ungdomsarrangement på folkebiblioteket, minst to av dem i samarbeid med skolen, elevrådet, ungdomsrådet, frivilligsentralen og evt. ungdomsklubbens styre
- arrangere kulturkafé og/eller språkkafé i samarbeid med frivilligsentralen
- fortsette kjentgjøring av "Meråpent bibliotek" og den nye bibliotekfilialen på Broeklandsheia
- evaluere folkebibliotekets åpningstider, og evt. justere - lørdagsåpent bibliotek skal vurderes (f.eks. siste lørdag i måneden)

NB! Tiltakene her må begrenses i den perioden det er vakanse på stillingen som biblioteksjef.

Mål
Folkebiblioteket skal samarbeide med skolebiblioteket og være en faglig støttespiller
Tiltak

- videreføre og forsterke samarbeidet mellom folke- og skolebibliotek, ved at biblioteksjef bidrar mer inn i skoleprosjekter/skolebibliotek, og har noe tilstedeværelse på skolebiblioteket
- følge opp samarbeidsavtalen mellom folkebibliotek og skolebibliotek, og revidere denne i samarbeid med skolen
- være hovedansvarlig for felles katalog over kommunens samlede bibliotekmedier (biblioteksjefen)

Mål
Folkebiblioteket er synlig utenfor bibliotekets lokaler. I tett samarbeid med frivilligsentralen, helse- og omsorgsenheten, barnehage og skole, gjøres litteratur og leseglede tilgjengelig på flere arenaer.
Tiltak

- folkebiblioteket skal opprettholde og vedlikeholde bokkiosken på Gjerstad stasjon og «bokparken» i Dagsturhytta, sistnevnte i samarbeid med Abel skole.
- profilere og holde bibliotekfilialen på Brokelandsheia relevant og oppdatert, med populær litteratur, i tett samarbeid med frivilligsentralen
- folkebiblioteket og frivilligsentralen er i samarbeid barnehage og skole, pådrivere for å få til lesestunder på tvers av generasjoner
- folkebiblioteket blir del av satsingen «Generasjonsgleding» og utreder hva folkebibliotekets bidrag skal være i samråd med barnehage, skole og frivilligsentralen
- frivilligsentralen i samarbeid med folkebiblioteket, utreder mulighet for å rekruttere «lesevenner/lyttevenner» på Omsorgssenteret, i samarbeid med helse- og omsorgsenheten og andre aktuelle samarbeidspartene, som f.eks. Historielaget
- biblioteksjefen og leder av frivilligsentralen vurderer mulighet for litteratur- og bokformidling til brukere av hjemmetjenesten, habiliteringstjenesten, psykisk helse og avhengighet, i samarbeid med respektive tjenesteledere

NB! Tiltakene her må begrenses i den perioden det er vakanse på stillingen som biblioteksjef.

Frivilligsentralen
Frivilligsentralen og aktivitetshuset er viktige satsninger for å bidra til god helse og livskvalitet gjennom forebygging av ensomhet og utenforskap og bidra til økt frivilliginvolvering. Å delta i frivillig innsats kan også øke livskvaliteten for den frivillige selv, og bidra til gjensidig nytte. Frivilligsentralen og frivilligkoordinator, i samarbeid med biblioteket, blir et viktig bindeledd mellom frivillige lag, foreninger og enkeltpersoner, og enhetene i kommunen.

Mål
Gjøre frivilligsentralen mer tilgjengelig og allsidig, og få med flere frivillige med på laget.
Tiltak

- kartlegge behov hos befolkningen, nav, lag/foreninger og potensielle frivillige
- utarbeide en lokal frivillighetspolitikk, i tett samarbeid med lag og foreninger og kommunenes "kulturseksjon"
- skape en fellesskapspool/felles frivillighetspool –- skape samlingssted for de frivillige
- Videreutvikle og følge opp foreningsportalen.no – digital aktivitetskalender gjennom frivilligsentralen
- bruke sosiale medier mer aktivt
- søke midler der det er mulig
- jobbe aktivt for å synliggjøre frivilligsentralen

Mål
Gjøre aktivitetshuset mer åpent og pulserende.
Tiltak

- dra på studietur – se på gode eksempler hvor en har lignende konsept
- faste møter med aktivitetshusets styre
- hverdagsgledekonsept – livskvalitet
- jobbe med å få bedre samspill mellom aktivitetshuset som kulturhus, og utearealene
- knytte sammen aktivitetshuset med området v/ballbingen
- få etablert en bærekraftig ungdomsklubb – få på plass et ungdomsstyre for ungdomsklubben
- utvikle fritidsklubb etter skoletid – begynne med én ettermiddag i uka
- igangsette flere aktiviteter, med mål om å få dem selvgående
- åpne låste dører
- få på plass større grad av flerbruk av de forskjellige rommene
- motivere frivillige til å ta mer eierskap til huset
- synliggjøring av aktiviteter/informasjon - bruke foreningsportalen.no aktivt
- tilretttelegge for at innbyggere enkelt kan arrangere aktiviteter i egen regi

Samfunns- og stedsutvikling

Mål
Tilrettelegge for en bærekraftig samfunns- bolig-, hytte og næringsplanlegging
Tiltak

- ta initiativ til å få på plass en strategigruppe for sentrums- bolig- og næringsutvikling
- følge opp den kommunale boligstrategi, med tanke på økonomisk, sosial, naturretter og klima-/miljørettet bærekraft, samt fokus på trafikksikkerhet, rommet mellom “husene”,

generasjonsoverskridende møteplasser og gode funksjonsplasseringer som harmonerer med hverandre
- bidra aktivt inn i gruppa som skal jobbe med Innstastrappa, da spesielt med fokus på aldersvennlige lokalsamfunn og nye boformer for flere brukergrupper - være pådriver for at kommunen tar i bruk ressurskalkulatoren
- følge opp og effektuere stedsutviklingsprosjektet i Kirkebygda - området rundt aktivitetshuset og omegn
- planlegge for gode møteplasser
- samarbeide tett med nullvisjonsleder og følge opp arbeidet mot barnehage, skole og andre instanser

Arealplanlegging

Mål
Bærekraftig arealforvaltning
Tiltak
- aktivt jobbe med å følge opp kommuneplanen
- utarbeide reguleringsplaner i tråd med vedtatt kommunal planstrategi 2024-2028
- følge opp og vurdere private initiativ til å regulere nye områder
- kontinuerlig oppdatere og for alvor ta i bruk 'arealplaner.no' i kommunen
- tenke sosial, aldersvennlig og grønn arealdisponering i alt vi gjør
- følge opp den kommunale boligstrategien
- tett samarbeid med byggesak, landbruksavdeling og vann- og avløpsingeniør
- delta på mulighetsstudie for interkommunalt samarbeid for felles plankontor og KOM, samt evt. andre tilgrensende fagområder
- se nærmere på eKart – vurdere bruk og nytte

Mål
Øke bostedsattraktiviteten
Tiltak
- planlegge for trivelige boligområder i kommunale boligfelt – knytte dette opp mot stedskvaliteter og næringsattraktivitet
- vurdere kjøp av mulige områder for boligutvikling, som kan øke bostedsattraktiviteten
- ferdigstille detaljregulering av B3, B4, F/K/T_4, B/F/K og S_2 på Brokelandsheia - planlegge areal for nye boformer; både generasjonsoverskridende bofelleskapskompleks og "eldretun" med mer, i forbindelse med reguleringsplanarbeidet
- igangsette detaljregulering av Lindvollheia 2 (B1 i kommuneplanen)
- igangsette arbeidet med plan for oppgradering og utvikling av møteplasser

Mål
Arbeide for en forsvarlig naturressursforvaltning
Tiltak
- ivareta en bærekraftig utvikling og følge opp sentrale klimamål og tiltak i "Klima- og energiplan for Gjerstad kommune 2019-2030", og følge dette opp i alle nye planer hvor det er naturlig

- være pådrivere for vurdering av å legge til rette for bærekraftige løsninger i alle byggeprosjekter
- medvirke til gjennomføring av miljøtiltak i de prioriterte kulturlandskapsområdene (regional miljøtiltaksordning for Agder)
- sikre en fornuftig forvaltning av arealer nært vassdrag, i LNF-områder (Landbruk, Natur- og Frilufts formål), og områder med naturvernstatus, samt utvalgte naturtyper
- sammen med vår lokale vannressurskoordinator, kartlegge utfordringer og utforme tiltak som sikrer at våre vannressurser skal ha «god» eller «svært god» økologiske og kjemiske tilstander
- oppdatere vannettportalen i samarbeid med vannressurskoordinator
- ivareta landbruk/jordbruksarealer ved bruk av hensynssoner og bygge- og fradelingsgrenser til jordbruksarealer
- planlegge og gjennomføre supplerende naturtypekartlegging
- benytte arealregnskap og naturregnskap (utarbeidet av Agder fylkeskommune), for å sikre god naturressursforvaltning under arealplanlegging
- ferdigstille arbeidet med plan for naturmangfold

Landbruksektoren

Skogbruk

Mål
Stimulere til økt aktivitet i skogen.
Tiltak
- bruke skogbruksplaner aktivt
- oppsøkende virksomhet og kursing i sammenheng med skogbruksplaner - fokus på møtepunkt/fagmiljø med skogeierne, f.eks. ved kursing i «Aktivt skogbruk»-serien, skogdager mm., og videreføre grendeskogkvelder som ble innført i 2023
- fortsette praksis med informasjonsbrev til alle skogeierne i Gjerstad
- informere om gode tilskuddsordninger og skogfondordning, for å stimulere til aktivitet
- økt fokus på aktiv skogforvaltning - legge til grunn rapport med sumtallangivelse av forslag til årlig aktivitet på hogst, tynning, ungskogpleie og planting
- aktivt samarbeid med faghjelp for å få kontakt med skogeiere med stort behov for ungskogpleie, med mye innestående skogfondsmidler og/eller skogeiere med andre store investeringsbehov på eiendommen
- markedsføre at bruk av tre i utbygginger er bra for klima

Jordbruk

Mål
Gjerstad kommune skal yte god service overfor aktive landbruksforetak, slik at de landbruksøkonomiske virkemidlene nyttes så godt som mulig
Tiltak

- informasjonsmøter om aktuelle ordninger, sammen med Statsforvalteren, rådgivningstjenestene (NLR, Tine, Nortura m.fl.) og næringsorganisasjonene (lokalt, nabokommuner og Agder)
- ha åpent kontor på kveldstid i søknadstider, for å hjelpe/veilede

Mål
Gjerstad kommune skal bidra til at næringen sikres et forutsigbart ressursgrunnlag
Tiltak

- bidra i regulerings- og kommuneplanprosesser
- etablere møteplasser der næringens utfordringer synliggjøres
- bidra til at landbruksforetak får jordleieavtaler, for på den måten å sikre ressursgrunnlaget og forsvare nødvendige og omfattende investeringer som forutsettes for fortsatt jord- og husdyrproduksjon
- gjennomføre tiltak i vedtatt lokal jordvernstrategi, i samarbeid med Risør
- vurdere å kartlegge utfordringer med driveplikt og å sortere hvilke arealer som er viktigst å opprettholde drift av
- delta i samarbeidsgruppe for grågås forvaltning for Agder

Viltforvaltning

Mål
Gjerstad kommune skal ha biologisk sunne bestander av elg, hjort og rådyr, som utgjør en berikelse i naturen. Bestandene skal være bærekraftig i form av beitetilgang, og skal ikke medføre uakseptable konflikter med trafikk, landbruksnæring og friluftsliv. Innenfor disse rammene skal elg, hjort og rådyr forvaltes til beste for verdiskapning, lokale jegerinteresser og allmenne naturinteresser.

Elgstammens kondisjon og produksjon skal forbedres, slik at jaktutbyttet over tid er stabilt og betydelig. Hjortebestanden skal økes til en tetthet hvor hjorten bidrar som et viktig jaktobjekt over hele kommunen, samtidig som en må få kontroll på bestandsveksten i de mest hjorterike områdene.

Tiltak

- tett samarbeid med Gjerstad Viltlag på utforming av bestandsplaner, kvoter og viltrelaterte tiltak
- samarbeid med nødvendige myndigheter angående sikringstiltak langs de mest trafikkerte veiene som går gjennom kommunen

Kart og oppmåling

Mål
Gjennomføre alle oppmålingsforretninger innen frister fastsatt av matrikkelforskriften. Fortløpende ajourhold av matrikkelen og FKB- basene i GISline.
Tiltak
- tett samarbeid med plan, byggesak og næring, inkludert landbruk
- strukturere arbeidet i henhold til frister for oppmåling og ajourføring
- tett samarbeid med eiendomslandmålere i de andre kommunene øst i Agder
    - delta på mulighetsstudie for interkommunalt samarbeid for kart, oppmåling og matrikkel, sammen med plan, og evt. andre tilgrensende fagområder.

Nullvisjonsarbeidet

Mål
Gjerstad kommune skal benytte seg av Nullvisjonen Agder, Trygg Trafikk og politiet sine tjenester, der holdningsskapende trafikksikkerhetsarbeid er på dagsorden. Kommunen skal benytte seg av tilbudene på forskjellige alderstrinn, der Nullvisjonen ser det som naturlig å gjennomføre aktiviteter.
Tiltak
- flere besøk i grunnskolen, av bl.a. Nullvisjonen Agder, Trygg Trafikk og politiet, der holdningsskapende trafikksikkerhet skal vektlegges
- besøk av Nullvisjonsleder/politi i 1.klasse, med fokus på trygg skolevei og bruke av refleks til og fra skolen
- besøk av Nullvisjonsleder på 7.trinn, der el-sparkesykkel og adferd på buss, skal vektlegges
- besøk av Nullvisjonen Agder på 10.trinn, hvor det blir gjennomført en trafikksikkerhetsdag på skolen, der bl.a. risiko ved kjøring på tohjulinger vektlegges, herunder lett mc og moped – bruk av bilbelte skal også belyses ved bruk av undervisning i veltepetter og bråstans
- prioritere arbeid som må gjennomføres for at Gjerstad kommune skal kunne oppfylle vedtatt trafikksikkerhetsplan og merkelappen “Trafikksikker kommune”
- 1-2 temadager gjennomføres på helsestasjonen, pr. år, der sikring av barn i bil og barns generelle sikkerhet i bil, vektlegges av Nullvisjonsleder
- arrangere trafikkaksjoner på morgenen i samarbeid med politi og barnehagene, der Nullvisjonsleder skal undersøke og veilede hvordan barn sikres i bil, herunder kontroll av belte, tilstand av stol og løse gjenstander i bilen
- bistå barnehagene gjennom forskjellige besøk etter behov, herunder “gå-sertifikat” og lignende tematikk

6.7 Kommunalteknikk

4-ÅRSPLAN 2027-2030

Faktaopplysninger
Enhetens arbeids- og ansvarsområde er omfattende. Fagområdene er i hovedsak drift av vann- og avløpsanlegg, vei, vaktmestertjenester, renhold, byggesak, beredskapsarbeid, kommunale utleieboliger, oppmåling og forvaltning av formålsbygg. Enheten har også i stor grad ansvaret for gjennomføring av utbyggingsprosjekter, og for noen tverrfaglige prosjekter. Enheten behandler søknader knyttet til spredt avløp/private avløpsanlegg i kommunen, og fører tilsyn med denne typen anlegg.

Enheten har videre ansvar for boligprosjektet på Brokelandsheia, der grunnarbeid er påbegynt høsten 2026. Gjennomføre prosjekter på VA i henhold til vedtatt hovedplan på vann og avløp.

Hovedutfordringer
- ha et forsvarlig driftsbudsjett - sikre god nok drift
- Ivareta selvkostprinsippet for vann og avløp.
- Implementere tilsynsarbeid knyttet til private renseanlegg
- god byggesaksbehandling (iht. frist)
- sikre en forsvarlig bemanning - beholde og rekruttere fagfolk
- trafikksikkerhet - sikre gående og syklende til og fra skole og fritidsaktiviteter (trafikksikkerhetsplan)
- tilfredsstillende vedlikehold av kommunale utleieboliger og utføre mer boligtilsyn
- godt sommer- og vintervedlikehold av kommunale veier
- få flere abonnenter tilknyttet kommunalt vann- og avløpsnett
- god forvaltning av formålsbyggene
- god forvaltning av kommunale utleieboliger

Hovedtiltak
- prioritere oppgaver og bruk av ressurser
- gjennomgang av interkommunale samarbeid, forbedre eller avvikle
- aktivt bruk av FDV-verktøy for alle ansatte innen daglig drift av kommunale bygg og anlegg (Datavaktmester og Ibinder)
- Sikre systematisk oversikt over tilstanden i kommunale utleieboliger.
- tettere samarbeid med andre enheter vedr utleieboliger, bla. å utføre boligtilsyn
- aktiv deltagelse i “boligmøter” sammen med NAV og H&O
- sikre forsvarlig kompetanse på de ulike fagområdene
- Gjennomføre planlagt sommer- og vinterdrift av kommunale veier

Årsplan for 2027

Administrativ styring og ledelse

Mål
- Effektiv drift av enheten, og god samordning mellom enhetene i kommunen.

Tiltak

- fornuftige møtefrekvenser og på rette arenaer (drifts- og kontormøter)
- tett dialog med andre enheter for avklaring av forventninger, oppgaver og ansvar (samarbeidsmøter med plan og næring)
- fokus på organisasjonsutvikling og godt samarbeid
- aktiv bruk av interne systemer, slik som HR-portal, ansattportal og Compilo

Mål

- Utvikle kommunen i samsvar med fremtidige utfordringer og politiske vedtak
- tilrettelegge for nødvendig kompetanseheving

Tiltak

- god prosjektgjennomføring
- ett samarbeid på tvers av enhetene
- Gjennomføre tiltak iht. handlingsprogram i aktuelle planer

Byggesaksbehandling

Mål

Rask, god og effektiv saksbehandling.

Tiltak

- Avsette tilstrekkelig tid til saksbehandling og tilsyn samt bidra inn i arbeidet med interkommunalt samarbeid knyttet til tilsynsarbeid.
- Det jobbes med et 3K samarbeid. Byggesak vurderes inn i dette samarbeidet. Dette vil kunne styrke fagkompetansen, og gjøre byggesaksbehandlingen mer robust ved eventuelt fravær.
- håndheve gjeldende regelverk og kommunens planverk på en god måte.
- ett samarbeid mellom fagpersoner for plan og byggesak, samt kart og oppmålingsingeniør og næringssjef der det er naturlig.
- Veilede innbyggere og næringsdrivende på en god måte i en søknadsprosess.

Teknisk drift

Administrativ styring og ledelse av tjenestene innen teknisk drift.

Mål

Tett samarbeide med de andre enhetene og brukerne av våre tjenester. God og effektiv bruk av personell. Sikre god bemanning.

Tiltak

- tett oppfølging av arbeidslederne, og jevnlige driftsmøter
- sikre nødvendig kompetanse
- god dialog og kommunikasjon med de andre enhetene
- bruk av digitale verktøy for å effektivisere driften
- Sikre god planlegging og gjennomføring av driftsprosjekter.

Kommunal drikkevannsforsyning

Mål
God og forskriftsmessig drift av drikkevannsforsyningen.
Tiltak

- Gjennomføre tiltak etter ny vedtatt Hovedplan for vann og avløp
- Sikre nok kapasitet i administrasjonen til å gjennomføre nødvendige tiltak
- god og økonomisk forsvarlig drift av behandlingsanlegg og ledningsnett
- effektiv bruk av FDV-verktøy for å opprettholde godt og rutinemessig vedlikehold
- stimulere til flere påkoblinger på det kommunale vannledningsnettet - gi info og skape dialogarenaer for mennesker i aktuelle områder
- fortsette arbeidet med å erstatte gamle eternittledninger og gjennomføre iht. Hovedplan VA
- fortsette opplæring og kompetanseheving av VA personell
- Oppdatere beredskapsplan og internkontroll for vannforsyningen

Kommunalt avløp

Mål
Sikre utslipp iht. utslippstillatelser. God og effektiv drift av Sunde renseanlegg.
Tiltak

- Gjennomføre tiltak etter ny vedtatt Hovedplan for vann og avløp
- Sikre nok kapasitet i administrasjonen til å gjennomføre nødvendige tiltak
- Fortsette prosessen med å kartlegge ledningsnettet ved hjelp kamerakjøring osv. (påbegynt i 2022)
- Tett samarbeid med tilsynsarbeider på spredt avløp
- Benytte gjeldende lovverk for å tilknytte abonnenter - gi info og skape dialogarenaer for mennesker i aktuelle områder
- Jobbe for å redusere lekkasje inn på avløp
- fortsette opplæring og kompetanseheving av VA personell
- Oppdatere beredskapsplan og internkontroll for avløp

Private avløpsanlegg (spredt avløp)

Mål
Sikre at nye utslipp blir etablert iht. nasjonale og lokale forskrifter. Igangsetting av fysisk tilsyn i tråd med strategiplanen for opprydding i spredt avløp 2025–2033.
Tiltak

- Starte fysisk tilsyn med private avløpsanlegg i oppryddingsområde G, som er først ut etter prioriteringen i strategiplanen
- Utarbeide rutiner for tilsyn, saksbehandling og oppfølging av pålegg, med maler for brev og vedtak
- Vurdere tilknytning til kommunalt avløpsnett for eiendommer som ligger nær offentlig ledning, før det gis pålegg om oppgradering av privat anlegg
- Følge opp gebyrforskriften og det årlige tilsynsgebyret etter selvkostprinsippet
- Fortsette å gi innbyggerne god informasjon om tilsynsordningen, blant annet gjennom hjemmesiden, informasjonsskriv og eventuelle folkemøter i oppryddingsområdene

- Samordne utslippstillatelser og byggesaker for private avløpsanlegg med byggesak
- Vurdere interkommunalt samarbeid om tilsyn, blant annet for å styrke kompetansen med et større fagmiljø

Utedrift og vaktmestertjenester

Mål
Drifte kommunens formålsbygg, veier, uteområder, VA (vann og avløp) og utføre tekniske tjenester på en tilfredsstillende måte.
Tiltak
- jevnlige driftsmøter og lytte til hvert enkel ansatt
- følge opp prosjekter på en god måte
- organisere og fordele arbeidsoppgavene ut fra de ansattes kompetanse og kapasitet.
- følge opp serviceavtaler
- ha fokus på et godt arbeidsmiljø
- ha fokus på bruk av digitale verktøy som Planner

Kommunale formålsbygg

Mål
Forsvarlig drift og vedlikehold, samt riktig energibruk. Sterkere fokus på inneklima.
Tiltak
- vurdere klimaanlegg i enkelte formålsbygg
- gjennomføre årlig service på ventilasjonsanlegg
- avsette tid til god utnyttelse av Datavaktmesteren (styring av varme og ventilasjon)
- digitalisere branndokumentasjon
- oppfølging av garantifrister
- Kjøling Gjerstad bo- og omsorgssenter

Kommunale utleieboliger

Mål
Kunne tilby leietakerne en tilfredsstillende standard og kvalitet
Tiltak
- Fortsette et forsvarlig vedlikehold
- Utføre hyppigere tilsyn på utleieboliger
- Aktiv deltakelse i ¨boliggruppa¨

Kommunale veier

Mål
Sikre godt nok sommer- og vintervedlikehold, med fokus på god trafikksikkerhet
Tiltak
- sette av tid til forebyggende veivedlikehold – kontinuerlig tilsyn
- rutinemessig vedlikehold
- tett og god oppfølging av entreprenørene som brøyter og strør

- Grøfte kommunale veier med eget mannskap og maskiner.

Renhold

Mål

Tilby et behovstilpasset renhold som bidrar til et tilfredsstillende og helsefremmende innemiljø.

Tiltak

- Prioritere renholdstjenester i barnehager, skole, legekontor og omsorgssenteret
- Tilpasse renholdet etter byggenes bruk og aktuelle behov.
- Revidere og oppdatere renholdsplaner jevnlig eller når forholdene tilsier det
- Disponere renholdspersonell fleksibelt for å sikre riktig bemanning der behovet er størst

6.8 Barnevernstjenesten Øst i Agder

Barnevernstjenesten Øst i Agder ble etablert 1.1.2016 og holder til på Brokelandsheia med Gjerstad kommune som vertskommune. Tjenesten leverer kommunale barneverntjenester for kommunene Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Åmli. Tjenesten har til sammen 26,4 årsverk.

4-ÅRSPLAN

Visjon: Et kompetent og tilgjengelig barnevern som setter barnet i sentrum.

Faktaopplysninger

Barnevernstjenesten Øst i Agder skal løse kommunenes oppgaver etter barnevernsloven. Disse består i hovedsak av:

- Mottak av bekymringsmeldinger
- Barnevernundersøkelser på bakgrunn av bekymringsmeldingene
- Ulike hjelpetiltak til barnefamilier
- Omsorgstiltak
- Vedta og følge opp tiltak rettet mot enslige mindreårige flyktninger
- Tilsyn av fosterhjem
- Ettervern- følge opp ungdommer over 18 år, der de ønsker det, frem til de er 25.
- Tilsyn etter pålegg fra retten
- Forebyggende arbeid
- Bistand i akutte krisesituasjoner på dagtid.

Virksomhetens daglige arbeid er i stor grad styrt av barnevernsloven.

Et overordnet mål i barnevernstjenesten er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, og å bidra til å gi barn trygge oppvekstvilkår. Barnevernsloven fremhever at barnets beste skal være et avgjørende hensyn i alle avgjørelser som berører barnet.

Hovedgrepene for å nå målet er:

- Tidlig innsats og forebygging
- Gode og konkrete undersøkelser av bekymringsmeldingene
- Gode og treffsikre hjelpetiltak i hjemmet
- Økte krav til dokumentasjon og begrunnelser
- Godt samarbeid på tvers av tjenester
- Informere og veilede andre instanser som eks skoler og barnehager om regelverket rundt det å sende en bekymringsmelding, slik at vi får de meldingene som vi bør få.
- Barns rettigheter styrkes, “barnets beste” prinsippet
- Kompetansekrav til ansatte i barnevernstjenesten
- Samværsreglene skal være i tråd med føringer fra Høyesterett og den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD)

Barnevernet består av et kommunalt og statlig forvaltningsnivå. Det statlige forvaltningsnivået, Bufetat (Barn- ungdoms- og familieetaten), samarbeider med kommunene.

Hovedutfordringene i planperioden

Barnevernstjenesten står fortsatt overfor utfordringer knyttet til økt kompleksitet i sakene, samt behov for tett samarbeid med andre tjenester.

Flere saker omfatter sammensatte utfordringer som psykisk helse, rus, vold, omsorgssvikt og familiens levekår, noe som stiller høye krav til faglig kompetanse, koordinering og oppfølging over tid. Den økte kompleksiteten medfører større ressursbruk per sak, lengre oppfølgingsforløp og økt behov for samarbeid på tvers av tjenester.

Tilgang på fosterhjem og økende behov for oppfølging utenfor hjemmet av barn og unge bidrar også til et vedvarende press på tjenestens kapasitet. Til tross for dette så skal tjenesten jobbe for å opprettholde fokus på kvalitet, tidlig innsats og forsvarlig oppfølging av barn og familier.

I et langsiktig perspektiv må kommunene og barnevernstjenesten planmessig og systematisk jobbe med å forebygge alvorlig omsorgssvikt, for å hindre at barn flytter i fosterhjem eller institusjon.

Vi har også utfordringer med å få nok fosterhjem, slik at det blir brukt mer beredskapshjem enn nødvendig.

I planperioden står realiseringen av barnevernsreformen sentralt. To sentrale mål med reformen er:

1. Kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging.
2. Hjelpen skal bli bedre tilpasset barn og familiers behov

Vi har inngått samarbeid med kommunepsykologen, med et prosjekt som heter “God start”. Her kommer vi tidlig inn, før vi har fått en bekymringsmelding. Samarbeidet kan starte allerede før barnet er født. På denne måten kan vi komme inn med tidlige og riktige tiltak, for å styrke familien raskere enn tidligere. Det krever et samtykke fra foreldrene for at barnevernstjenesten skal kunne jobbe videre etter første møtet.

Vi ønsker også økt fokus og hjelp til ungdommer som sliter, har utfordringer med skolehverdagen og opplever utenforskap. Dette er en økende gruppe.

Barnevernstjenesten må framover utvikle og implementere ulike hjelpetiltak for å unngå at barn plasseres utenfor hjemmet. Slike tiltak kan være familieråd og ulike virkningsfulle hjelpetiltak og veiledning. Vi har egne familieveiledere, som har tatt videreutdanning i ulike metoder som brukes aktivt. Med flere metoder og mer kunnskap, kan vi tilpasse hjelpen bedre.

Barnevernsreformen stiller krav om bedre oppfølging av barn, foreldre og fosterforeldre. Dette er et område som er i utvikling i form av veiledningsopplegg til fosterforeldre og oppfølging av foreldre og barn plassert i fosterhjem, herunder vurdering av samværsordninger i lys av EMD-dommene mot Norge. Avtaler om samvær etter omsorgsovertakelser blir nøye avtalt og begrunnet. Det tilpasses hver enkelt familie. Vi jobber også for frivillige plasseringer, dette får vi til i flere saker. Vi jobber også med å få plassert barn i nære nettverk, der det er mulig, dersom vi må overta omsorgen.

Den nye barnevernsloven vil skjerpe kravene til kvalitet, kompetanse og ledelse i barnevernstjenesten. Dette legger føringer for barnevernstjenesten de nærmeste årene.

Hovedtiltak i perioden

- Utføre lovpålagte oppgaver godt nok innen de frister som gjelder i barnevernet.
- Utvikle og tilby egnede og treffsikre hjelpetiltak, for å forebygge plasseringer
- Tilbakeføre barn til foreldrene der dette er faglig riktig ut fra en barnets bestevurdering.
- Samarbeide med oppvekstsektor og kommunenes øvrige hjelpetjenester om utviklingen av ulike systematiserte forebyggende hjelpetiltak, jf. tiltakstrappa.
- Dyktiggjøre medarbeidere gjennom kompetanseutviklingstiltak som går over tid.
- Plan for å utvikle og beholde de ansatte i tjenesten
- God oppfølging av sykmeldte, og tilrettelegge for ansatte der det trengs, hvis det er mulig.
- Jobbe aktivt inn i fosterhjem, for å hindre utilsiktede brudd. Statistikk vider at jo eldre barna er, jo større fare for brudd. Dette må vi prøve å forhindre med god veiledning og tett oppfølging av fosterhjemmet.

ÅRSPLAN 2027

Mål
"Barnets beste"- vurderinger skal stå sentralt i alt arbeid.
Tiltak
Alle tiltak som iverksettes, skal ha barnets beste som det grunnleggende hensynet. Barnets behov og rettigheter skal alltid veie tyngst i de vurderingene og avgjørelsene barnevernet gjør.

Barnets perspektiv dokumenteres fortløpende. I undersøkelser er hovedregelen å snakke med barn minimum tre ganger i løpet av undersøkelsen. Småbarn som ikke snakker, bør observeres minimum tre til fire ganger i løpet av undersøkelsen.

Mål
Tjenesten ønsker å ha egne effektive hjelpetiltak.
Tiltak
Videreutdanne ansatte i ulike metoder, som vi aktivt kan bruke inn i tiltaksarbeidet i hjemmene.

Mål
Identifisere tidligst mulig, barn som kan være utsatt for omsorgssvikt.
Tiltak
Godt samarbeid med skoler og barnehager, for å styrke det forebyggende arbeidet. Deltagelse i "god start" prosjektet. Informere og veilede på andre oppvekstarenaer, slik at vi får de bekymringsmeldingene vi bør ha.

Mål
Barnevernstjenesten har økt fokus på barn i barnehagealder.
Tiltak
Vedlikeholde kompetanse på utredning og tiltaksarbeid for de minste barna. Strukturelt samarbeid med helsestasjonene med tanke på faglig utvikling.

Mål
Rekruttere flere fosterhjem fra slekt og nære nettverk.
Tiltak
Barnevernstjenesten jobber fremdeles aktivt med å få flere fosterfamilier i familier og nære nettverk.

Mål
Barnevernstjenesten følger opp foreldre på en god måte etter en omsorgsovertakelse.
Tiltak
Foreldre følges opp med tanke på tilbakeføring der dette kan være mulig etter en barnets bestevurdering. Det lages planer for oppfølging av alle foreldre.

Mål
Ansatte i barnevernstjenesten trives på jobb og blir i tjenesten over tid.
Tiltak
God oppfølging av alle ansatte, blant annet gjennom avdelingsmøter og individuell veiledning med aktuell avdelingsleder. De ansatte veiledes med fokus på at de skal klare å stå i den emosjonelle belastningen de opplever i jobben. I tillegg er det viktig med god oppfølging av sykmeldte, og prøve å tilrettelegge for de ansatte som trenger det.

Mål
Barnevernstjenesten overholder lovhjemlede frister og saksbehandlingsrutiner for barnevernet.
Tiltak
Være tydelig på hva som forventes av medarbeiderne. Etablere kontrollrutiner som sikrer at frister overholdes og saksbehandlingsrutiner følges.

Mål
Budsjettet går i balanse
Tiltak
Barnevernstjenesten arbeider målbevisst med å sette inn tiltak lavest mulig i innsatstrappa. Jobbe aktivt for å styrke familiene tilstrekkelig til at vi unngår omsorgsovertakelser, der vi står i fare for det.

7.0 VEDLEGG

Vedlegg 1 Barnehage – betalingssatser 2027

Oppholdstid	Foreldrebetaling pr. måned fra 01.01.2027	Matbetaling pr. måned for melk, frukt, grønnsaker og to varme måltider	Bleieavtale, frivillig
Tre dager	Kr. 600	Kr. 165	Kr. 60
Fire dager	Kr. 650	Kr. 220	Kr. 80
Fem dager	Kr. 700*	Kr. 275	Kr. 100

*Makspris som forutsettes vedtatt i Stortinget
Betaling 11 måneder i året.
Søskenmoderasjon 30 % - 2. barn
Søskenmoderasjon 100 % - 3. barn eller flere

Moderasjonsordninger for familier med lav inntekt.

1. Er maksprisen høyere enn 6 % av den samlede inntekten til husholdningen, har du rett på redusert pris.
2. 20 timers gratis kjernetid i barnehage for alle to, tre, fire og femåringer som lever i familier med lav inntekt. Inntektsgrensen pr 01.08.2026 er kr. 692.465,-.

Vedlegg 2 SFO (skolefritidsordningen) – betalingssatser 2027

	Dagens priser (2026)	**Forslag til ny pris 2027**
Full tid, over 12 timer pr. uke	2400 per mnd.	2400 per mnd.
Full tid 1. - 3. trinn	650 per mnd.	650 per mnd.
Inntil12 timer pr. uke	1800 per mnd.	1800 per mnd.
Inntil 5 timers timer pr. uke	1000 per mnd.	1000 per mnd.
Enkeltdag	300	300
Enkeltuke	1200	1200
Matpenger	15 kr pr dag	15 kr pr dag
Opphold for enkeltdager i ferier (elever som har plass i SFO til vanlig)	130/210*	130/210*

Det betales for 10 måneder. Juni og august belastes med halvt beløp, juli ingen betaling.
Dersom man benytter SFO i skolens ferier belastes en dagsats for dette:
Brukere av full SFO betaler kr. 130 pr. ekstra dag i høstferie, vinterferie, samt skolefrie dager i juni og august.
Brukere som ikke har full plass, betaler kr. 130 pr. dag for 3 dager pr uke og kr. 210* for dager utover dette.
Elever som til daglig ikke benytter seg av SFO kan kjøpe plass for enkeltdager til en pris av kr. 300 pr. dag.

Vedlegg 3 Helse og omsorg – betalingssatser 2027

Tjeneste	**Pr. time**	**Pr. mnd**	**Pr. stk.**
Institusjon:			
Korttidsopphold, døgn			Eget rundskriv
Dagopphold / dagtilbud			Eget rundskriv
Transport dagtilbud			110
Langtidsopphold, egen forskrift			
*brukere av dagtilbud betaler for middag pr. måltid eller abonnement			
Kurdøgnpris langtidsopphold (makspris pr. døgn)			4904
Døgnopphold hybel			375
Tilgang TV-sentral (Gjelder Hus 1, 2, 3 og hybler)		280	
Hjemmetjenester:			
GPS		510	
Trygghetsalarm (kun betaling dersom dette ikke er helsehjelp)		600	
Vask av tøy		670	
Leie av kommunale hjelpemidler (*maks kr. 600)			*170
Hjemmehjelp:			
nettoinntekt inntil 2G	Eget rundskriv		
nettoinntekt 2 – 3G	300		
nettoinntekt 3 – 4G	360		
nettoinntekt 4 – 5G	400		
nettoinntekt over 5G	465		
Levering av mat:			
Full kost		4850	
Middag - 7 dager pr. Uke		2600	
Middag- mindre enn 7 dager pr. uke, stk.pris			120
Frokost/lunsj/kveldsmat			70
Levering av middag		240	
Egenandel Friskliv og Fysioterapi:			
Fysioterapi*			*Egen forskrift

Vedlegg 4 Borgerlig vigsel i Gjerstad kommune 2027

Alle som ønsker det, kan gifte seg borgerlig i Gjerstad kommune.

Det er ordfører Steinar Pedersen, varaordfører Halvard Skaaland, kommunedirektør Per Gunnar Johnsen og Kristin Nygård som har vigselsmyndighet. Borgerlig vigsel er gratis i Gjerstad kommune, der kommunens vigslere deltar.

- Kommunen tilbyr allrommet i aktivitetshuset som lokale for vielsesseremoni.
- Dersom du har ønske om annet lokale enn det kommunen tilbyr, eller tillegg i programinnhold (musikk, diktlesning, pynt e.l.) må du ordne og betale dette selv.

Vedlegg 5 Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2027

Arkivsak-dok. 26/00647-1

Møtedato: 29.09.2026

Saksnummer: 19/26

Innstilling fra sekretariatet ble enstemmig vedtatt i Gjerstad kontrollutvalg den 29.09.2026

Kontrollutvalget slutter seg til fremlagte forslag til budsjett for 2027 med en ramme på Kr 1 113 891.

Kontrollutvalgets budsjettforslag skal følge budsjettsaken i kommunestyret (via formannskapet). Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

> ***Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontrollarbeidet for 2027 med en ramme på kr. 1 113 891.***
>
> ***Kontrollutvalget gis fullmakt til å omdisponere midler innenfor rammen.***

Bakgrunn

I denne saken behandler kontrollutvalget forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen for 2027. Kontrollutvalgets innstilling skal gå til kommunestyret (via formannskapet), og det må tydelig fremgå for kommunestyret hva som er kontrollutvalgets innstilling.

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 sier følgende om budsjettbehandlingen:

> *Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Forslaget skal følge innstillingen til årsbudsjett etter kommuneloven §14-3 tredje ledd til kommunestyret eller fylkestinget.*

Kontrollutvalgets ansvar er regulert i kommunelovens kapittel 23, og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Det vises også til kontrollutvalgsboka som beskriver hvordan departementet forstår lovverket som regulerer kontrollutvalgets arbeid.

Kontrollutvalget skal påse (kommuneloven § 23-2, 1. ledd) at:

a. kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte.
b. det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak.
c. det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i. 8
d. det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll). e. vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp

Saksopplysninger

Sekretariatet har utarbeidet forslag til budsjett for kontrollarbeidet for Gjerstad kommune for 2027. Kontrollutvalgets budsjett omfatter følgende poster:

- Revisjonstjenester fra Sørlandet kommunerevisjon IKS
- Sekretariatstjenester fra Vetaks IKS
- Møtegodtgjørelser
- Kurs/opplæring
- Øvrige utgifter

Budsjettforslag 2027:

Utgiftspost	Budsjettforslag 2027	Budsjettforslag 2026	Budsjettvedtak 2025	Regnskap 2024
Revisjonstjenester	**825 000**	811 000	759 000	685 000
Sekretariatstjenester	**158 891**	153 518	149 774	126 164
Møtegodtgjørelser utvalget	**55 000**	55 000	55 000	24 002
Kurs	**65 000**	60 000	60 000	48 348
Drift av utvalget/øvrige utgifter	**10 000**	10 000	10 000	5 593
Sum	**1 113 891**	962 376	917 200	777 895

*Det er vesentlig avvik mellom budsjett for møtegodtgjørelse og regnskapet. Dette kommer av at all møte- og kjøregodtgjørelse til politikerne tas av politisk virksomhet. Det spesifiseres ikke at det f.eks. er kontrollutvalgsmøter. I tillegg kommer kjøregodtgjørelse og evt. tapt arbeidsfortjeneste, men også dette går på den samlede politiske virksomhet. Det er derfor ikke helt riktig hvordan regnskapet fremstår i henhold til faktiske utgifter, men budsjettet er basert på forskrift for møtegodtgjørelse for folkevalgte.

Revisjonstjenester:

Gjerstad kommune har Sørlandet kommunerevisjon som revisor. Styret i selskapet har behandlet budsjettet for 2027. Representantskapet i selskapet vedtar det endelige budsjettet i september. Budsjettallet for revisjon er derfor lagt inn med forbehold om representantskapets behandling. Utgifter til Sørlandet kommunerevisjon dekker lovpålagte revisjonstjenester herunder regnskapsrevisjon, attestasjonsoppgaver, forenklet etterlevelseskontroll og forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll mv.

Sekretariatstjenester:

Gjerstad kommune er medeier i Vestfold, Telemark og Agder Kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS). Kostnadene til selskapet blir fordelt etter egen fordelingsnøkkel vedtatt av representantskapet (eierbrøk, kommunestørrelse og antall møter). Budsjettet for 2027 for VETAKS skal vedtaks av representantskapet, det tas forbehold i påvente av endelig vedtak.

Møtegodtgjørelse:

Medlemmer av kontrollutvalget mottar godtgjørelse i tråd med forskrift om folkevalgtes godtgjørelse i Gjerstad kommune. For medlemmer er godtgjørelsen kr. 550 pr møte, og leder av kontrollutvalget har 1% av ordførers lønn. I tillegg kommer krav på tapt arbeidsfortjeneste, godtgjørelser til eventuelle møtende varemedlemmer og arbeidsgiveravgift.

Kurs/opplæring:

Det er viktig med tilstrekkelig ressurser til at medlemmene får delta på ulike kurs og seminar for å holde seg oppdatert og få faglig påfyll. I tillegg til at det er viktig med god kontakt og erfaringsutveksling mellom kontrollutvalgsmedlemmer. Deltakelse på nasjonale, fylkesvise og regionale samlinger er viktig i den sammenheng.

Sekretariatet foreslår å legge til rette økonomisk slik at noen av medlemmene i kontrollutvalget får anledning til å delta på de viktigste opplæringstilbudene i 2027. Sekretariatet arrangerer en til to årlige konferanser i egenregi. I tillegg har NKRF sin årlige konferanse i januar/februar. Denne er forholdsvis kostbar å delta på, men er likevel en svært viktig faglig arena og som nettverksskaper. I tillegg arrangerer Forum for kontroll og tilsyn en tilsvarende fagkonferanse i mai/juni.

Sekretariatets vurdering

Sekretariatet foreslår en budsjettramme på kr 1 113 891 for kontrollarbeidet i 2027. Budsjettforslaget er basert på en videreføring av nivået fra 2026, og er i all hovedsak kun justert for lønns- og prisvekst. Vi mener dette gir et realistisk bilde av forventede utgifter for kontrollutvalgets virksomhet for det kommende året.

Skulle det oppstå behov for ekstraordinære undersøkelser/rapporter, og behov for å hente inn ekstern kompetanse/kjøpe ekstra tid fra Sørlandet kommunerevisjon, kan behovet for tilleggsbevilgninger til kontrollarbeidet oppstå. Kontrollutvalget må da fremme en sak for kommunestyret dersom ikke kommunestyret på eget initiativ gjør nødvendige budsjettvedtak.

Vedlegg 6 Gebyrer/leiepriser/tomtekostnader i Gjerstad kommune 2027

6.1 Utleie 2027

Utleie 2027

Leiligheter								
Standard	Pris	Beskrivelse						
1	kr 1 325,91	Behov for renovering						
2	kr 2 651,80	Tilfredsstillende standard						
3	kr 3 977,69	god standard/pusset opp						
4	kr 4 640,71	Nybygg/totalrenovert	Endring m2 pris 2027		Endring kat. pris 2027			
4a	kr 4 905,19	Nybygg inkl. hvitevarer	3,4 %		3,4 %			
Pris m2	kr 79,55	leiepris = kat.+ 79,55 kr*m2	Standard	Areal	Kr/mnd 2026	Kr/mnd 2027	Endring i % 2027	
Kamperhaug 4			4	53	8565	8 857	3,4 %	
Kamperhaug 6			4	53	8565	8 857	3,4 %	
Kamperhaug 8			4	53	8565	8 857	3,4 %	
Kamperhaug 7A			4	50	8335	8 618	3,4 %	
Kamperhaug 7B			3	50	7694	7 955	3,4 %	
Kamperhaug 7C			4	58	8950	9 254	3,4 %	
Kamperhaug 7D			3	58	8309	8 591	3,4 %	
Kamperhaug 7E			4	35	7181	7 425	3,4 %	
Hoppehagen 40			2	63	7411	7 663	3,4 %	
Hoppehagen 38			2	63	7411	7 663	3,4 %	
Hoppehagen 42			2	63	7411	7 663	3,4 %	
Hoppehagen 44			2	63	7411	7 663	3,4 %	
Hoppehagen 22			2	60	7181	7 425	3,4 %	
Hoppehagen 22			2	60	7181	7 425	3,4 %	
Hoppehagen 22			2	60	7181	7 425	3,4 %	
Hoppehagen 22			2	60	7181	7 425	3,4 %	
Hoppehagen 20			2	60	7181	7 425	3,4 %	
Hoppehagen 20			2	60	7181	7 425	3,4 %	
Hoppehagen 16A			4	65	9489	9 811	3,4 %	
Hoppehagen 16C			4	65	9489	9 811	3,4 %	
Hoppehagen 18A			4	65	9489	9 811	3,4 %	
Hoppehagen 18B			2	65	7565	7 822	3,4 %	
Klokkargården 27			3	68	9078	9 387	3,4 %	
Klokkargården 25			3	56	8155	8 432	3,4 %	
Klokkargården 49			3	77	9771	10 103	3,4 %	
Klokkargården 53			3	77	9771	10 103	3,4 %	
Klokkargården 51			3	77	9771	10 103	3,4 %	
Langvei 42			3	40	6 924	7 160	3,4 %	
Langvei 44			3	40	6 924	7 160	3,4 %	
Brokelandsheia Terasse 36			3	82	10 155	10 500	3,4 %	
Brokelandsheia Terasse 38			3	82	10 155	10 500	3,4 %	
Brokelandsheia Terasse 40			3	82	10 155	10 500	3,4 %	
Brokelandsheia Terasse 27			3	82	10155	10 500	3,4 %	
Brokelandsheia Terasse 42			3	82	10155	10 500	3,4 %	
Brokelandsheia Terasse 46			4	69,2	9812	10 145	3,4 %	
Brokelandsheia Terasse 48			4	69,2	9812	10 145	3,4 %	
Brokelandsheia Terasse 50			4	69,2	9812	10 145	3,4 %	
Brokelandsheia Terasse 52			4	69,2	9812	10 145	3,4 %	
Lindvollheia 1			3	75	9617	9 944	3,4 %	
Tuftene 13			3	87	10540	10 898	3,4 %	
Gamle Sørlandske 1300			2	90	9488	9 811	3,4 %	
Lindvollheia 54 A			4a	75	10514	10 871	3,4 %	
Lindvollheia 54 B			4a	75	10514	10 871	3,4 %	
Lindvollheia 54 C			4a	75	10514	10 871	3,4 %	
Lindvollheia 54 D			4a	75	10514	10 871	3,4 %	
Lindvollheia 2			4	83,3	10897	11 267	3,4 %	
Lindvollheia 4			4	43,4	7827	8 093	3,4 %	
Lindvollheia 6			4	43,4	7827	8 093	3,4 %	
Brokelandsheia 44			3	59	8386	8 671	3,4 %	
Brokelandsheia 42			3	64	8771	9 069	3,4 %	
Brokelandsheia 40			3	64	8771	9 069	3,4 %	
Brokelandsheia 38			3	64	8771	9 069	3,4 %	
Brokelandsheia 36			3	64	8771	9 069	3,4 %	
Brokelandsheia 34			3	59	8386	8 671	3,4 %	
Mostad terrasse 2			4	85	11027	11402	3,4 %	
Mostad terrasse 4			4	61	9181	9493	3,4 %	
Mostad terrasse 6			4	61	9181	9493	3,4 %	
Mostad terrasse 5			4	60,4	9135	9445	3,4 %	
Mostad terrasse 7			4	60,4	9135	9445	3,4 %	

Utleie 2027

	Standard	Areal	Kr/mnd 2026	Kr/mnd 2027	Endring i % 2027
Hoppehagen (Husleie)					
Paviljong 1					
Hoppehagen 26 - H0101 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	57	6 950	7 386	6,3 %
Hoppehagen 26 - H0102 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	57	6 950	7 386	6,3 %
Hoppehagen 26 - H0103 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	57	6 950	7 386	6,3 %
Hoppehagen 26 - H0104 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	57	6 950	7 386	6,3 %
Hoppehagen 26 - H0105 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	57	6 950	7 386	6,3 %
Paviljong 2					
Hoppehagen 24 - H0101 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	57	6 950	7 386	6,3 %
Hoppehagen 24 - H0102 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	57	6 950	7 386	6,3 %
Hoppehagen 24 - H0103 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	57	6 950	7 386	6,3 %
Hoppehagen 24 - H0104 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	57	6 950	7 386	6,3 %
Hoppehagen 24 - H0105 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	57	6 950	7 386	6,3 %
Paviljong 3					
Hoppehagen 30 - H0101 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	69	7 873	8 340	5,9 %
Hoppehagen 30 - H0102 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	69	7 873	8 340	5,9 %
Hoppehagen 30 - H0103 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	69	7 873	8 340	5,9 %
Hoppehagen 30 - H0104 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	69	7 873	8 340	5,9 %
Hoppehagen 30 - H0105 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	69	7 873	8 340	5,9 %
Hoppehagen 30 - H0106 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	69	7 873	8 340	5,9 %
Hoppehagen 30 - H0107 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	69	7 873	8 340	5,9 %
Hoppehagen 30 - H0108 (fra 2027, tillegg for renhold 200 kr)	2	69	7 873	8 340	3,5 %
Hoppehagen 32	2	55	6 796	7 027	3,4 %
Hoppehagen 34	2	55	6 796	7 027	3,4 %
Hoppehagen 36	2	55	6 796	7 027	3,4 %
Hoppehagen (Stipulerte strømutgifter)					3,4 %
Hoppehagen 26 - H0101		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 26 - H0102		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 26 - H0103		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 26 - H0104		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 26 - H0105		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 24 - H0101		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 24 - H0102		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 24 - H0103		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 24 - H0104		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 24 - H0105		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0101		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0102		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0103		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0104		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0105		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0106		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0107		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 30 - H0108		Kr/mnd	1 115	1 153	3,4 %
Hoppehagen 32		Kr/mnd	1 249	1 291	3,4 %
Hoppehagen 34		Kr/mnd	1 249	1 291	3,4 %
Hoppehagen 36		Kr/mnd	1 249	1 291	3,4 %
Hoppehagen 4	3	69	9 155	9 466	3,4 %
Hoppehagen 6	3	69	9 155	9 466	3,4 %
Hoppehagen 8	3	69	9 155	9 466	3,4 %
Hoppehagen 10	3	69	9 155	9 466	3,4 %
Hoppehagen 12	3	69	9 155	9 466	3,4 %
Hoppehagen 14	3	69	9 155	9 466	3,4 %

Utleie 2027

			Kr/mnd 2026	Kr/mnd 2027	Endring i % 2027
Lokaler/rom		Kr	398	412	3,4 %
gang			1 219	1 260	3,4 %
Kommunestyresal (leie av sal pr. døgn)		Kr	1 170	1 210	3,4 %
Torbjørnshall og svømmehall					
For enkeltarrangementer. Prisene gjelder for arrangementer som er utenfor planlagt kampoppsett/trening, for lokale lag og foreninger.					3,4 %
Renhold 1/3 hall inkl. garderober		Kr	612	633	3,4 %
Renhold 2/3 hall inkl. garderober		Kr	1 224	1 266	3,4 %
Renhold full hall inkl. garderober		Kr	1 836	1 898	3,4 %
Renhold sosialt rom m/ kjøkken og toaletter		Kr	834	862	3,4 %
Renhold svømmehall inkl. garderober		Kr	1 836	1 898	3,4 %
Egenbetaling – for lag og foreninger hjemmehørende utenfor Gjerstad, bedrifter/virksomheter samt privatpersoner og andre som ikke kan sees på som frivillige lag og foreninger. Mandag til torsdag slipper man utgifter for renhold, da dette vil bli utført etter plan for normal drift. Fredag til søndag betales ekstra for renhold, kr. 500 pr. time, minimum to timer.					
Lån av 1/3 hall inkl. garderober		Kr	723	748	3,4 %
Lån av 2/3 hall inkl. garderober		Kr	1 446	1 495	3,4 %
Lån av full hall inkl. garderober		Kr	2 337	2 416	3,4 %
Lån av sosialt rom m/ kjøkken og toaletter		Kr	1 113	1 151	3,4 %
Lån av svømmehall inkl. garderober		Kr	2 337	2 416	3,4 %
For private. Egenbetaling – timesats for «strøtimer»/tilfeldige ledige timer. Prisene gjelder for lån i inntil 2 timer, for mer enn 2 timer betales for hel dag. Mandag til torsdag slipper man utgifter for renhold, da dette vil bli utført etter plan for normal drift. Fredag til søndag betales ekstra for renhold, kr. 500 pr. time, minimum to timer					
Bruk av 1/3 hall (1 seksjon) inkl. garderober		Kr	112	116	3,4 %
Bruk av 2/3 hall (2 seksjoner) inkl. garderober		Kr	223	231	3,4 %
Bruk av full hall (3 seksjoner) inkl. garderober		Kr	333	344	3,4 %
Bruk av sosialt rom m/ kjøkken og toaletter		Kr	223	231	3,4 %
Bruk av svømmehall inkl. garderober		Kr	333	344	3,4 %
Egenbetaling ved store inntektsbringende arrangementer. Låntaker belastes for medgåtte timer til renhold. Kr. 500,- pr. time (minimum 2 timer)					
Lån av 1/3 hall (1 seksjon) inkl. garderober		Kr	1 058	1 094	3,4 %
Lån av 2/3 hall (2 seksjoner) inkl. garderober		Kr	2 170	2 244	3,4 %
Lån av full hall (3 seksjoner) inkl. garderober		Kr	3 283	3 395	3,4 %
Lån av sosialt rom m/ kjøkken og toaletter		Kr	1 836	1 898	3,4 %
Aktivitetshuset/frivillgsentralen					
leie av sermonirommet m/kjøkken og toaletter		Kr	1 836	1 898	3,4 %
Renhold sermonirom m/ kjøkken og toaletter		Kr	834	862	3,4 %
Lån av scene og lydutstyr					
Lån av scene		Kr	890	920	3,4 %
Opplæring		Kr	246	254	3,4 %
Lån av scene inkl opprigg/nedrigg		Kr	4 452	4 603	3,4 %
Lån av komplett lydutstyr		Kr	1113	1 151	3,4 %
Egenbetaling for lån av stol: kr. 6 per stk.		Kr pr. stol	6	6	0,0 %
		Avg. 2026 eks. mva	Avg. 2027 eks. mva	Avg. 2027 inkl. mva	Økning i % 2027
DIVERSE					
Personalutleie	kr/time	619	640	800	3,4 %
Manuell arbeidskraft (salg av tjeneste)	kr/time	619	640	800	3,4 %
Renhold ved utleie	kr/time	619	640	800	3,4 %
Vaktmestertilsyn ved utleie	kr/time	619	640	800	3,4 %
Vilt - ettersøk	kr/time	1 203	1 244	1 555	3,4 %
Strøing for private inkl. strøsand	Pr. gang	85	88	110	3,4 %
Utleie av vaskemaskin til Coop	Pr. gang	512	529	662	3,4 %
Utleie av skuremaskin til Coop	kr/m3	134	139	173	3,4 %
Brokelandsheia, sprengstein. inntil 100m3 Minus 10% for entreprenører.	kr/m3	95	98	123	3,4 %
over 100 m3. Minus 10% for entreprenører.	kr/m3	89	92	115	3,4 %
Betaling for kopiering og utarbeidelse av kart fastsettes etter priser som er utarbeidet ved teknisk etat. Prisene kan variere fra oppdrag til oppdrag avhengig av tidsbruk og mengde.					

6.2 Kommunale gebyrer 2027

Kommunale Gebyrer 2027

-Husholdnings-renovasjon - Årsgebyr								
Type abon.	Antall abon.	Volum dunk/ tømme-frekvens	Avg. 2026 eks. mva	2027 Fast del	2027 Volum del	Avg. 2027 eks. mva	Avg. 2027 inkl. mva	Endring i % 2027
140 - Standard	1	140/ 2.uke	4 020	2 050	2 050	4 100	5 125	2,0 %
140 - lite	1	140/ 4.uke	3 015	2 050	1 025	3 075	3 844	2,0 %
240 - stort	1	240/ 2.uke	5 870	2 050	3 940	5 990	7 488	2,0 %
370 - x stort	1	370/ 2.uke	7 800	2 050	5 910	7 960	9 950	2,1 %
660 - xx stort	1	660/ 2.uke	13 590	2 050	11 820	13 870	17 338	2,1 %
Samarbeid abonnement								
140	2	140/ 2.uke	3 015	2 050	1 025	3 075	3 843	2,0 %
240	2	240/ 2.uke	3 940	2 050	1 970	4 020	5 025	2,0 %
240	3	240/ 2.uke	3 297	2 050	1 313	3 363	4 204	2,0 %
370	2	370/ 2.uke	4 905	2 050	2 955	5 005	6 256	2,0 %
370	3	370/ 2.uke	3 940	2 050	1 970	4 020	5 025	2,0 %
370	4	370/ 2.uke	3 458	2 050	1 478	3 528	4 410	2,0 %
660	2	660/ 2.uke	7 800	2 050	5 910	7 960	9 950	2,1 %
660	3	660/ 2.uke	5 870	2 050	3 940	5 990	7 488	2,0 %
660	4	660/ 2.uke	4 905	2 050	2 955	5 005	6 256	2,0 %
660	5	660/ 2.uke	4 326	2 050	2 364	4 414	5 518	2,0 %
660	6	660/ 2.uke	3 940	2 050	1 970	4 020	5 025	2,0 %
660	7	660/ 2.uke	3 664	2 050	1 689	3 739	4 673	2,0 %

Årsgebyr hytte- fritidseiendommer						
Katogori	Avg. 2026 eks. mva	Fast del 2027	Volum del 2027	Avg. 2027 eks. mva	Avg. 2027 inkl. mva	Endring i % 2027
A	2261	1025	1 281	2 306	2 883	2 %
B	1709	1025	718	1 743	2 179	2 %
C	1256	1025	256	1 281	1 601	2 %
Leie Sorteringsbu	400			400	500	
Fradrag for kompost: (Volum-modellen)				-300	-375	

Vann	Avg. 2026 eks mva	Avg.2026 inkl. mva	Avg. 2027 eks. mva	Avg. 2027 inkl. mva	Endring i % 2027
			15 %	25 %	3,4 %
Påkoblingsgebyr	0		0	0	
Årlig abonnementsgebyrer (kr/år)					
Bolig- og fritidseiendom	2494	2868	2579	2 966	3,4 %
Katogori 1 (0-200m3)	2643	3039	2733	3 143	3,4 %
Katogori 2 (201-1000m3)	7928	9117	8198	9 427	3,4 %
Katogori 3 (1001-3000m3)	15857	18236	16396	18 856	3,4 %
Katogori 4 (3001-6000m3)	26427	30391	27326	31 424	3,4 %
Vannmåler kr/m3	24,47	28,14	25,30	29,10	3,4 %
Oppmøtegebyr for avlesning av vannmåler	pr. gang			**1000**	
Gebyr for avstenging og påsetting av vannforsyning	pr. gang			**2000**	
Abonnenter med egen trykkøkningsstasjon *	Inntil 50% reduksjon på forbruksdelen etter søknad				
Gebyr stipulert forbruk for de som ikke har fulgt pålegg om instalasjon av vannmåler					
Kategori 1 - 0 til 99 m2 - Stipulert forbruk	11494	13218	11 885	13 668	3,4 %
Kategori 2 - 100 til 150 m2 - Stipulert forbruk	17683	20335	18 284	21 027	3,4 %
Kategori 3 - 151 til 250 m2 - Stipulert forbruk	28291	32535	29 253	33 641	3,4 %
Kategori 4 - Over 250 m2 - Stipulert forbruk	35364	40669	36 566	42 051	3,4 %
Avløp					
Påkoblingsgebyr	0		0	0	
Årlig abonnementsgebyrer (kr/år)					
Bolig- og fritidseiendom	5001	5751	5 171	5 947	3,4 %
Katogori 1 (0-200m3)	5334	6134	5 515	6 343	3,4 %
Katogori 2 (201-1000m3)	16003	18403	16 547	19 029	3,4 %
Katogori 3 (1001-3000m3)	32008	36809	33 096	38 061	3,4 %
Katogori 4 (3001-6000m3)	53348	61350	55 162	63 436	3,4 %
Vannmåler kr/m3	58,32	67,07	60,30	69,35	3,4 %
Gebyr stipulert forbruk for de som ikke har fulgt pålegg om instalasjon av vannmåler					
Kategori 1 - 0 til 99 m2 - Stipulert forbruk	21245	24432	21 967	25 262	3,4 %
Kategori 2 - 100 til 150 m2 - Stipulert forbruk	32685	37588	33 796	38 866	3,4 %
Kategori 3 - 151 til 250 m2 - Stipulert forbruk	52296	60140	54 074	62 185	3,4 %
Kategori 4 - Over 250 m2 - Stipulert forbruk	65369	75174	67 592	77 730	3,4 %

Kommunale Gebyrer
2027

Slam (abonnenter som ikke er koblet til kommunalt avløp)		Avg. 2026	Avg. 2026	Avg. 2027	Endring i % 2027
Helårs:					
Årsgebyr slamavskiller inntil 4m^3/tømmefrekvens 24	Kr	1 200	1 260	1 449	5,00 %
Fritid:					
Årsgebyr slamavskiller inntil 4m^3/tømmefrekvens 48 mn	Kr	600	630	725	5,00 %
Tett tank:					
Tett tank intil 3m3 tømmefrekvens 12mnd	Kr	2 200	2 310	2 657	5,00 %
Tett tank intil 6m3 tømmefrekvens 12mnd	Kr	2 800	2 940	3 381	5,00 %
Ekstratømming utover årsgebyr:					
Nødtømming	pr. gang	1 600	1 680	1 932	5,00 %
Ekstra tømming slamavskiller	4m^3	2 400	2 520	2 898	5,00 %
Ekstratømming tett tank	3m3	2 200	2 310	2 657	5,00 %
Ekstratømming tett tank	6m3	2 800	2 940	3 381	5,00 %
Ekstra tømming større volum	pr.m3	600	630	725	5,00 %
Bomtur	pr gang	600	735	845	22,50 %
- Feiing		**ØAVB**			
Årsgebyr 1 røykløp, behovsprøvd fra 2019	Kr	348	365	377	3,3 %
Feiing av ekstra pipe/pipeløp på samme eiendom		348	365	377	3,3 %
Andre tjenester faktureres direkte fra Østre Agder					

6.3 Næringstomter og boligtomter 2027

NÆRINGSTOMTER OG BOLIGTOMTER 2026

Næringstomter				
Alle kommunale næringstomter i Gjerstad selges etter forhandlinger mellom partene. **For mer informasjon, kontakt kommunens næringssjef Rune Hagestrand:** **E-post: rune.hagestrand@gjerstad.kommune.no** **Telefon: 934 33 700**				
Boligtomter		**AVG. 2026**	**Avg. 2027**	**Økning i % 2027**
TOMTESALG				3,5 %
Lindvollheia boligfelt (gjenværende tomter)				
Tomt nr 5, 30		443 272	458 787	3,5 %
Tomt nr 8,17, 23, 24, 27, 28, 33, 36, 37		583 127	603 536	3,5 %
Tomter som omgjøres til flerboligløsning avtales pris etter forhandling		-	-	
Enghola boligfelt				
Enebolig tomt nr. 4,5,6,7,8		353 196	365 558	3,5 %
Enebolig tomt nr. 9,10,11,12,13,14,15,16		397 048	410 945	3,5 %
Enebolig tomt nr. 2		274 971	284 595	3,5 %
Flerbolig (felt C) Halve tomten er bebygd		446 827	462 466	3,5 %
Flerbolig (Felt A)		1 229 072	1 272 090	3,5 %
I tomtekostnadene ligger: Grunn- og feltkostnader frem til og med tinglyst målebrev. **I tillegg til tomtepris kommer gebyr for tinglysing av skjøte og dokumentavgift til staten, samt påkoplingsavgifter for vann og avløp.**				

6.4 Plan, bygg og eiendom 2027

Plan,bygg og eiendom 2027

Gebyrer (avgiftsfrie)				
Lov om planlegging og byggesaksbehandling, endret sist ved lov av 25. Juni 2010 nr 48		**Avg. 2026**	**Avg. 2027**	**Endring i % 2027**
Tomter				
For fradeling av byggetomter i uregulert område		7 129	7371	3,4 %
For fradeling av tilleggstomter i uregulert område		2 378	2459	3,4 %
For fradeling av tomter i regulert område hvor tomtearrondering ikke framgår		5 940	6142	3,4 %
Når tomtearrondering er fastsatt i reguleringsplan/bebyggelsesplan betales ikke gebyr				
Reguleringsplaner				
For behandling av private forslag til regulerings- og		36 778	38028	3,4 %
I tillegg betales det pr. tomt		1 600	1654	3,4 %
For mindre endring av regulerings- eller bebyggelsesplaner		26351	27247	3,4 %
For små endring av regulerings- eller bebyggelsesplaner		8048	8322	3,4 %
Gjelder søknader i medhold av pbl § 20-1, jmf. §§ 20-2 til 20-4, som omfatter bruksareal. *Gebyr for alle type bygg samt tilbygg til nærings- og landbruksbygg*				
Tillegg for søknader som leveres på papir eller epost der det er mulig å søke digitalt		1 553	1606	3,4 %
For saksbehandling/kontroll med eneboliger/fritidsbolig		15 934	16476	3,4 %
For saksbehandling/kontroll med eneboliger med hybelleilighet		16 761	17331	3,4 %
For saksbehandling/kontroll med rekkehus og flerboliger betales pr. boenhet		9 838	10172	3,4 %
Andre katogorier byggearbeid (garasje,bod, aneks, påbygg osv.)				
for bruksareal intill 15m2		4452	4603	3,4 %
for bruksareal 16-50m2		6121	6329	3,4 %
for bruksareal 51-100m2		7234	7480	3,4 %
for bruksareal over 100m2		8346	8630	3,4 %
(Ved utvidelser betales i henhold til satsene, dog slik at gebyret ikke overstiger satsene som er fastsatt for nybygg. Når garasje inngår i søknaden betales ikke tillegg for denne.				
Andre søknadspliktige tilltak				
For søknad om riving,bruksendring og fasadeendring av mindre tilltak		3339	3453	3,4 %
For søknad om riving,bruksendring og fasadeendring av større tilltak		6451	6670	3,4 %
For søknad om mindre murer,fyllinger,brygger, tekniske installasjoner		1558	1611	3,4 %
For søknad om større murer,fyllinger,brygger, tekniske installasjoner		3339	3453	3,4 %
		2782	2877	3,4 %
Næringsbygg				
For nybygg, tilbygg og påbygg betales gebyr etter arbeidets grunnflate, dog slik at minstesats blir:		4 751	4913	3,4 %
Trinn				
1: 0 til 200 m2		180	186	3,4 %
2: over 200 m2		139	144	3,4 %
For underetasjer og etasjer over hovedplanet betales 50 % av satsene. For påbygg, underbygg, hovedombygging, uisolerte bygg, u-innredede bygg (haller) betales 50 % av satsene.				
Gebyret beregnes ved addering av pris for hvert trinn (fram til det trinn hvor arealet er plassert) med utgangspunkt i trinn 1.				
Driftsbygninger og andre landbruksbygg max. beløp		17 522	18118	3,4 %
Veier og parkeringsarealer i henhold til § 20-2 jf 20-3 pkt.L) i PBL				
Omfattende arbeid		8 805	9104	3,4 %
Mindre omfattende arbeid		4 945	5113	3,4 %
Øvrige tiltak etter § 20-1 i PBL, eks skilt, reklame, gjerder m.m.		6 786	7017	3,4 %
Gebyr til lag og foreninger § 20-3 i PBL				
Større byggverk etter § 20-3 i PBL		10 729	11094	3,4 %
Mindre byggverk etter §20-3 i PBL		0	0	0,0 %

Plan,bygg og eiendom 2027

Tiltak som krever søknad og tillatelse etter § 20-4 i PBL				
Enkle tiltak som krever søknad etter § 20-4 i PBL		1 488	1539	3,4 %
Øvrige tiltak som krever søknad etter § 20-4 i PBL		4 978	5147	3,4 %
Tilsyn etter § 25-1 i plan- og bygningsloven:				
Tilsyn i byggesak		4 738	4899	3,4 %
Søknad om ingangsettingstillatelse, midlertidig brukstillatelse og ferdigattest (*mindre tilltak etter pbl §20-4 kan unntas*)				
For søknad om midletidig brukstillatelse		1336	1381	3,4 %
For søknad om ferdigattest		1336	1381	3,4 %
For søknad om igangsettingstillatelse		1336	1381	3,4 %
Dispensasjon § 19, 1-4 i PBL				
Dispensasjon fra område- eller detaljregulering		24 890	25736	3,4 %
For behandling av søknad om dispensasjon, fra byggeforbudet i Plan- og bygningslovens § 19 eller fra bestemmelser i kommuneplanen,		12 317	12736	3,4 %
For behandling av dispensasjon fra de øvrige bestemmelsene i plan- og bygningsloven samt fra TEK (teknisk forskrift), SAK (saksbehandling) og GOF (ansvarsrett) betales		12 317	12736	3,4 %
Mindre tilltak med søknad om dispensasjon fra pbl, kommuneplan eller andre lovverk		5564	5753	3,4 %
Søknader om utslippstillatelse etter forurensingsforskriften				
For behandling, kontroll og befaring av søknader om enkeltutslipp i henhold til «Forskrifter for separate avløpsanlegg» betales:		10 243	10591	3,3 %
Felles avløpsanlegg for hus og hytter				
2 - 10		10 241	10589	3,4 %
10 - >		26 074	26961	3,4 %
Tilsynsgebyr private avløpsannlegg		1 402	1450	3,4 %
Gebyret beregnes etter det regulativet som gjelder når søknaden fremmes.				
Betalingstidspunkt *Gebyret kreves inn etter søknad mottatt.*				
Endring av betalingssatsene *Satsene i gebyrregulativet kan reguleres hvert år i forbindelse med budsjettbehandlingen.*				
Landbruk				
Deling av landbrukseiendom (etter jordloven)		2 000	2 000	0,00 %
Konsesjonsbehandling med føring fra delingssak		2 000	2 000	
Øverige konsesjonssaker		5 000	5 000	
FESTEAVGIFTER		**Kr/år 2026**	**Kr/år 2027**	**Endring i % 2027**
Festeavgift, graver (10 årsavtaler med anledning til forlengelse inntil 60 år)	Kr/år	425	425	0 %
Festeavgift, boligtomter (Brukes ved regulering av eksisterende leieavtale)		3 039	3 039	0 %

GEBYR FOR ARBEID ETTER MATRIKKELLOVEN (lovens § 32, forskriftene § 16) fastsettes som følger:		AVG 2026	AVG 2027	Endring i % 2027
1. ETABLERING AV MATRIKKELENHET				
a. Etablering av grunneiendom og festegrunn				
areal fra 0 - 100 m^2 (inkludert punktfeste)		13 747	14 214	3,4 %
areal fra 101 - 500 m^2		18 770	19 408	3,4 %
arela fra 501 - 2000 m^2		22 287	23 045	3,4 %
areal fra 2001 m^2 - økning pr. påbegynt daa		1 779	1 839	3,4 %
Ved fradeling av flere tilgrensende tomter samtidig, betales 90% av satsene for den 4. t.o.m. den 10.tomten, og 80% av satsene f.o.m. den 11. tomten				
b. Etablering av grunneiendom uten oppmåling		4 408	4 558	3,4 %
c. Oppretting av grunneiendom og festegrunn som skal nyttes til tilleggsareal, garasjetomt, parkeringsanlegg				
areal fra 0 - 100 m^2		7 393	7 644	3,4 %
areal fra 101 - 500 m^2		10 083	10 426	3,4 %
areal fra 501 - 2000 m^2		13 443	13 900	3,4 %
areal fra 2001 m^2 - økning pr påbegynt daa		1 682	1 739	3,4 %
d. Oppmåling av uteareal på eierseksjon brukes punkt 1b.				
Beløpet er pr. eierseksjon som har tilleggsareal				
e.Festegrunn som skal bli grunneiendom.				
Der målebrev foreligger brukes gebyr for 2 daa tomt med 75 % reduksjon. Der det er punktfeste eller ikke er målebrev brukes pkt. 1a. Ved overgang fra punktfeste til festegrunn med definert areal brukes 1a.				
f. Etablering av anleggseiendom				
Gebyr som for opprettelse av grunneiendom. Gebyret beregnes ut fra anleggseiendommens grunnflate.				
areal fra 0 - 2000 m^2		31 857	32 940	3,4 %
areal fra 2001 m^2 - økning pr. påbegynt da		4 779	4 941	3,4 %
g. Registrering av jordsameie				
Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.				
Minstegebyr		7 945	8 215	3,4 %
h. Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretni				
Gebyr etter henholdsvis 1.a, 1.b, 1.d eller 1.e + kr 2000,-. (tidligere midlertidig forretning der måling kommer senere)				

i. Større landbrukseiendommer og lignende				
Større landbrukseiendommer og liknende (over 100 da) som ikke skal utbygges kan slippe oppmåling og merking. Det er en forutsetning at grensene er klare i marka og på kart. Det kan også være mulig å merke og måle bare det som er uklart (forskr. § 42). **Arbeidet faktureres etter medgått tid. Minimum det en tomt på 2 daa koster.**				
2. AVBRUDD I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLR MATRIKULERIN				
Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før saken er fullført, saken må avvises eller saken ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 1.a-f.				
3. GRENSEJUSTERING				
a. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.				
Ved grensejustering er regelen at netto avgitt eller tilført areal til involverte matrikkelenheter ikke kan overstige 5%, ellr maksimalt 0,5 dekar. I tillegg kan ingen enhet avgi brutto areal som i sum overstiger 20% av enhetens areal før justering.				
areal fra 0 - 250 m^2		7 124	7 366	3,4 %
aeral fra 251 - 500 m^2		9 717	10 047	3,4 %
b. Anleggseiendom				
For anelggseiendom kan volumet justeres med inntil 5% av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m2. Kr 10.000,- + kr 25,- pr. m^2				
Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens				
4. AREALOVERFØRING.				
a. Grunneiendom, festegrunn og jordsameie.				
Gebyr blir tilsvarende 1.a. Etablering av matrikkelenhet.				
Partene får her en oppgave å ordne erklæring om frafall av pant, heftelser og andre gjøremål som vedrører den aktuelle parsellen.				
b. Anleggseiendom				
For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføyning er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengede volum. Kr 16000,- + 25,- kr pr. m^2 ved areal opp til 500 m^2. For areal over dette settes gebyret tilsvarende pkt. 1.d med et påslag på 30%. Gebyret beregnes ut fra endringen i anleggseiendommens grunnflate.				
5. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT VED OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER KARTFORRETNING.				
For inntil 2 pkt		4 446	4 597	3,4 %
For overskytende grenspunkt, pr. punkt		657	679	3,4 %
Maksimalt gebyr ikke høyere enn fullt gebyr etter pkt. 1				
6. KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN IKKE TIDLIGERE ER KOORDINATBESSTEMT/ELLER KLARLEGGING AV RETTIGHETER				
For inntil 2 punkt		7 625	7 884	3,4 %
For overskytende grenspunkt, pr. punkt		1 908	1 973	3,4 %
Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid. Når hele tomten måles opp settes gebyret ikke høyere enn etter pkt.1.				
7. REGISTRERING AV PRIVAT GRENSEAVTALE.				
Gebyrfastsettes etter medgått tid.				
8. MATRIKKELFØRING FOR ANDRE.				
Matrikkelføring for vegvesen, jordskifteretten, domstolene og andre faktureres etter medgått tid. Minimumsgebyr er på 25% av tomt på 2 daa.				

9. URIMELIG GEBYR.				
Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan enhetssjefen ellr den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.				
Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunngitt søkand fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.				
10. UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV.				
Marikkelbrev inntil 10 sider		258	267	3,4 %
Matrikkelbrev over 10 sider		518	536	3,4 %
Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen.				
11. TIMEPRIS				
For arbeider hvor det ikke passer å bruke faste satser, er timepriser		1 304	1 348	3,4 %
12. BETALINGSTIDSPUNKT.				
Som hovedregel kreves gebyret etterskuddsvis.				
13. FORANDRINGER I GRUNNLAGET FOR MATRIKKELFØRING				
Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.				
ANDRE GEBYRER OG PRISER				
14. SEKSJONERING.				
Gebyr fastsettes etter medgått tid.medgått tid runnes opp til nærmeste time. Timepris se pkt. 11				
Oppmålingsforretning over utearel som inngår i seksjon Jfr gebyrsatser i gebyrregulativ for forvaltningsoppgaver pkt. 1C				
15. KARTDATAPRISER				
(Som før: Geovekst priskalkulator)				
Tinglysningsbegyr vil til vanlig komme i tillegg				
VINTERFORSKRIFT				
Forskrift om unntak fra tidsfrister i saker som krever oppmålings-forretning i GJERSTAD kommune				
Fastsatt av Gjerstad kommunestyre 16.12.2009 med hjemmel i forskrift 26. Juni 2009 nr 864 om eiendomsregistrering (matrikkelforskriften) § 18 tredje ledd				
§ 1. Formål				
Hensikten med forskriften er å utsette fristen for gjennomføring av oppmålingsforretning i vinterhalvåret.				
§ 2. Utsatt tidsfrist for gjennomføring av oppmålingsforretning.				
Tidsfristen som er fastsatt i matrikkelforskriften § 18 første ledd løper ikke i prioden 1.november til 25.april.				
§ 3. Ikrafttreden.				
Denne forskrift trer i kraft samme dato som den blir kungjort i Norsk Lovtidende				